לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

תושב שכונת מצוקה בנתניה השקיע 1.75 וזכה ב־450 אלף ש"ח

תושב אחת משכונות המצוקה בנתניה, זכה בשבת יחידי בפרס הגדול – 450 אלף ש"ח – בטוטו, כשניחש את כל תוצאות 14 המשחקים.
הזוכה השקיע 1.75 ש"ח ושלח חמישה טורים בלבד. עד אמש כלל לא התקשר למשרדי הטוטו. (ראה במדור הספורט). (שע"ה)

יום ב', כ"ז בכסלו תשמ"ז, 29 בדצמבר 1986 / שנת מ"ד מס' 13229 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

שמיר זכאי ואברהם שלום אשם

„דו"ח השב"כ" מזכה את הדרג המדיני ומרשיע את ראש השב"כ לשעבר ■ שמיר, פרס וארנס לא ידעו דבר ■ שלום מסר עדויות סותרות – אמר שתידע את ארנס ואחרי־כן חזר־בו ■ החנינה מונעת העמדת אנשי השב"כ לדין ■ הדו"ח כנראה יפורסם וחריש ימליץ לסגור את התיק

מאת כתב „על המשמר" לענייני חוק ומשפט

דו"ח השב"כ שהונח אתמול על־ידי היועץ המשפטי לממשלה בפני ראש־הממשלה, ממלא מקומו ושרים בכירים אחרים, מנקה את הדרג המדיני וקובע, כי לא נמצאו ראיות נגד ראש הממשלה, יצחק שמיר, ושרים אחרים, בפרשת אוטובוס קו 300 והארועים שהתרחשו לאחר חיסול בני הערובה מהאוטובוס החטוף.

הדרג המדיני יוצא נקי מפרשת השב"כ. יצחק שמיר, שמעון פרס ומשה ארנס, לא ידעו דבר על בידוי הראיות, בעוד שראש השב"כ, אברהם שלום, מסר עדויות שאינן מתקבלות על הדעת, שחלקן סותרות זו את זו ושלא ניתן להתיחס אליהן באמינות. אלה למעשה המסקנות העיקריות של הצוות המשפטי שבדק את חומר החקירה הרב של המשטרה בפרשת השב"כ. אתמול נמסר הדו"ח לראשונה לידי ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא מקומו שמעון פרס ושר־הביטחון, יצחק רבין.

65 עמודים

הדו"ח מכיל 65 עמודים מודפסים. שבהם דן צוות הבדיקה במשרד המשפטים ברשות יוסף חריש, בכל ההיבטים הקשורים בהשתלשלות הארועים בפרשת השב"כ. הדו"ח מחולק לפרטים אחרים ויש לו 4 נספחים שלא יימסרו לפרסום בשום מקרה.

הצוות המשפטי טוען בדו"ח, כי ראש השב"כ, אברהם שלום, לא תידע את ראש הממשלה דאז והיום, יצחק שמיר, על נסיבות הריגת המחבלים ומאוחר יותר לא נועץ עמו ולא שוחח עמו על בידוי הראיות בפרשה לפני הצוות המשפטי.

אברהם שלום אמר באחת ההזדמנויות ליצחק שמיר, כי המחבלים חוסלו על סמך הוראה שנתן לו שר הביטחון דאז, משה ארנס. משמשע זאת השר, נדהם וקרא אליו את אברהם שלום. השר (המשך בעמוד 2)

צלצול מהיר

אלוף (מיל.) מאיר זורע:

הכל ביחד — מסריח!

מהי תגובתך על דו"ח השב"כ המנקה את הדרג המדיני וקובע, כי לא נמצאו ראיות נגד רה"מ יצחק שמיר ושרים אחרים בפרשת קו־300?

על דעתי לא מתקבל. שקרה מה שקרה וכולם ייצאו נקיים. ישנו פתגם בצרפתית שאומר: אמנם הוא ז'אן וגם ז'אק ואפילו רוסו אבל ביחד הוא בכל זאת לא ז'אן ז'אק רוסו. כל הפרשה הזאת מסריחה מלמעלה ועד למטה מאז תחילת הפרשה ועד היום.

האם המידע שבידיך אומר אחרת?

(המשך בעמוד 2)

פרס, נסים וקיסר פתחו במשא־ומתן על עיסקת־חבילה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים ואבשלום קווה, כתבנו לענייני עבודה

נציגי הממשלה וההסתדרות פתחו אמש במשא־ומתן אשר יכול להוביל לעיסקת־חבילה חדשה במשק.

שני הצדדים עסקו אמש בשעה מאוחרת בדיונים על רפורמה במיסוי ובשוק ההון וניסו לשלב שינויים אלה במסגרת תוכנית שאמורה להביא להקפאות שכר ומחירים ולמתן תמריצים גדולים יותר לתעשייה.

אמש בשעה מאוחרת, התכנסו בבית ממלא־מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, שר־האוצר, משה ניסים, ומזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר. כדי להתחיל את הדיונים על רפורמות ועסקות חבילה. פרס וניסים מונו על־ידי הממשלה לשאת ולתת על הרפורמות עם ההסתדרות ועם המעסיקים.

הדיונים אמש נערכו על רקע ההתנגדות הגוברת מצד ההסתדרות לרפורמה במס ההכנסה בצורה אותה מציע משרד האוצר גם המעסיקים טוענים, שבתוכניות האוצר אין תשובה לרווחיות הירודה ביצוא ותובעים שרפורמה במס תשלב בהסכמי עבודה ושמקביל יוגדלו התמריצים מהתקציב ליצוא.

הרעיון לשלב את הרפורמה במסגרת רחבה של הסכמה על מחירים ושכר, הועלתה על־ידי מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר. ההסתדרות גם דורשת למסור את הכנת הרפורמה במס הכנסה לוועדת מומחים. האוצר מצידו מתנגד לרעיון זה, שכן הוא חושש שוועדה כזו תביא לדחייה בהפעלת ההפחתות במיסים.

קיסר אמר אתמול, שיהיה מוכן לדון בכל נושא „לא תנאים מוקדמים אך ציין, שהוא לא יוכל לקבל שהאוצר יעלה מחדש את אותם רעיונות אשר הציג בשבוע שעבר בכל הקשור לרפורמה (המשך בעמוד 2)

שמיר לא מופתע; מוטה גור לא מגיב

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות, ומוטי בסוק, כתבנו בכנסת

ראש־הממשלה, יצחק שמיר, לא הופתע ממסקנות הדו"ח של הוועדה אשר בדקה את פרשת השב"כ הוא לא היה יכול לצפות למשהו שונה למה שנאמר בדו"ח — אמר אמש יועצו, יוסף אחימאיר.

(המשך בעמוד 2)

הדו"ח המזכה והמפליל

הדו"ח של ועדת המשפטנים על „פרשת השב"כ" מזכה את הדרג המדיני, ובפרט את ראש־הממשלה, יצחק שמיר, ממעורבות פעילה או סבילה בהריגת המחבלים השבויים ליד האוטובוס החטוף וממעשי הרמייה והבדייה שנרקמו לכשנודע דבר ההריגה לרשויות המשפט, ומגולל את כל האשמה על צמרת שירות הביטחון הכללי, ובמיוחד על מי שעמד בראשו, עד שהתפטר לאחר קבלת החנינה המגולגלת מידי הנשיא. אם אכן כה נחרצת היא מסקנתו של הדו"ח - ובשעת כתיבתן של שורות אלו טרם זכה המסמך המלא להתפרסם ברבים. אף כי אין התנגדות מדינית או בטחונית לפירסומו – חוזרת ועולה במלוא חומרתה השאלה. מה היה שיקול הדעת אשר הוביל את ממשלת האחדות הלאומית לבחור בסדר משפטי מבין. המעניק חנינה־מראש לנאשמי השב"כ. אשר לפי כל דין וצדק צריכים היו שה להעצר בידי המשטרה ולעמוד למשפט בעוון חשד לביצוע פשעים חמורים ביותר. דו"ח ועדת המשפטנים קובע, בין השאר, כי ראש שירותי הביטחון הכלליים נתן הוראות בלתי־חוקיות, חרג מן הסמכויות שהוענקו לו, שיקר במצח נחושה לממונים עליו, ולפיקודים תחתיו, ועוד ועוד. יהיו זכויות העבר של האיש ושל חבריו לקשר ההריגה והרמייה מפוארות ככל שיהיו, לא יעלה על הדעת. כי במדינת חוק מתוקנת יוכלו בעלי־זכויות כאומלט מדין־צדק רק משום שעמדו בראש מנגנון חשאי; רק משום שלרשותם עמדו מצבורי ענק של מידע חסוי מכל המינים והסוגים.

אם אכן נקבל את פסיקתה של ועדת המשפטנים כתיאור סופי של השתלשלות העניינים, ברור כי מתגלה בפנינו תמונה מחרידה של שירות ביטחון המפר חוק והאונס חוק, של שירות ביטחון המרשה לעצמו לזלזל לגמרי בפוליטיקאים האמורים לחיות מופקדים עליו ועל מעשיו. הגוזר ומוציא לפועל פסקי דין מוות, הנהנה לבסוף מחסותה המלאה של הממשלה לכל מעשיו אלה. אם אכן זו התמונה הנכונה – ובשירות הביטחון ודאי יימצאו רבים החולקים על כך והסבורים, כי בתמורה לנאמנות הצמרת, נזרקו כל הבוץ והרפש על השירותים. כשהדרג המדיני יצא נקי שלא כדין – לא די בפיטורים שהיו עד כה. נדרש חריש עמוק מאוד בכל הדרגים.

הטענה שהושמעה בשעתו, בין היתר על־ידי שלישיית ראשי־הממשלה בעבר ובהווה, כאילו מחמת החשאיות והייחוד רשאים אנשי השב"כ לפעול באזור שהוא תחום אפור שבין חוק לאי־חוק, נפלה עתה לחלוטין: מדו"ח המשפטנים מתברר, כי העבירות המיוחסות להם בהחלט ניתנות לשיפוט רגיל של בית־משפט רגיל, והן חמורות ביותר לפי כל היגיון וצדק רגילים. זיכוי הפוליטיקאים, ובמיוחד הזיכוי של יצחק שמיר, מלמדים אותנו, כי ראוי להימנע מהריצת דין סופית על־ידי העיתונות בטרם נתבררות כל העובדות (כפי שאכן נהג, בדרך־כלל, „על המשמר"); ונפלת השב"כ מלמדת: כי זכות גדולה היא לדמוקרטיה הישראלית, שיש בה עיתונות לוחמת, חוצה ותקיפה, שאינה מרפה מחשיפת אמת, ואינה מסתפקת בטיוח.

ועננו כפר באשמה – העיתונאים רדפו אחר הרוח

מאת כתב „על המשמר" לענייני חוק ומשפט

מרדכי ועננו כפר אתמול באשמה המיוחסת לו על־ידי המדינה וטען באמצעות פרקליטו, עורך הדין אמנון זכרוני, כי לא עבר את העבירות החמורות המיוחסות לו. אולם, לא הדיון בהאשמות בעניין הריגול החמור המיוחס לו עוררו אתמול עניין בפתח בית המשפט (המשך בעמוד 2)

שתיים משלוש בנות שהפגינו למען מרדכי ועננו ליד בית המשפט המחוזי בירושלים, אליו הובא אתמול. פניהן מוכרות, לדבריהן, במחאה על השתקתו של ועננו (צילום: אי.פי.)

מרדכי ועננו (או המתחזה לו) יוצא מבית המשפט, כאשר השוטרים מכסים אותו בבד יוטה ובמטריות (צילום: רחמים ישראלי)

מכוניות גדולות ובנוניות יוזלו ב־20%; הוזלה במוצרי יבוא

מאת כתבנו הכלכלי ביים אייל שגב, כתבנו בתל־אביב.

הפחתות של עד 20 אחוזים ממחירי מכוניות גדולות ובינוניות, ושל עד 30 אחוזים במוצרי צריכה אחרים, יכנסו לתוקף ב־1 בינואר, בעקבות הפחתה של 60 אחוזים במכסים על מוצרים מיובאים מהקהילה הא־אירופית ומארצות הברית, ומ־ (המשך בעמוד 14)

שמיר דחה בקשת שריר להתפטר ולהחזיר את מודעי לתפקיד

ראש הממשלה יצחק שמיר, דחה ביום ו' את בקשתו של שר־המשפטים, אברהם שריר, להתפטר מתפקידו.

שר־המשפטים בא ביום ו' לראש הממשלה, לפני ישיבת הקבינט הכלכלי, ואמר לו כי הוא מחזיר לו את תיק המשפטים. השר שריר הציע להחזיר את יצחק מודעי לתפקיד.

ראש הממשלה סירב לקבל את ההצעה והסביר לשר שריר, כי שיבוצו של מודעי כתיק ביצוע כרוך בהמשך שיחות עם המערך. ראש הממשלה הודה לשריר על השירות החשוב שהוא עושה לליכוד כהחזיקו בשני התיקים וביקש ממנו להמשיך בתפקידו.

השר שריר התבטא לאחרונה באוזני מקורביו כי הוא נושא בעול כבד ביותר בשל כל הפרשיות בהן מוטרד משרד המשפטים ולא הוא שקבע את אופיין ומסלולן.

השר שריר שוחח ביום ו' פעם נוספת עם מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, והעמיד אותו על חומרת התערבותו של שר־האנרגיה, משה שחל, בעניינים שאינם נוגעים בתחום משרדו. השר שריר התייחס להתבטאותו של שחל בפגישה עם כתבי משפט בירושלים ביום ה'. בה אמר להם כי הוא פועל בקרב ראשי הליכוד להחלפתו של שריר במשרד־המשפטים ולהצבתו של השר קורפו במקומו. (עתי"ם)

הפילהרמונית שיחזרה הקונצרט הראשון שלה במעמד הנשיא

„התזמורת הפילהרמונית היא תעודת כבוד יקרת־ערך למדינת ישראל ולעם היהודי. במקרה, סימלה של התזמורת הוא בדמות החנוכיה, והיא משולה לשמש המדליק את החנוכיה ואורה מוסיף והולך" אמר ביום ו' אחה"צ נשיא המדינה, חיים הרצוג, בקונצרט היובל החגיגי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

הקונצרט נערך במעמד הנשיא ורעיתו. שרי ממשלה, ראש עיריית תל־אביב, חברי כנסת, חברי מועצת עיריית תל־אביב וקהל של 3000 איש בהיכל התרבות בת"א.

הקהל הריע ממושכות למנצח זובין מהטה. לנגנים הסולנים יצחק פרלמן, אייזיק שטרן ושלמה מינץ ולנגני התזמורת, שניגנו את היצירות אשר נוגנו בדיוק לפני 50 שנה באותו תאריך, בקונצרט הראשון של התזמורת בתערוכת „יריד המזרח" ב־1936 בתל־אביב, בניצוחו של ארתורו טוסקניני.

בדברי ברכתו אמר הנשיא, כי יובל התזמורת הוא ציון דרך רב חשיבות בתולדות המדינה. עם הקמת התזמורת החלה נגינה שלעולם אינה נגמרת ונבקע מעיין של תרבות, שמימיו מפכים עד היום.

הנשיא העלה על נס את תרומתם של גדולי המנצחים והנגנים לתזמורת וציין לשבח את המייסד ברוניסלב הוברמן ז"ל „ואחינו וידידנו המנצח זובין מהטה". מנהלת המוסיקלי של התזמורת כיום. הנשיא סיים במילים מהפטרת פרשת השבוע: „תשואות חן חן לה".

ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, שבירך בשם העירייה, הודיע על שי של 375 אלף שקל מטעם העירייה למיזוג אוויר באכסדרה של היכל התרבות. הוא ציין, כי התזמורת הוכיחה, שבלי חזון אין תרבות. ואילו היו שוקלים את הכדאיות הכלכלית בעת הקמתה היא לא היתה קמה. עתה היא הגיעה לחישגים ורמה גבוהה בהופעותיה בארץ ובחו"ל.

הינחה את הטקס המנצח זובין מהטה.

הקונצרט נפתח בנגינת „התקווה" ולאחר מכן נוגנו „תרועה לישראל" לפאול בן־חיים ויצירות של ויוואלדי, מנדלסון, דבוז'אק, פון ובר, סן־סאנס וראוול. ליצירה האחרונה הצטרפו גם נגנים גימלאים של התזמורת, והמנצח הציג שני נגנים שהשתתפו בקונצרט הראשון, בור ונרינשלאג. (עתי"ם)

פעוטה נדרסה למוות בדבוריה

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

פעוטה בת שנה מהכפר דבוריה נדרסה שלשום למוות בעת ששיחקה מתחת למשאית חונה.

המשאית החלה לנסוע לאחור מבלי שהנהג יבחין בילדה והיא נמחצה למוות. הנהג נעצר לחקירה.

הולך רגל בן 83 נדרס למוות בסוף השבוע בעפולה על ידי טרקטור שגרר עגלת אשפה נהוג בידי תושב מגדל העמק.

● אנה הראל מסביון שנורתה בראשה על ידי בעלה לפני חודשיים מתה ביום חמישי בבית חולים שיבא בתל השומר והובאה למנוחות בסביון.

מזג אוויר

גשם יירד לפרקים, בעיקר בצפון הארץ, הרוחות ייחלשו והאובך יתגבר, בחרמון יירד שלג.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 2 — 7, רמת הגולן 2 — 6, צפת 2 — 6, טבריה 8 — 14, נצרת 5 — 7, עפולה 7 — 13, השומרון 3 — 8, תל־אביב 8 — 16, נמל התעופה לוד 6 — 13, יריחו 8 — 18, עזה 8 — 15, באר־שבע 5 — 13, אילת 10 — 19. (עתי"ם)

קיסר: חברים זוחלים החוצה מההסתדרות ומקופת־חולים

מאת כתבנו לענייני עבודה

הולכת וגוברת הפרישה מקופ"ח ומההסתדרות, על כך נמסר בישיבת סיעת המערך ביום שישי.

ישיבת הסיעה נערכה לקראת כינוס הוועד הפועל הבוקר שידון ויאשר, ככל הנראה, את תקציב ההסתדרות לשנה הקרובה בסך 120 מיליון ש"ח. התקציב מבוסס על אינפלציה חזויה של 18 אחוז.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, קבע בישיבה, כי סימני החולשה האירגונית נובעים הן מהשירות הלקוי של קופ"ח והן מהתרחבות התופעה של חוזים אישיים במשק. „כבר אין לנו יצר מלחמה, אנחנו אוכלים את הקרדיט של העבר ויש זחילה של חברים החוצה", קבל המזכ"ל.

נציג מפ"ם, פנחס חגין, קבע, כי שירות קופ"ח הוא למטה מכל ביקורת והמנגנון של מועצות הפועלים הוא גרוע.

גזבר ההסתדרות, ארתור ישראלוביץ, קבע, כי אכן גוברת מגמת הפרישה מקופ"ח בשנתיים האחרונות והדבר לא נובע מהעלאת המס האחיד.

שמעון אבי־זמר, עליזה תמיר וגדעון שגיא קבלו על הניכור הגובר והולך בין ההסתדרות לבין חבריה ועל שהמנגנון ההסתדרותי הופך להיות ביורוקרטי לכל דבר.

עו"ד שפטל ייצג את דמאניוק בדיון בביהמ"ש העליון מחר

עורך־הדין יורם שפטל מתל־אביב ייצג, ככל הנראה את ג'ון דמאניוק בדיון שיתקיים מחר בבית־המשפט העליון בבקשתו של פרקליטו של דמאניוק, עו"ד מרק או'קונור, לדחות את מועד פתיחת המשפט.

עו"ר או'קונור הגיש לפני שבוע בקשה לדחות את מועד פתיחת המשפט, שנקבע ל־19 בינואר, בנימוק שלא יספיק לעבור על החומר הרב. כפי שנודע, לא יוכל או'קונור להיות נוכח בדיון שנקבע למחר והוא פנה לעו"ד יורם שפטל מתל־אביב שייצג אותו בדיון במקומו. יתכן כי או'קונור יבקש ששפטל יסייע לו לייצג את דמאניוק בכל מהלך המשפט. אך לפי שעה אין לידיעה זו אישור.

מקורות בפרקליטות המדינה אישרו אמש, כי שפטל הוא זה שייצג את דמאניוק בדיון מחר. עו"ד שפטל עצמו סירב להתייחס לנושא.

כתב עתי"ם מוסיף, כי בפרקליטות המדינה יוחלט רק במשך היום על עמדת הפרקליטות בבקשת הדחייה של סניגורו של דמאניוק. ככל הידוע, אין בפרקליטות המדינה עמדה חד־משמעית בנושא זה. (עתי"ם)

במלאת שנה לפטירתו של

דוד (דוּצִי) גורן

יתקיים ערב־זכרון, ביום שלישי 30.12.86, בשעה 18.00, בבית מרכז מפ"ם, תל־אביב, רח' איתמר בן־אב"י 4

חבריו, ידידיו ומוקירי זכרו — מוזמנים

מרכז מפ"ם
המחלקה ליוצאי רומניה

אמש בקונצרט

„יהודה המכבי" — קורקטי

בבנייני האומה בירושלים נפתח אמש שבוע של מוסיקה קולית, שבוע הליטורגיקה, הנערך זו השנה השמינית ביוזמת תזמורת ירושלים רשות השידור לקראת סוף השנה האזרחית. לתזמורת הצטרפו המקהלה הסקוטית הלאומית ומקהלת „הזמיר", בניצוחו של רוג'ר נורינגטון. הם ביצעו את האורטוריה של הנדל „יהודה המכבי".

הקונצרט היה קורקטי ורחוק מלהלהיב. המקהלות שמרו על אחידות, נקיון, אינטונציה נכונה, אך הדינמיקה שלהן היתה שטוחה ונטולת גוונים. מארבעת הסולנים יחידה שרינרה אל לבי היתה המצו־סופרנית קריסטין קרנס. ואילו הטנור כריסטוף הומבורגר תיכל את תפקיד יהודה המכבי בכמות מוגזמת של שמאליץ. המנצח העניק לנגינת התזמורת אופי זמרתי קליל ורענן, אך בסך־הכל לא התרומם „יהודה המכבי" לרמה הראויה לאורטוריית חנוכה. **יצחק שור**

מפ"ם למנהיגי שמאל: עשו להצלת זליצ'ונוק

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

חברי הכנסת של מפ"ם יצאו בסוף השבוע בקריאת אועקה לעשרות מנהיגי שמאל באירופה, כי יפעילו את השפעתם וקשריהם במוסקבה למען הצלת חייו של אסיר ציון אלק זליצ'ונוק.

זליצ'ונוק כלוא במחנה כפיה בקזחסטן. יאיר צבן, המטפל בעניינו, קיבל מידע מדאיג ממקורות מוסמכים על החמרה דראסטית שחלה לאחרונה במצבו. עד כדי סיכון חייו. בהסתמך על חוות דעת של פרופ' פופובצר, מומחה למחלות לחץ דם בהדסה ירושלים, הזהיר צבן עוד לפני 3 חודשים מפני סכנה הנשקפת לחיי זליצ'ונוק.

הפנייה של חכ"י מפ"ם נשלחה גם לראשי כל הממשלות הסוציאליסטיות באירופה, איתם מקיימת מפ"ם קשרים הדוקים במסגרת האינטרנציונל הסוציאליסטי.

הכנס הבינ"ל לתרבות יהודית בבריה"מ ייפתח היום

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

מושב הפתיחה של הכנס הבינלאומי לתרבות לזהות יהודית בבריה"מ ועשר שנים לציון הסימפוזיון הבינלאומי על תרבות יהודית במוסקבה, ייפתח היום במשכן נשיאי ישראל בחסות נשיא המדינה.

הכנס יימשך מחר ומחרתיים באוניברסיטת בר־אילן בהשתתפות מרצים ואישים מישראל, ארה"ב ואירופה.

מארגני הכנס ויוזמיו, חיים צ'סלר, מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, וד"ר אבי בקר, מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי, הודיעו בפגישה עם פעילים בסוף השבוע, כי חג החנוכה ישמש נקודת ציון ותנופה מחודשת במאבק למען יהדות רוסיה ופתיחת שערי העליה לישראל.

מועצת המנהלים של „המזרחי" תדון במחליף למן

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

מועצת המנהלים של בנק המזרחי מתכנסת היום ותדון בית היתר במציאת מחליף למנכ"ל הבנק משה מן, שהודיע על התפטרותו.

עדיין לא ברור אם כבר היום ייבחר מחליף למן, אולם בהתייעצויות שהיו בסוף השבוע הועלתה אפשרות כי לתפקיד המנכ"ל של הבנק ייבחרו שניים מתוך שלושת המשנים למנכ"ל: מיכאל צביגר ויצחק דוכן, ואילו המישנה השלישי למנכ"ל, אלי אונגר, ייצא לארה"ב וישמש כנציג הבנק שם. הוא יחליף בתפקיד זה את משה קראוס שיחזור ארצה.

בדיונים הללו הועלתה גם אפשרות שיצחק יגר ישמש כיו"ר מועצת המנהלים של הבנק לאחר פרישתו של חיים גדיבי באמצע חודש ינואר. יגר הודיע כי יהיה מוכן לקבל על עצמו תפקיד זה רק אם יובטח לו שהוא יהיה המועמד היחיד לתפקיד וכי כל מועצת המנהלים תתמוך במינויו.

עדיין לא ירדה מהפרק האפשרות שלבנק ימונה מנכ"ל חיצוני, ובמקרה זה הועלו שמותיהם של יעקב גדיש, מי שהיה הממונה על התקציבים באוצר וכיום חבר במועצת המנהלים של הבנק, וכן הועלה שמו של חה"כ אברהם מלמד.

מגיני שר־הבטחון ל־6 נכי צה"ל ועובדי אגף השיקום

מאת כתבנו הצבאי

שישה נכי צה"ל במלחמות השונות ושישה נציגים של עובדי אגף השיקום במשרד־הבטחון יקבלו מחר את מגיני שר־הבטחון במסגרת אירועי „המלחמה לאחר המלחמה" — יום מערכות שיקום נכי צה"ל.

הטקס יתקיים במשכן נשיאי ישראל בירושלים במעמד נשיא המדינה, חיים הרצוג, שר־הביטחון יצחק רבין, הרמטכ"ל רא"ל משה לוי, ואלופי צה"ל.

אירועי „המלחמה לאחר המלחמה" יעלו על נס את תהליך השיקום של נכי צה"ל על התושיה והאומץ שגילו לאחר פציעתם בדרך השיבה לחיים תקינים בחברה. מגיני שר־הביטחון יוענקו לעובדי אגף השיקום על עבודתם העקשת והמסורה עם ציבור נכי צה"ל.

נציגי הנכים שיקבלו את המגינים הם: שמואל כרמלי, משה וייס, בעז סאיה, אירית זהרוני, פרץ גור וראובן גלמודי. נציגי עובדי אגף השיקום הינם: יצחק חלפון, טובה בן יהודה, עודד נגבי, משה ברנרד, ד"ר אלפריד קמחי ומרים רוזן.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הסתדרות עובדי המדינה

הזמנה

לחברי מרכז הסתדרות עובדי־המדינה
ליושבי ראש ועדי העובדים בשירות המדינה
למזכירי הסתדרות עובדי המדינה במועצות הפועלים

לכנס

מרכז הסתדרות עובדי המדינה

בהשתתפות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי

חיים הברפלד

שיתקיים ביום שלישי כ"ח כסלו תשמ"ז 30.12.86
בבנין הוועד הפועל קומה 7 בשעה 9.00 בבוקר

על סדר־היום:

ההיערכות כנגד התכנית הכלכלית
וסעיפיה הבאים לפגוע בעובדי המדינה

ראובן בן־עמי, מנכ"ל הסת' עובדי המדינה
וחבר הוועדה המרכזת

יש עוד סיבה לחטוף אבוקדו

1.85 ש"ח לק"ג
מחיר מירבי לצרכן
המבצע על זני אטינגר ופוארטה

מבצע אבוקדו ברשתות:
קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.

קח פרי ותהיה, לי בריא!

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

● חלפיד ממודיעין הגיע לכנסת והוגש ליו"ר, שלמה הלל, אשר הדליק בו את הנר השלישי של חנוכה. (צילום: יצחק חררי)

סכסוך על ניקוי קיר ליד מערת ישו משבית חגיגות הכנסיה

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

הכנסיה היוונית־אורתודוכסית, החליטה לבטל את חגיגות חג המולד בעוד כ־10 ימים, מכיוון שלדעתה, המינהל האזרחי מפלה אותה בסכסוכה עם הכנסיות האחרות על חזקות בכנסיית המולד בבית־לחם.

מדובר בסכסוך על הזכות לנקות קיר ליד המערה בה נולד ישו על־פי אמונת הנוצרים. בשנים הקודמות הגיעו הדברים עד כדי תגרות אלימות בין כוהני הדת, כהן נפצעו כמרים. בשנה שעברה הצליח המינהל האזרחי לפייס בין הכנסיות וההסבר היה שהכמרים האורתודוכסים ינקו את הקיר ככל שהמטאטא מגיע מן החלקה שלהם, אבל השנה אין הם מוכנים לקבל את ההסכם, ורוצים חזקה מלאה.

הניקיון יתבצע בשבוע הבא, והמינהל האזרחי ידאג להבטיח שלא יפרצו תגרות.

שמיר ביקש - שריר נשאר

ראש הממשלה לשר המשפטים: אין כוונה להחליפך בשלב זה, גם לא ביצחק מודעי

מאת כתב „על המשמר" לענייני חוק ומשפט

ראש הממשלה, יצחק שמיר, ביקש אתמול משר המשפטים, אברהם שריר, להישאר בתפקידו. הוא הודיע, כי אין לו כל כוונה להחליפו בשלב זה, גם לא ביצחק מודעי.

השר אברהם שריר הודיע, כי נוכח בקשה זו אין הוא שוקל, כרגע, לעמוד על כך שתיק המשפטים יוצא מידיו.

ביום שישי פנה שר המשפטים אל ראש הממשלה וביקשו „לשחרר אותי מהתיק הזה ולהחזירו לשר מודעי שממנו קיבלתיו". ראש הממשלה שמע את דברי השר, אך אמר לו כי לא ניתן להחזיר את השר מודעי לתיק זה ללא תיאום מלא עם ראשי המערך, שככל הידוע, מתנגדים לכך.

אתמול, לאחר ששקל את הדבר, אמר ראש הממשלה כי לא יבצע שום חילופים בשלב זה וביקש מהשר שריר להישאר בתפקיד.

נודע, כי השר שריר אמר בימים האחרונים כי „התיק מביא רק צרות והעיתונות אינה מפסיקה לתקוף אותי בגללו". השר שריר מבקש להעניק את כל מרצו ועתותיו, כדבריו, לתיק התיירות.

ייתכנו עיצומים בעיתונות על תנאי ההעסקה ברשת הימלפרב

יו"ר הוועדה הארצית, יגאל לב: חיים ארלוזורוב היה מתהפך בקברו כמה פעמים

מאת אבשלום קווה, כתבנו לענייני עבודה וכתב עתי"ם

ראשי אגודת העיתונאים בתל־אביב כינסו אתמול מסיבת עיתונאים יוצאת־דופן, בה גוללו את התנאים המחפירים בהם מועסקים 40 עיתונאים ברשת הלועזיות של שבתאי הימלפרב. ראשי האגודה מסרו, כי הם שוקלים נקיטה צעדים ארגוניים בכל העיתונות הכתובה, אם לא תיענה הדרישה לשפר את תנאי העבודה ולהיכנס מיד למשא־ומתן.

המדובר בעשרה עיתונים — חמישה יומיים וחמישה שבועונים — בשפות שונות ובעיתון הכלכלי „שער", המודפס בעברית. הרשת היא בבעלות שתי חברות: „החברה המאוחדת לפירסומים והפצה", ו„בנייני חיים ארלוזורוב". ברשימת רשם־החברות נמצא, כי השליטה היא בידי מפא"י, שבגלגולה הנוכחי היא מפלגת העבודה. מסיבת העיתונאים אתמול שברה קשר של שתיקה בן עשרות שנים של איגוד המו"לים ושל אגודת העיתונאים נוכח תנאי העסקתם של העיתונאים ברשת.

יו"ר הוועדה הארצית, יגאל לב, אמר במסיבת העיתונאים, כי „חיים ארלוזורוב היה מתהפך בקברו כמה פעמים אילו ידע באלו תנאים עובדים במפעל הקרוי על שמו".

חבר מערכת „הארץ", זאב יפת, שהתבקש על־ידי אגודת העיתונאים לנהל מגעים עם הימלפרב, תיאר בקדרות את הבניין בו מועסקים העובדים, רובם בכמה דרגות מתחת לתקן, תוך התעלמות מהסכמי השכר במשק. יפת סיפר על התנאים הסניטאריים הירודים ועל ההגבלות שהן מנת־חלקם של העיתונאים הכותבים בשפות הלועזיות.

אגודת העיתונאים עומדת לפנות בימים הקרובים למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, למזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, ולאישים נוספים במפלגת העבודה. הרכז המקצועי של האגודה, יהושע ילין, וזאב יפת, תקפו את ח"כ אהרון הראל, שהוא אחד מחברי מועצת המנהלים על מה שכינו „אדישות למתרחש ולסחבת מכוונת".

בתגובה על הטענות, מסר הימלפרב את התגובה כדלקמן: „לדברים שנמסרו במסיבת העיתונאים על הסיבות להברות סכסוך העבודה בחברה המאוחדת לפירסומים אין שחר ויסוד — לא בעובדות ולא בתיאורים, ומטרתם היחידה להשיג בדרך של הטחת האשמות־שווא והאשמות אישיות.

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט חגיגי
זובין מהטה – מנצח
עמנואל אקס – פסנתרן
פנחס צוקרמן – כנר
לין הארל – צ'לו
התכנית:
באך: קונצ'רטו לכינור ב־לה מינור.
סן־סאנס: קונצ'רטו לצ'לו.
בטהובן: קונצ'רטו משולש.
תל־אביב, היכל התרבות יום ב': 29.12.86, 8.30 בערב.

קונצרט חגיגי
זובין מהטה – מנצח
יצחק פרלמן – כנר
התכנית:
בטהובן: הפתיחה „אגמונט".
פרוקופייב: קונצ'רטו לכינור מס' 2.
בטהובן: קונצ'רטו לכינור
תל־אביב, היכל התרבות יום ג' 30.12.86 8.30 בערב

קונצרט גאלה
זובין מהטה – מנצח
רוברטה אלכסנדר – סופרן
פלורנס קואיוור – מצו־סופרן
שלמה מינץ – כנר
יצחק פרלמן – כנר
תכנית מיצירות:
מוצרט, מאהלר, ורדי, ביזה, סן־סאנס, קרייזלר, פוצ'יני, רימסקי־קורסקוב, זלצר וסוזא.
תל־אביב, היכל התרבות יום ד' 31.12.86 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 5
זובין מהטה – מנצח
פלורנס קואיוור – מצו־סופרן
התכנית:
טל: סימפוניה מס' 4.
מאהלר: שירים על מות ילדים.
רימסקי־קורסקוב: שחרזאדה.
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב.
סדרה ו': מוצ"ש 3.1.87
סדרה ז': יום א' 4.1.87

קונצרט למנויים מס' 5
זובין מהטה – מנצח
קאתלין באטל – סופרן
התכנית:
טל: סימפוניה מס' 4.
וילה לובוס: באכיאנה בראזיליארה מס' 5.
מוצרט: „אקזולטאטה יובילאטה".
רימסקי־קורסקוב: שחרזאדה.

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב. סדרה ח': יום ב' 5.1.87

קונצרט למנויים מס' 4
זובין מהטה – מנצח
קאתלין באטל – סופרן
התכנית:
רימסקי־קורסקוב: הפתיחה „חג הפסחא הרוסי".
וילה לובוס: באכיאנה בראזיליארה מס' 5.
מוצרט: אקזולטאטה יובילאטה.
רימסקי־קורסקוב: שחרזאדה.
חיפה, אודיטוריום חיפה סדרה א': יום ג' 6.1.87 8.30 בערב.

קונצרט למנויים מס' 4
זובין מהטה – מנצח
פלורנס קואיוור – מצו־סופרן
התכנית:
רימסקי־קורסקוב: פתיחה „חג הפסחא הרוסי".
מאהלר: שירים על מות ילדים.
רימסקי־קורסקוב: שחרזאדה.
חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב סדרה ב' יום ד' 7.1.87

קונצרט למנויים מס' 5
זובין מהטה – מנצח
קאתלין באטל – סופרן
התכנית:
רימסקי־קורסקוב: פתיחה „חג הפסחא הרוסי".
וילה לובוס: באכיאנה בראזיליארה מס' 5
מוצרט: אקזולטאטה יובילאטה.
פרוקופייב: סימפוניה מס' 5.
חיפה, אודיטוריום חיפה. 8.30 בערב. סדרה ג' יום ה' 8.1.87

קונצרט למנויים מס' 5
זובין מהטה – מנצח
קאתלין באטל – סופרן
התכנית:
טל: סימפוניה מס' 4.
וילה לובוס: באכיאנה בראזיליארה מס' 5.
מוצרט: אקזולטאטה יובילאטה
פרוקופייב: סימפוניה מס' 5.
תל־אביב, היכל התרבות. 8.30 בערב. סדרה א': מוצ"ש 10.1.87

היחסים בין מפ"ם לקיבוץ הארצי — בדיוני הוועד־הפועל של הקבה"א

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

הוועד־הפועל של הקיבוץ הארצי דן אתמול במערכת היחסים ובקשר שבין מפ"ם והקיבוץ הארצי — כפי שבאה לידי ביטוי מאז פירוק המערך עד הקמת ממשלת האחדות הלאומית.

בראשית הדיון הציג נתן פלר מקיבוץ שריד שאלון שהופנה לחברי קיבוצים התנועה בידי הדור הצעיר של מפ"ם, ובו שאלות, כגון: „האם נחוצה לחברי הקיבוץ מסגרת פוליטית?" „מי המפלגה הקרובה לליבך?" „מה נכונותך לפעול פעילות פוליטית?"

מזכ"ל מפ"ם, חבר־הכנסת אלעזר גרנות, שפתח את הדיון, אמר כי הנושא הפוליטי חיוני לשותפות הרעיונית של הקיבוץ הארצי ומסגרתו הפוליטית, קרי: מפ"ם, היא מאפשרת לו להיות מעורב במאבקים פוליטיים. שעה ארוכה גולל גרנות את הסיבות שהביאו לפירוק המערך וערך חשבון נוקב עם ממשלת האחדות הלאומית ושלל את דרכה.

יוקי גרוספלד מקיבוץ עין־דור, הביע תמיהה על כך שהדיון הראשון שנערך אחרי שנתיים של מפ"ם עצמאית, נפתח דווקא בנאום המוקדש להצדקת המהלך. אבישי גרוסמן שאל האם ניתן לקיים היום שותפות רעיונית בקיבוץ הארצי, וקרא לעריכת מיפקד חיובי כדי לדעת „היכן אנו עומדים." הוא הציע שעל הליכה עצמאית לבחירות יוחלט רק לאחר מיצוי כל האפשרויות האחרות. עוד אמר גרוסמן, כי הוא מוכן להתפשר בנושאי מדיניות פנים, כלכלה וחברה כדי להגיע למחנה משותף עם שותפים פוטנציאלים לדרך לבחינת שלום ובטחון (רצ).

יעקב חזן הצביע על כך, „שאנו חיים בתקופה הרת־גורל, בה מוכרע עתיד המדינה — ולא כנכוון עליו חלמנו. ומה תרופת הפלא המוצעת לו היום — מיפקד חברים חיובי. הפיצול שמיפקד חברים כזה יביא לנו, יהפוך את הקיבוץ לכפר שיתופי. איך אפשר — פנה חזן לאבישי גרוסמן — להטיף לאמונה מתוך אי־אמונה ולבטחון מתוך אי־בטחון? השאלה היום היא האם אנשי הקיבוץ הארצי במפ"ם מוכנים להעז ולקיים את שליחותם. שהיא מאבק על נפש העם והמדינה." הוא קרא להתרכז במיצוי המשותף ובחיזוק הקיבוץ הארצי במפ"ם. חברת הכנסת חייקה גרוסמן התריעה על התמשכות המצב במפלגה אינה בטוחה בזכות קיומה.

רכז הדור הצעיר של מפ"ם, אילן רגב, נטל עליו את האחריות לדף השאלות שחולק בקיבוצים ואמר כי השאלה המטרידה את חברי הקיבוץ — „כיצד נלך לבחירות" — רלבנטית מאוד משום שבלי התגייסות הקיבוץ הארצי לא תהיה מפ"ם ביום הבחירות המיוחל. מפ"ם — הוסיף רגב — מהווה כיום בלם מפני התפוררות חישוקי השותפות בקיבוץ הארצי.

מזכיר הקיבוץ הארצי, אפרים רוזן, הביע ספק האם אפשר לסכם את הדיון בנימה כה אופטימית כמו חזן והתריע נגד המשחירים את התמונה יתר־על־המידה, משום שעלולות, לדבריו, לנבוע מכך מסקנות חמורות.

דוד בן־שלום מקיבוץ עמיר אמר כי יש לפתוח בדיונים בהם יעלו השאלות האמיתיות, כמו למשל, האם הקיבוץ הארצי צריך ויכול לקיים מפלגה משלו ב־1987. אי־אפשר, אמר בן־שלום, למשוך ציבור במהלכים טאקטיים בלי סוף. הוא קרא להנהגת הקיבוץ הארצי להוביל ולהנהיג להכרעות. מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים אורון (ג'ומס), שסיכם את הדיון, הזהיר מפני האפשרות של הובלה עצמית לאברון פוליטי. ברגע שזה יקרה, אמר ג'ומס, נאבד כל משמעות במאבק על גורל העם והמדינה. הוא הציע לוועד־הפועל לקבל את הצעות מזכירות הקיבוץ הארצי, הקוראות להתלכד סביב מפ"ם, להגביר את הפעילות בה ולקיים בירור רעיוני מקיף בקיבוצים שיגביר וילכד את אחדות הקיבוץ הארצי. עוד סוכם בישיבה כי לאחר הדיונים בקיבוצים ייערך בוועד־הפועל דיון מסכם.

פטנט חדש להגברת הגיוס לצבא דרום־לבנון:

חתימת קרוב מצד"ל — תנאי לקבלת אישור עבודה בישראל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שיטה חדשה להגברת הגיוס לצד"ל הומצאה בשבועות האחרונים. כדי לעבוד בישראל, זקוקים גברים ונשים לבנוניים תושבי רצועת הבטחון לאישור ולחתימה של חייל צד"ל, המאשר שהם בני משפחתו.

הדבר נעשה, לדעת גורמים בצבא דרום־לבנון, כדי להגביר את הגיוס לצד"ל. נוסף על כך, נשקלים כמה צעדים נוספים, כגון מתן תמריצים ותשלום משכורות צד"ל בדולרים. צעדים אלה ננקטים, לאחר שבתקופה האחרונה עזבו את שורות צד"ל כ־250 מחייליו, בעיקר נוצרים, ומקצתם שיעים. קבוצה גדולה מן העוזבים מורכבת מתושבי צפון־לבנון, שהצטרפו לצד"ל עם נסיגת צה"ל, מתוך תקווה שישראל תחזור לשלוט בשטחים שפונו.

עתה, לאחר שנתיים, החליטו לחזור לביירות ולהצטרף לכוחות נוצריים אחרים. חלק אחר מהעוזבים פנה ללימודים וחלקם עזבו גם בגלל משכורות נמוכות. היום משתכר חייל צד"ל כ־100 דולר לחודש ומשכורת מפקד פלוגה בעל ותק של עשר שנים מגיעה ל־150 דולר בסך־הכל.

החל ב־1 בינואר הוחלט לשלם לחיילי צד"ל בדולרים, כדי להעלות את משכורתם בדרך עקיפה. זאת, משום שבדצמבר הגיעה האינפלציה החודשית ל־60 אחוז בלבנון, וכך הופחת ערך הלירה הלבנונית.

גיוס של 100 חדשים

מספר חיילי צד"ל שהיה כ־2700 ירד עתה ל־2400, גם בעקבות עזיבת צד"ל לאחר ההתקפות המרובות נגד מוצבי צד"ל. בשבועות האחרונים חלה התאוששות וכ־100 צעירים בדרום־לבנון ביקשו להתקבל, ובכל הנראה, בשבועות הקרובים מתחיל מחזור טירונות חדש לצד"ל. יש לציין שכ־75 אחוז מחיילי צד"ל אינם נוצרים. 15 אחוז שיעים ועשרה אחוז דרוזים.

כפר קליעה — שליש צד"ל

כשליש מחיילי צד"ל, כ־800 איש הם תושבי הכפר קליעה. כפרו של רב־סרן חדד. 200 אחרים הם תושבי הכפר רומייש. שני הכפרים הם נוצריים.

פולארד — עזר כנגדו

„פטריוט אמריקני וציוני טוב"

אן הנדרסון־פולארד, אשת המרגל הישראלי הכלוא בארה"ב, פנתה לממשלת ישראל וביקשה שתוענק לבני הזוג אזרחות ■ היא עומדת מאחורי בעלה: „מטרתו העיקרית היתה לעשות כל שביכולתו כדי למנוע מלחמה נוספת"

מאת זאב בליצר, וושינגטון

אן הנדרסון־פולארד, אשתו של המרגל הישראלי ג'ונתן ג'יי פולארד, פנתה לממשלת ישראל בבקשה להתערב לטובת בעלה אצל מימשל ארה"ב.

„אני מתחננת בפני המנהיגות הישראלית, שתתחשב בכל מה שבעלי עשה למען בטחונה של ישראל ותקנה לו אזרחות ישראלית, ותאפשר לו לשוב למולדתו, כדי שיוכל להיות אזרח מועיל בישראל". דברים אלה שבה ואמרה מספר פעמים בראיון שנתנה לכתב „ג'רוזלם פוסט" השבוע. היתה זו הפעם הראשונה שאמרה דברים גלויים מאז נאסר בעלה בוושינגטון בנובמבר 1985.

„אני מתחננת לפניהם — אנא, תנו לו אזרחות ישראלית, כדי שנהיה אזרחים מועילים לעצמנו ונקים משפחה בישראל".

ביוני שעבר הודתה הנדרסון־פולארד, בת 26, באשמת החזקה שלא כחוק במסמכים סודיים. בעלה, שעבד כאזרח בניתוח נתוני־מודיעין בצי האמריקני, הודה באשמה החמורה יותר של ריגול למען ישראל. שניהם מוחזקים עתה לפסק־דינם, אולם שלא כבעלה, שוחררה אן הנדרסון־פולארד בערבות בסוף פברואר.

„הגרוע מכל הוא הפרידה מבעלי". אמרה פולארד. „זהו החלק הקשה בכל הפרשה".

ביום רביעי, 24 לחודש, בעקבות הודעה טלפונית קצרה, הועבר פולארד מבית־הכלא הפדראלי בפיטסבורג, וירג'יניה, למתקן כליאה אחר, במרחק שש שעות נסיעה. אשתו טוענה שהסוהרים היתלו בו בצורה אכזרית — הם אמרו לו שעומדים לשחרר אותו על מנת שייסע לישראל. „הרי זה מה שאתה רוצה, לא כן?", אמר לו אחד הסוהרים. „ג'יי היה מכליו מאושר", סיפרה אשתו. אז כבלו אותו כאזיקים, הכניסו אותו למכונית הסגורה, ואיחלו לו „חנוכה שמח", וצחקו כאשר טרקו עליו את הדלת. היא תיארה את התנהגות הזו כ„סאדיסטית".

מערכת יחסים קרובה

במהלך שיחה בת ארבע שעות איתי סיפרה אן הנדרסון־פולארד על אספקטים שונים של הפרשה, כולל יחסיו של בעלה עם סגן אלוף אביעם סלע, אשר, לדברי העיתונות, היה איש הקשר העיקרי בוושינגטון. ביוני 1984 היה סלע סטודנט בוגר באוניברסיטת ניו־יורק.

לדבריה, היא ובעלה אהבו מאוד את סלע ונוצרה מערכת יחסים קרובה איתו ועם אשתו, יהודיה, שהם קראו לה ג'ודי.

„ראיתי בו אדם מבריק ורחב־לב, אדם חם, שהשפיע גם בישראל וגם בארה"ב", אמרה. „הוא ידע איך לפעמים מחבבים אדם — מן הרגע שמכירים אותו — כך זה היה איתם".

כמו כן סיפרה, שהיא ובעלה היו מיודדים מאוד עם יוסף יגור, היועץ המדעי בקונסוליה הישראלית בניו־יורק, שהחליף את סלע בתפקידו כאיש הקשר הראשי של פולארד בפרשה. לדבריה, הם לא נפגשו כלל עם רפול איתן, ראש „לקם", היחידה לאיסוף מידע מדעי־ביוני במשרד הבטחון, שהיה המופקד על כל רשת הריגול. פעם בנסיעה עם בעלה לפאריס, נפגשה עם אשתו של איתן.

הנדרסון־פולארד מצדיקה את מעשיו של בעלה. לדבריה, מטרתו העיקרית היתה לעשות כל שביכולתו למנוע מלחמה נוספת בין ישראל למדינות־ערב. הוא מעולם לא הסתיר מפניה את מחוייבותו האידיאולוגית העמוקה לישראל. „הכרתי את דעותיו הפוליטיות". אמרה בתארה את תחילת היכרות ביניהם בשנת 1981. הם נישאו באוגוסט 1985.

המידע התעכב בדרג הבינוני

„במשך הזמן למדתי מג'יי מה פירוש הדבר להיות פטריוטים אמריקניים וציונים טובים בעת ובעונה אחת. אני מבקשת להדגיש שאנו שונים. פטריוטים אמריקנים, לעולם לא היינו עושים דבר שהיה גורם נזק לארצנו — וגם לא עשינו זאת. אבל אנחנו גם תומכים נלהבים של מדינת ישראל".

הנדרסון־פולארד — שהיא יהודיה מצד אמה — נושאת מגן־דוד מזהב על צווארה. היא נראית טוב, בכושר פיזי ולבושה היטב. שערה גזוז בסגנון אופנתי. לאחר שבילתה כמעט 100 יום בתא מבודד בכלא באזור וושינגטון ירדה במשקל כ־25 קילו. בעת האחרונה עברה ניתוח רציני בכיבתה. לדבריה, נמנעו ממנה טיפול רפואי והשגחה רפואית בתחילת שהותה בכלא.

„במשך שלושה חודשים לא ראיתי את השמש", סיפרה. „הייתי בתא ללא חלון, שורץ עכברושים ומקקים. היו ימים שבית־השימוש לא פעל ולא תיקנו אותו, עד שהתא הסריח בצורה נוראה".

היא שבה ונזכרת במחויבותו העמוקה של פולארד לישראל. שוב ושוב במהלך השנים הרגיש באוניה את חשיבותה של ישראל והמשך קיומה, ואת העובדה שארה"ב איננה מזדרזת להעמיד לרשותה את כל המידע שהובטח לה. המידע היה נחסם או מתעכב בדרגים הבינוניים של הביורוקרטיה, לא בהכרח בדרג הממשלי הגבוה.

לדבריה, פולארד לא סיפר לחבריו לעבודה במרכז הביון של הצי שהוא יהודי. היה חשוב לו מאוד שהם לא ידעו זאת, כי אחרת לא היה זוכה במעמד שזכה לו.

„הייתי הולכת איתו למסיבות של הסגל והייתי שומעת הערות כמו: כן, היהודים מאוד רגישים לגאז, ועוד הערות אנטישמיות כאלה". היא סיפרה שהיא ופולארד הרבו לשוחח על הסכנה האורבת לישראל ובסופו של דבר אמר לה ג'יי: „אנחנו חייבים לעשות משהו למען המדינה הזו. הם לא יישרדו אם תהיה מלחמה, ולא מעבירים להם את הטכנולוגיה הדרושה".

תרומה חשובה

אחרי שהחל להעביר לישראלים את המידע, היה הרבה יותר שלו — הוא חש שהוא תורם תרומה חשובה גם לישראל וגם לארה"ב, משום שעל־ידי חיזוק ישראל הוא מחזק גם את ארה"ב, לאור היחסים המיוחדים הקיימים בין שתי המדינות.

לדבריה, קיבל בעלה הוראה לא לספר לה על פעולותיו, ומשום כך המציאו הסוכנים הישראלים „דוד עשיר" בפאריס, אשר כביכול מימן להם את נסיעותיהם לשם. אותו „דוד עשיר" גם נתן לה טבעת יהלומים.

בראיון ל„ג'רוזלם פוסט" ב־21 בנובמבר תיארה את התנהגותה של ההנהגה הישראלית בעקבות מאסרם של בני הזוג. היא סיפרה שאביעם סלע ואשתו היו בוושינגטון כאשר פולארד נעצר לראשונה ונחקר במשך שעות אחדות על־ידי סוכני האפ.בי.איי. „באותו ערב היינו אמורים לסעוד יחד", נזכרה. אבל פולארד צלצל הביתה בערך ב־7.30 בערב ואמר לה, „לכי ותפגשי עם ידידינו, תני להם את הקקטוס ומסרי להם ד"ש חם ממני". בלילה הקודם אמר לה פולארד שהמלה „קקטוס" תשמש כאות ביניהם לסלק מן הבית את המסמכים החסויים שהיו אז בבית. ביום ראשון באותו שבוע היה מודאג מאוד, משום שלא עלה בידו לקבל חזרה מסמכים מסויימים מדירתה של אירית ארב, מזכירה בשגרירות ישראל בוושינגטון, אשר היתה מצלמת את המסמכים שהוא היה מעביר לה יומיים קודם. היתה זו הפעם הראשונה שאירית ארב לא הופיעה בדלת ביתה כאשר בא אליה.

„כששמעתי את המלה קקטוס, ידעתי שמשהו לא כסדר", ספרה אשתו. „אספתי את כל המסמכים שהיו בבית. הייתי מאוד עצבנית". כאשר ירדה במדרגות הבית היא הבחינה שהבית מוקף בסוכני־חרש של הצי ושל האפ.בי.איי. לכן השאירה את המזוודה בחדר המדרגות ויצאה. מאוחר יותר היא צילצלה לאביעם סלע במלונו. „ביקשתי ממנו שייפגש איתי במסעדה לבדו. לא רציתי שאבי יידע שידעתי על פעולותיו של בעלי. ולכן דיברנו מסביב לעניין. אמרתי לו שג'יי בצרה צרורה ושהיה עלי לסלק חפצים מסויימים מן הבית, שאסור שיימצאו שם. ביקשתי אותו לעזור לג'יי, משום שהוא בצרות".

„הם זרקו אותנו החוצה"

סלע הבטיח לעזור. הוא אמר לה להסתובב ברחובות העיר במשך שעתיים לפני שתשוב הביתה. „הבנתי מזה שהוא היה זקוק לזמן הזה כדי לצאת מארה"ב. לו ולאשתו לא היתה חסינות דיפלומטית". סלע נתן לזוג פולארד את מספר הטלפון של יגור. מאוחר יותר, כאשר פולארד חזר הביתה מאותה חקירה ראשונה, הוא ואשתו יצאו למסעדה לילית ומשם צלצלו ליגור בניו־יורק. יגור אמר לו, „תמשיך את זה כמה שאפשר, ואל תדאג, אנחנו נשמור עליך".

ביום רביעי הודיע קצין הבטחון של השגרירות בוושינגטון לפולארד ששער הכניסה לחצר השגרירות ייפתח בשעה 10.00 בבוקר שלמחרתו, ושבני הזוג יוכלו או להיכנס. „מכאן ואילך אנחנו כבר נדאג לכם". אמר לו קצין הבטחון.

ביום חמישי בבוקר נסעו בני הזוג קודם כל לבית־החולים, בו קיבלה אן טיפול בקשר לבעיות הפנימיות שלה. היא יצאה משם תחת השפעה של סם הרגעה חריף. משם נסעו לשגרירות, בלי להבחין שיותר מתריסר מכוניות של האפ.בי.איי עקבו אחריהם. במכוניתם היו גם אלבום התמונות המשפחתי שלהם והחתול שלהם, דאסטי.

„השער היה פתוח", היא מספרת, „ואנחנו נסענו בשביל הסלול אל הבניין. שם עמדו שני שומרים והם אמרו לג'יי ברוך הבא. עכשיו אין לך מה לחשוש, הכל יהיה בסדר". אבל תוך דקות ספורות הבניין היה מוקף אנשי אפ.בי.איי, וכן מכוניות וכלי רכב אחרים, משאיות ומסחריות. קצין הביטחון נכנס פנימה ואנחנו ישבנו במכונית וחיכינו כעשר או חמש־עשרה דקות. היינו בחצר השגרירות, אבל לא בתוך הבניין. כאשר יצא קצין הבטחון הוא היה נרגז מאוד", היא מספרת. „הוא אמר לג'יי צא מכאן. אתה חייב להסתלק. ג'יי אמר לו: אתה יודע מי אני? אתה יודע מה עשיתי? אבל הקצין פשוט הסתכל בו וחזר ואמר: צא מכאן. או ג'יי אמר הוא מבקש אזרחות ישראלית על סמך חוק השבות. אנחנו יהודים. הוא אמר לקצין הבטחון, בתחינה. אבל זה לא עזר. הם זרקו אותנו החוצה".

פולארד נעצר במקום. אשתו נעצרה למחרת היום. סלע, יגור וארב ניצלו את הזמן שחלף, יצאו את ארה"ב וחזרו ארצה.

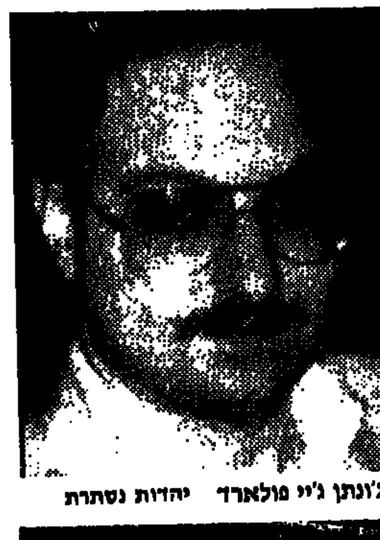

ג'ונתן ג'יי פולארד — יהודית נסתרת

אן הנדרסון־פולארד בצאתה מבית־המשפט ב־1985. לדבריה נמנעו ממנה במאות ימי מעצרה טיפול והשגחה רפואיים בעקבות ניתוח בבטנה. אך „הגרוע מכל הוא הפרידה מבעלי". (צילום: אי.פי.)

יהודים כמרגלים

אדם אינו יכול להיות פטריוט של שתי מדינות. במוקדם או במאוחר יהיה עליו לבחור ביניהן

[illegible]

דסק לענייני היום: לוי מורב. אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

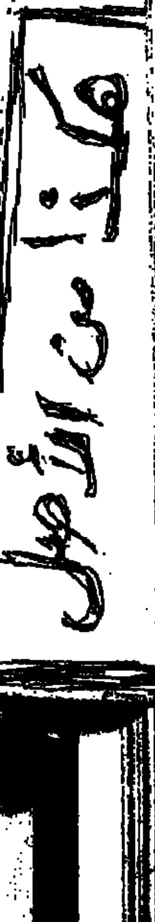

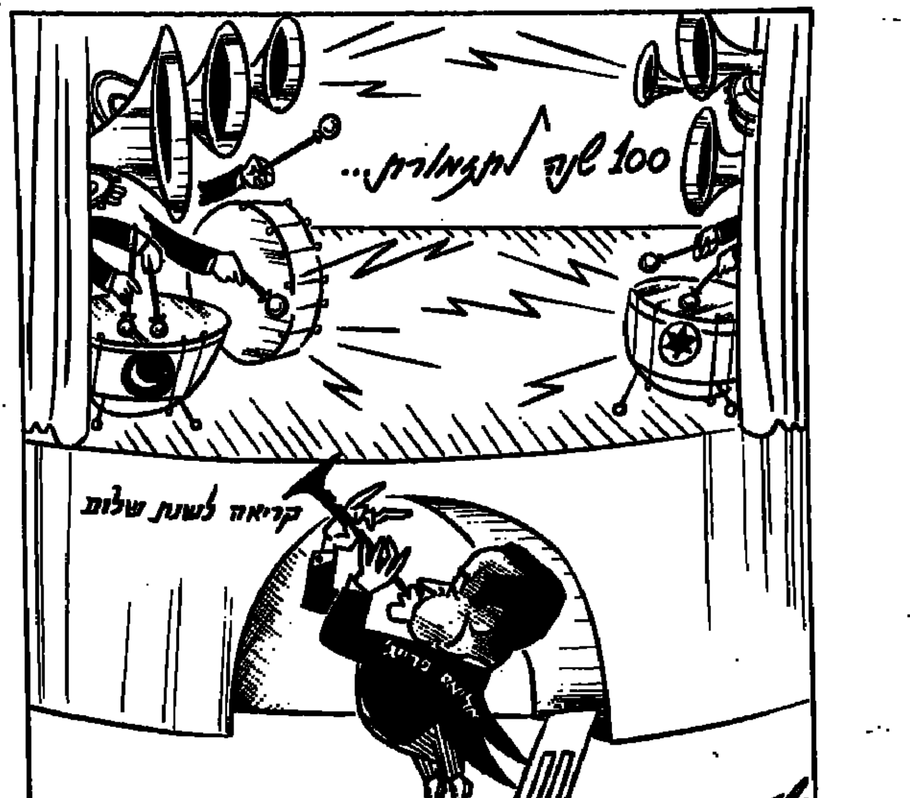

אין עלייה בלי תודעה (2)

סימפוזיון בבית המעצר

מאת יוסף גלילי

לור לוברסקי, פעיל עליה ולמען התרבות היהודית בבריה"מ, שנמנה עם יוזמי הסימפוזיון לחקר התרבות היהודית, שאמור היה להתקיים במוסקבה בדצמבר 1976, קיבל היתר יציאה סמוך למועד פתיחתו. בשיחה עמי סיפר, כי כתגובה על ההזמנה להשתתף בסימפוזיון, הזמינו אהרון וירגילס וחבריו למערכת „סוויטישהיימלאנד" לשיחה בה השתתפו, מצד היזומים: יוסף ביגון, אריה וולובסקי (אסיר ציון) פבל אברמוביץ (מסורב) ולור לוברסקי. מולם השתתפו אהרון וירגילס, חיים ברר ומיכאל לב.

השיחה, הטעים, לוברסקי התנהלה בגלוי־לב מירבי משני הצדדים. אלה טענו שיש להכיר בצורך החיוני לחיות חיים יהודיים ולאפשר קיום בתי־ספר, ספריות, ספרי היסטוריה של העם היהודי וכיוצא באלה תביעות; ואלה טענו לעומתם: „זו גישה ציונית, שהיא תנועה עויינת לפילוסופיה ולמשטר הסובייטי. תנועה שהיא בשירות האימפריאליזם האמריקני. לכן לא נוכל להשתתף בסימפוזיון."

מתוך ארבעת המשתתפים בפגישה, רק לור לוברסקי הגיע ארצה אחרי שריצה את עונשו. יוסף ביגון ואריה וולובסקי כלואים בסיביר ופבל אברמוביץ — מסורב עליה. למרות היתר־היציאה לישראל שכבר היה ברשותו ביקש לוברסקי להשתתף בסימפוזיון, לבסוף נכנע ללחץ חבריו ועלה לארץ יומיים לפני מועד פתיחת הסימפוזיון במוסקבה.

בהגיעו לישראל, הביא עימו מסר לסימפוזיון מקביל, שנערך בירושלים על־ידי האקדמיה למדעים, בהנחייתו של פרופ' אפרים אורבך ובמעמד נשיא המדינה דאז פרופסור אפרים קציר. לפי גירסתו של לוברסקי: „המרצים שנעצרו ו„בילו" 15 יום במעצר במוסקבה קיימו את הסימפוזיון כל אחד בתאו, על־ידי גיבוש רעיונות והצעות."

הסימפוזיון, הטעים לוברסקי, התקיים בתנאים מקוריים ביותר בלי להרצות מעל הדוכן. כעבור חודשים — הוצא כל החומר לחו"ל והודפס בישראל כספר בשם „הסימפוזיון". הספר כלל את כל החומר שהוכן ונוצר בברית־המועצות באחד מ־23 כרכים שהוצאו על־ידי „סמאיזדת" (הוצאה לאור ניירת פרטית).

היוזמים תמימי־דעים, כי המטרות שהציבו לעצמם הושגו לשביעות־רצונם. הושגה תשומת־לב מירבית סביב לסימפוזיון. כלי התקשורת במערב וגם ברוסיה עסקו בנושא בכיוונים הסותרים: שלילית מכאן וחיובית מכאן. יהודי רוסיה קלטו בהתרגשות כל ידיעה ששודרה ברוסית מ„קול ציון לגולה", „בקול אמריקה" ובתחנות מערביות אחרות. זו היתה פריצת דרך.

גידול הנשירה

לפני 1973 רובם של היהודים שיצאו מרוסיה עלו לישראל; החל מ־1974 גדלה הנשירה והגיעה עד ל־ 80% אחוז.

על כך השיב פרופ' פיין כי יהדות בריה"מ איננה הומוגנית. יש בה שלוש קבוצות:

יהודים שסופחו בזמן המלחמה (האזורים המערביים של בריה"מ) ואשר השלטונות לא הצליחו לדכא את תרבותם; יהודי קווקאז ואסיה המרכזית — שם היהדות שמרה על ציביונה הדתי, בגלל מדיניות מתונה של השלטונות כלפיהם וכלפי האזור; והקבוצה המהווה רוב — שני מיליון יהודים ברוסיה ואוקראינה המזרחית, שתרבותם הוכחדה. הם בעלי זיקה שלילית — סובלים ולא יודעים למה, אך הם אינם יכולים לברוח מיהדותם. הם רשומים רשמית כיהודים וסובלו מאפליה כלפיהם.

בשנות השישים, הטעים פרופ' פיין, נוצר לחץ גבוה מצד שתי הקבוצות הראשונות. הם הפגינו ותבעו עליה לישראל. מבחינת הסובייטים הם היו גוף זר (בעיקר יהודי לטביה, ליטא, בסרביה וגרוזיה). הרטגט סייע — רובם עלו ארצה. היהודים במרכז ברית־המועצות ראו שזה אפשרי, והחלו לבקש היתרי יציאה לישראל. מכאן ואילך חל שינוי משמעותי באחוזי הנשירה, שהגיעה בשנות ה־80 לכ־80% ויותר. מכאן המסקנה, כי בלי תודעה וזיקה ליהדות, אין עלייה.

כהרצאת הפתיחה, שהכין לקראת הסימפוזיון אמר פיין: „אני רוצה להרגיש שהתאספנו כאן כדי לדון בבעיות התחייה התרבותית. הסימפוזיון בשבילנו הוא לא רק נושא לדיון אלא תקווה להתפתחות תרבות יהודית כשלב נוסף, בדרך לתחייה יהודית־לאומית."

עשר שנים אחרי, בהרצאותיו בסימפוזיון באוניברסיטת „בר אילן", אמר פרופ' פיין: כיום, כאשר שערי בריה"מ כמעט נעולים למעשה, חינוך יהודי ומאבק למען לגליזציה של חינוך זה מהווים אלמנט חשוב במאבק להצלת יהודי רוסיה מג'נוסייד תרבותי, ולחידוש העליה. התנועה התרבותית בבריה"מ באה כתשובה לגידול ממדי הנשירה. למעשה, היא נועדה למלא את החסר בתנועה היהודית הלאומית. חינוך יהודי: זו הדרך היחידה להבטיח המשך הקיום היהודי ברוסיה. זה חשוב לגידול העלייה ובטווח ארוך לבלום את הנשירה. על ישראל והתפוצות מוטל ייעוד חיוני זה."

הכינוס הבינלאומי לתרבות וזהות יהודית בבריה"מ, המתקיים ב־28־30 בדצמבר באוניברסיטת „בר־אילן", בחסות נשיא המדינה, לציון עשר שנים לסמינר הבינלאומי במוסקבה, אשר הוכשל על־ידי השלטונות הסובייטיים, הוא יוזמה נבונה, הבאה לענות לצורך חיוני. מארגני הכנס: ד"ר אבי בקר, מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי בישראל, וחיים צ'סלר, מנכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי רוסיה. השכילו לשלב בתוכנית הכינוס מושב הזדהות עם אסירי ציון, יוסף ביגון ואריה וולובסקי, המעונים זה יותר מ־15 שנה בסיביר, וכן דיון ב„כיוונים שונים בהתפתחות התרבות היהודית".

(רשימה שניה ואחרונה)

שמיר, גוף שלישי

„אדוני, האם הוא זוכר?" שאל עו"ד דן שיינמן, פונה אל דוכן העדים, שם ישב יצחק שמיר ■ איך חוקרים ראש ממשלה, איך נראה כל המעמד מהמדרגה השניה של הפרוזדור בדרך לאולם 506. ואליס עם העקבים ■ והסוף, הסוף שגרם לשיינמן להיות עייף־אך־מרוצה — צימוק מתוכנן או התחלקות?

מאת ורד לוי

„ראש הממשלה, מבחינתנו, הוא כמו כל עד — אמר עזרא ברוך, המזכיר הראשי של בית־המשפט. יכול להיות. אבל המדרגה השנית בפרוזדור שמוביל אל אולם 506 הדברים נראים קצת אחרת.

קשה להחליט למה זה הכי דומה. על כל פנים, הדבר האחרון שיעלה על הדעת הוא חדר מדרגות של בית־משפט: 10 צלמים, 6 כתבים, 4 שומרים מטעם בית־המשפט 5 אנשי בטחון. יום שישי 29.12.86 שעה 9.00 בבוקר. בית־המשפט המחוזי בתל־אביב. בעוד שעה יתחיל פה הדיון במשפטו של סוחר הקרקעות, שמואל עינב. ראש־הממשלה יגיע באותה שעה ויעיד במשפט בעד מטעם ההגנה. כל הנוכחים מתגודדים מסביב לפתח. לא כל יום בא ראש ממשלה בישראל להעיד במשפט פלילי. גם לא כל שנה. פעם ב־38 שנים בקושי.

הצלמים מעשנים ובודקים זוויות תקיפה אפשריות. אולי להפתיע אותו מאחור. אולי הוא יעלה במדרגות החירום. צריך לבדוק כל כניסה אלטרנטיבית. רק שלא ינסו להשחיל אותו דרך לשכת השופט. שני מטרים מפרידים בין אנשי התקשורת להיכל הצדק, על הגבול יש מחסום קטן מספסלים. שלושה שומרים (ספק שוטרים) עומדים בשני צדי המעבר. יש להם אקדחים ואויקים, אבל זה לא עושה רושם על אף אחד. כל ילד יבחין תיכף שהבוס האמיתי בשטח זה אליס ולא אף אחד אחר.

אליס, גברת הברזל של בית־המשפט המחוזי בתל־אביב. עקבים מרעישים. בלונד צבוע. איפור כבד. מעשנת בשרשרת, מספרת בדיחות. והיא עושה פה את הסדר — עו"ד ענבי גש לפה! מוישה לך תפתח לו את הדלת! איפה עו"ד שיינמן? לאן הוא נעלם? שמישהו ימצא אותו ויביא אותו מהר! כשאליס רצה במסדרונות של בית־המשפט המחוזי, נאלמים דום כל הפטישים של השופטים.

ב־9.30 החגיגה נפסקת פתאום. הצלמים נדרכים. ממבואות המדרגות מגיחים שני רזים מעונבים. ז'קטים מהודרים. יש להם משהו בולט בכיס הימני, משהו מצפצף בכיס השמאלי ותוט שקוף שיוצא מהאוזן ומסתלסל מטה, לעבר הצוואר. אנשי הבטחון של יצחק שמיר. הצלמים מסתכלים עליהם בציפיה. עד שאחד מהם אומר לקונית — טרם. הצלמים חוזרים לנשימה סדירה ולסיגריות. אזעקת־שווא. מישהו אומר שהפעם, לשם שינוי 10.00 זה יהיה באמת 10.00. כמה אמיצי־לב אמיתיים הולכים עם זה עד הסוף ויורדים, בינתיים, למזנון לשתות קפה.

לא עוברות חמש דקות עד שמגיע איש חמור־סבר, מטעם בית־המשפט כנראה, ומודיע חגיגית לתקשורת שאין צילומים בתוך האולם. הצלמים אומרים שתמיד מותר, גם בפנים, עד שהשופט מגיע. ההוא לא מתרגש במיוחד. עם שופט או בלי, לא מעניין אותו. אלה ההוראות. את ראש ממשלה אפשר לצלם רק במדרגות ובשטח ההפקר שבין מחסום הספסלים ועד דלת הכניסה לאולם 506. הצלמים כועסים. האיש מסתלק ומשאיר אחריו חלל עצבני.

עכשיו כמעט רבע לעשר. מגיעים עוד שני כתבים. אנשי בטחון של שמיר שולחים מבטים בוחנים בנוכחים ובקירות. מנסים לכסות מקסימום פורענויות אפשריות.

ב־9.50, שתי עורכות־דין בגלימות שחורות ועורך־דין אחד בגלימה שחורה באים בסערה קלה ונבלעים באולם. אליס מסבירה בסבלנות לכל העיתונאים: הראשונה היתה התובעת שיבר. השניה — שפירא. והבחור הנחמד הוא עו"ד דן שיינמן, והוא הסניגור. וזה עם הרקט המשובץ, הוא עינב, שעליו המשפט. שומר אחד מועיף גבוה לעומתה. אליס לא נשארת חייבת. מה אתה עושה לי פרצופים שמות מותר לי לגלות להם.

ב־9.55 הלחץ סביב מחסום הספסלים מגיע לנקודת־שיא. נכנסים.

אולם קטן, קטנצ'יק. כ־30 מקומות ישיבה. אולי בשביל שיהיה תירוץ טוב — למה לא מכניסים אנשים. אולי התחשבו בשמיר. התקשורת מאכלסת פחות או יותר 50 אחוז מהמקומות. באופן חסר־תקדים ומעורר תקווה, מתיר השופט, אליהו מצא, את הקלטת המשפט כולו. גלי־צה"ל, קול־ישראל והטלוויזיה, מתחברים מיד.

ריקה לעשר. השופט נכנס לאולם. בית־המשפט! כולם קמים. תיק פלילי 640/85, נאשם: שמואל עינב, עד ראשון — ראש הממשלה. מבחוץ שומעים משהו שנשמע כמו טיפות של גשם. בהתחלה די חלש, ובהדרגה הופך למבול. אלה תקתוקי המצלמות. הדלת של אולם המשפט מתעקמת קלות. השופט מסתכל במבוכה למעלה. אלה שבחוץ צועקים ודוחפים. הדלת נראית כמו לפני התבקעות. הצעקות מגיעות לשיאן. השופט מזכיר שזה בית־משפט. מישהו אומר — ביזיון. שמיר נכנס. אחד מהשניים עם החוטים באוזניים מזנק לפניו ומוביל אותו אל דוכן העדים. הדוכן קצת גדול על ראש הממשלה. אבל בכל זאת, ניתן לראות את ראשו בבירור. עו"ד שיינמן מכחכח בגרונו. הוא יודע שהוא הולך לעשות פה היסטוריה. בפעם הראשונה, מאז קום המדינה...

— האם ארוני מכיר את הנאשם, שמואל עינב?

שמיר: אני חושב שראיתי אותו כמה פעמים.

— האם אדוני יכול להיזכר מתי ראה אותו לראשונה?

שמיר: כן. אני חושב שזה היה בתקופה של לפני הבחירות לכנסת.

אפשר לנשום. שתי השאלות הראשונות עברו בשלום. קולו של עו"ד שיינמן מתחיל להתייצב. החיוך המתוח על פניו של שמיר מתחיל להתפוגג. זו, כנראה, הנוסחה שלפיה מתחקרים ראש ממשלה במשפט. פונים בגוף שלישי. פותחים תמיד ב„אדוני" ומוסיפים את המלים — האם הוא זוכר — כדי לאפשר לו לומר שהוא פשוט אינו זוכר.

החקירה מתנהלת כסידרה. עו"ד שיינמן תוקף ומלטף, לאט לאט, תוך הימנעות מצעדים פזיזים מסובכים. הוא מגיע אל עצם העניין. עינב נאשם בשוחד בחירות. ההגנה טוענת: להר"פ. זו היתה תרומה לליכוד, בעידור של ראש־הממשלה, עם עינב ועם מיכאל דקל. תקוות עינב ושיינמן — ששמיר יאשר את הטיעון הזה. שיעזור להגנה לחזק את גירסתה, כי אכן היו בקשות לתרומות במהלך פגישה עם סוחרי קרקעות ביו"ש, ועינב ביניהם.

ראש הממשלה לא יוצא מגידרו, על מנת להקל על שיינמן. רוב תשובותיו מבוססות על פריבילגיות ה„אינני זוכר" או „יכול להיות". כעבור כחצי שעה, מבצבצות טיפות זעה ממצחו של הסניגור, ובידו עוד אין תשובה ממשית. שמיר נראה משועמם ועייף.

— אולי כבודו רוצה להמשיך את העדות בישיבה?

שמיר: לא תודה. אין צורך. אני כבר אגמור בעמידה.

הכתבים גם עייפים וכמעט שהניחו את העטים כאשר באופן מפתיע, כמו יש־מאין, הגיח לחלל האולם משפט־המפתח של ראש הממשלה.

— האם ארוני זוכר, אם סוכם על־ידי עם מר דקל, שבפגישה עם סוחרי הקרקעות תהיה בקשת תרומות?

שמיר: לא דובר על כך. להיפך. דובר שלא אני צריך לטפל בענייני כספים ושאני אנסה לגייס תמיכה כללית.

(המשך בעמוד 8)

חקירה יסודית מאוד

מאת יצחק שור

לפני תשעה חודשים ערכו בריוני הרב כהנא הפגנה אלימה מול בית הקיבוץ הארצי בתל־אביב. במהלך ההפגנה התנפלו שוטרים על חבר קיבוץ סער, משה אמסלם, היכוהו, אסרוהו באזיקים, שלחו אותו לבדיקה רפואית שאחריה האשימו אותו בהפרעת הסדר הציבורי.

לפני ימים אחדים הגיע לידי חברת הכנסת חייקה גרוסמן, אשר ליוותה את המקרה, העתק מכתבה של מפקדת היחידה לתלונות הציבור במרחב הירקון למשה אמסלם. התברר כי לאחר „חקירה מאומצת" שנמשכה תשעה חודשים בקירוב, הגיעה הקצינה [illegible] למסקנה כי אין ממש בתלונת אמסלם [illegible]

[illegible]

והורת לשחרר אותי. לאחר מאמצים רבים הצליחו לשחרר את האזיקים במפתח כלשהו והורו לי להסתלק. מאוחר יותר נסעתי עם קצין משטרה למשטרת הירקון ונבדקתי בשטחיות. בידי רופא המשטרה, הוא קבע כי מדובר במכה יבשה בראשי וכי אין רישום [illegible] במהלך ההמתנה במשטרת מרחב הירקון הסתובבו סביבי שוטרים ושאלו שאלות. נראה היה, כי הם מוטרדים מכל העניין. מסרתי עדות לקצינת תלונות הציבור, ולאחר מכן האשימו אותי [illegible] בהפרעה לסדר הציבורי, הכשלת שוטר [illegible] לי נעצר בשל „חשש לבריחה משוטרי", הוא שוחרר לאחר שהוכח כי השוטרים טעו.

ביום 19.12.86 [illegible]

מאת אבי בניהו

אין דבק

מאז הוקמה המפח"ש והוכפף אליה חיל השריון, לא פועל „הדבק" כפי שצריך והיחסים בין מפקדי השריון למפח"ש ידעו כבר עליות ומורדות.

קצין בכיר בשריון סיפר לי השבוע על פיתוח מערכת חדשה, שעל פיתוחה החליט מישהו במיפקדת חילות השדה בלי להיוועץ או לשתף בתיכנון ובפיתוח את אנשי חיל־השריון. מדובר במערכת שעל־פי השריון היא „יקרה מאוד ושולית מאוד בתרומתה בשדה המערכה". חמש השנים בהן יעסקו מהנדסים וקצינים בפיתוחה וייצורה, יעלו למערכת הבטחון ולמדינה עשרות מיליוני דולרים. כאשר צה"ל מתקשה לעמוד במשימות וניצב חסר־אונים מול נטישת אנשי הקבע את הצבא בשל בעיות שכר.

„כיצד ייתכן — שואלים בשריון — שמישהו שאיננו איש חיל השריון ואינו בקיא בטנקים, יקבע ויחליט לפתח מערכת שכזו? זה לא מקרי שלא משתפים אותנו; יכולים טעון שאנחנו לא מבינים בטכנולוגיה, אבל קצין שריון ראשי, תא"ל יוסי בן־חנן, הוא קצין שהתמחה בתיכנון ובפיתוח מערכות נשק; גם אותו לא שאלו". אומרים בכעס השריונאים.

על הבעיה של צה"ל ומערכת הבטחון הנקרעים בין אחזקת התעשיות הבטחוניות לבין צרכי הצבא כבר דיברנו די. האמנם עד כדי כך הגיע מצב הדברים?

קצין שריון ראשי, תא"ל יוסי בן־חנן (מימין) וראש המפח"ש, אלוף אורי שגיא. שיתוף ובקיעים מתחילים מלמעלה.

הכוס שלו התמלאה

בשבוע שעבר נקט הצנזור הראשי, תא"ל יצחק שני, צעד נדיר והגיש תלונה במשטרה נגד ג'וזף ברנרד כתב בישראל של „אריבנינג סטנדרד" הלונדוני, לאחר שפירסם את הכתובת שהיתה על כף ידו של ועננו.

— מדוע הוחלט לנהוג דווקא עתה צעד כזה בתגובה על עבירת צנזורה?

תא"ל שני: העבירה נראתה לי כעבירה שעוברת את הגבול. המידע שפורסם היה ידוע לכל העיתונות המקומית וגם לקהילת כתבי החוץ. לא ייתכן שאחד יקח לעצמו את החוק לידיים ויחליט שהוא מפרסם למרות שהנושא נפסל. אני, גם כדי להגן על חוקי הצנזורה, על העיתונות המקומית ועל כתבי החוץ האחרים לא ראיתי אפשרות אלא לנקוט צעד כזה. החלטתי שהמשטרה תפתח בחקירה ופעולתנו אחר־כך תהיה בהתאם לממצאי החקירה.

— בעת האחרונה (פרשות פולארד, השב"כ ומכירות הנשק לאיראן) ידענו הרבה הפרות חוק הצנזורה. מדוע דווקא בעת החלטתם להחמיר?

פשוט הכוס נתמלאה. בעבר היו יחסי הצנזורה והכתבים גלויים לעין. במקרה הזה נקטנו צעד שנקטנו היות שזה עבר כל גבול.

— מי מחליט על נקיטת צעד כזה? אתה לבד או שמעורבים גורמים צבאיים או מדיניים אחרים?

היוזמה היתה שלי.

— בבואך להגיש תלונה במשטרה, עד כמה ברור לך שאכן הכתב המדובר הוא זה שהדליף את החומר?

היו לי סימנים מספיקים כדי שיהיה אצלי החשד שזה בא ממנו (ג'וזף ברנרד), לכן פניתי למשטרה.

— העיתון בלונדון הודיע רשמית, כי המידע התקבל ממקור אחר ולא מהכתב בישראל.

קראתי את ההודעה. אני לא מתייחס אליה. יש לי חשד על פי סימנים והגשתי תלונה.

— פורסם כי רשויות הבטחון בישראל, בסיוע משפטנים, בודקות את האפשרויות החוקיות לגרש כתבי־חוץ מישראל אם יפרו את חוקי הצנזורה. תוכל לפרט?

קראתי את זה בעיתון.

— מה יהיה בהמשך? האם הצעד שנקטת מעיד על שינוי במדיניות?

מה שאירע באחרונה, נובע מן העובדה שהיה אצלנו גל של מספר נושאים שהצטברו בפרק זמן קצר ויצרו אקוטיות כלשהי. אני מעריך שאם בין כל אחד מהנושאים היה מרווח כלשהו, לא היינו מגיעים לחריגים. אני מקווה שבעתיד לא יהיו נושאים כאלו על סדר היום ולא יהיו חריגות. הכוונה בישראל היא לאפשר לכל עיתונאי לעבור באורח חופשי, בתנאי שיכבד את חוקי המדינה.

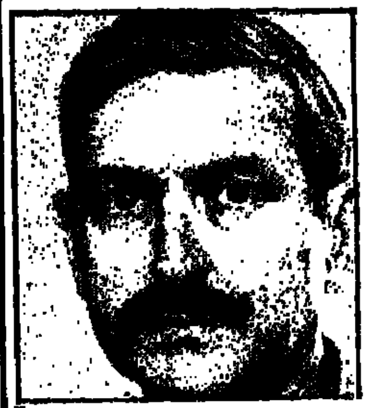

● יצחק שני. קראתי בעיתון

● יצחק רבין. פרובוקציות

מה זה בדיוק מקורות בטחוניים

משפטים בעיתון: „מקור בטחוני בכיר מסר ש[illegible]" נוטים בממשלה ובציבור ליחס את [illegible] לשר הבטחון, יצחק רבין.

העיתונות בישראל מרבה לעשות שימוש במארים: „מקור בכיר", „מקור צבאי בכיר", „מקור בטחוני בכיר", „מקור המדרג" וכו'.

ביוזמת לשכת שר הבטחון הוקמה באחרונה ועדה ארעית לבחינת הנושא ושחברו בה אלוף (מיל.) עמוס חורב והעיתונאים משה זק וזאב שיף. הוחלט לקבוע מי [illegible] לתואר „מקור בטחוני בכיר" ומי יישא את התואר „מקור בטחוני". גורמים במשרד הבטחון טוענים, כי בעוד שבעולם נוהגים לכתוב „מקור בכיר" כשמייחסים דברים של מקור רשמי, הרי שבישראל כותב על אחר מה שהוא רוצה [illegible] ויוחס זאת ל„מקורות בטחוניים".

שני העיתונאים החברים בוועדה הסכימו, כי יש קצת בלאגן בתחום זה. הם מקווים להגיש הצעות שיחזירו את הפרופורציות למקומן.

שקט, מטיילים

הבעיה החוזרת על עצמה מדי שנה לפני החופשות הגדולות של פסח, חנוכה, סוכות והחופש הגדול: אחת־עשרה תנועות הנוער של ישראל מגישות לרשויות צה"ל בקשות לאישור מסלולי טיולים בנגב, במדבר יהודה, במרחב אילת ובגליל — ונתקלות בקשיים. לאחר החזרת סיני למצרים נצטמצמו שטחי האימונים של צה"ל לאיזור הנגב והוקמו שם שטחי־אש רבים. מסלולי הטיולים ורכבות בני הנוער העושים בשבילי הארץ גרמו לצה"ל הרבה כאבי־ראש.

לפני חודשים אחדים נתבשרנו כי בני נוער מתנועת „השומר־הצעיר" שטיילו באיזור רמות נפתלי, נתקלו באש עזה שנורתה לעברם. הנערים הנפחדים תפסו מחסה על־פי הוראות המדריכים ורק בנס לא נפגע איש. לא היה צורך בוועדת חקירה.

השנה, לקראת חופשת החנוכה, החליט הרמטכ"ל שצה"ל יצמצם את אימוניו באזורים אלה במשך שבועיים כדי לאפשר לתנועות הנוער לצעוד בבטחה ולהכיר את נופי ארצנו. פחדיהם של ההורים לשגר את בניהם לטיולים במדבר יהודה לאחר המהומות בשטחים זכו גם הם לתשובה מרשויות הבטחון: חיילי צה"ל שהפסיקו את אימוניהם, מצטרפים אף הם לטיולים, למשימות אבטחת בני־הנוער.

חזית שלישית לדו"צ

מאז נכנס לתפקידו כאלוף פיקוד הדרום, תבע יצחק מרדכי מהמטה הכללי לאשר לו הקמת נציגות של יחידת דובר צה"ל בפיקוד.

למעט מיפקדת היחידה והגורמים המרכזיים של דובר צה"ל במרכז הארץ, פועלות שתי נציגויות של היחידה ליד פיקוד המרכז ופיקוד הצפון. העילה לנציגות בצפון ברורה: המעורבות החלקית של צה"ל בלבנון, צד"ל, המלחמה המתמשכת בטרור והתעניינות התקשורת באירועי הצפון — כל אלה מחייבים נציגות של דובר צה"ל בפיקוד הצפון. לפיקוד המרכז מסונפים השטחים (תא כתבי השטחים) ובירושלים מרוכזות גם הנציגויות של רשתות הטלוויזיה מחו"ל המגלות עניין בצה"ל.

בראש כל אחת מנציגויות דובר צה"ל בפיקודי הצפון והמרכז עומד קצין בדרגת סגן־אלוף. רק פיקוד הדרום נותר ללא גורם צבאי מוסמך ומקצועי שירכז את נושא התקשורת והעיתונות.

בחודשים האחרונים חזר יצחק מרדכי ותבע הקמת נציגות דובר צה"ל גם אצלו, כנהוג בשאר הפיקודים. האירועים האחרונים ברצועת עזה וההתעניינות התקשורתית שנלוותה אליהם, היו לצידו בעניין זה.

החודש אושרו דובר צה"ל והגורמים המוסמכים הקמת נציגות גם בפיקוד הדרום. איציק מרדכי יקבל, כנראה, קצין בדרגת סג"מ. אבל לשם התחלה — גם זה משהו.

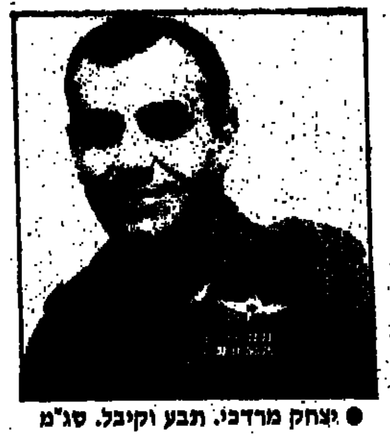

● יצחק מרדכי. תבע וקיבל. סג"מ

עלילות שבת

במלחמתו חסרת הפשרות נגד „הלוחמים" בכפיה הדתית בצה"ל מחפש מעת לעת השבועון החרדי „ערב שבת" נושאים כדי לנגח את צה"ל ואת אלו בתוכו המתנערים מפעילות מסיונרית בתוך הצבא.

כך למשל, הביא לפני מספר חודשים „ערב שבת" בכותרת הראשית סיפור על מפקדים שאילצו חיילים דתיים לאכול בשר חזיר, לא הועמדו לדין ואפילו שפטו את החיילים שהעזו להתלונן. השבוע הפריח השבועון החרדי „ברווז עיתונאי" על חיילי צה"ל, טירונים, בעיקר מהתיישבות העובדת, שסירבו לקבל ספרי תנ"ך בטכס שנערך בכותל המערבי ולאחר שקיבלו פקודה, לקחו את הספרים והשליכו אותם. עורכי השבועון טוענים, כי בידיהם עדויות והקלטות המוכיחות כי הסיפור נכון, אולם סירבו להראותם בשלבים שונים של התחקיר שערך צה"ל.

לאחר שלושה ימים של בדיקות ותחקירים שערכו צה"ל וגורמים אחרים, כולל משרד הדתות, הרבנות הצבאית ורב הכותל, היתה התשובה מוחצת: שוב העליל השבועון החרדי עלילה על בני הקיבוצים ועל חיילי צה"ל, תוך שהוא משמיץ וקובע עובדות בלי שיוכל להוכיחן.

והתשובה הטובה ביותר למידע המוטעה ב„ערב שבת" כלפי צה"ל היתה חתימתם של כל סמלי המחלקות ומפקדי החיילים על הצהרה שהדבר לא היה ולא נברא.

אל השבועון „ערב שבת" התוודעתי רק לאחר שאחד הקצינים בצה"ל הפנה את תשומת־ליבי לקטע השמצה שכתב עלי אחד מעורכי השבועון לפני חודשים אחדים. הנ"ל, הנחשב לכתב הצבאי „המודיע", ידע לספר על „הכתב הצבאי החורש של „על המשמר"... אפס מאופס שאינו יודע יהדות מהי..." ועוד ועוד מהסוג הזה. אחר־כך, דרך קבע המשיך השבועון להשמיץ את „על המשמר" ואותי אישית. הוא לא חסך שבטו גם מקצין חינוך ראשי של צה"ל, תא"ל נחמיה דגן, שנודע במאבקו נגד הכפיה הדתית בצה"ל. „קצין חסר חינוך ראשי" — כינה אותו עורך „ערב שבת".

בשבוע שעבר הרבתה התקשורת לבקר ולגנות את ההשמצה של השבועון החרדי, גם קצפם של בכירים בצה"ל ומערכת הבטחון יצא עליו.

שר הבטחון, יצחק רבין, הורה לצה"ל לפני מספר חודשים — בפרופיל „נמוך" — לא לשתף פעולה עם אחד העיתונים החדשים של העדה החרדית. אפשר שכך צריך לנהוג גם עם „ערב־שבת" שהעושים אותו כנראה אינם יודעים שיש בצה"ל סיפורים מזעזעים גם על בני הישיבות, שרק מאמץ כבודם של צה"ל ומשרתיו אין הם רואים אור. יש סייגים להפקרות.

רשות הקורא

עיוורים גאים

רפי כהן, יו"ר אגודת העיוורים, אלעיים מתנגד למבצע „אור לעיוור" וטוען כי שאיפתם להתקיים ולהתפרנס בכבוד, ולא משנור ורחמים. אשרי לי שזכיתי לשמוע סו"ס דברים גאים כאלה!

רפי כהן דיבר על כך שלא יודעים כמה עיוורים וירודי ראייה יש בארץ. עיוור הוגדר לפנים מי שראייתו פחות מ 10% (6:60), כמו בארה"ב עד היום. במדינתנו הנאורה הלכו והורידו ל־5% (3:60). מעל זה הם ירודי ראייה. לירודי ראייה אין כל הטבות; לעיוורים יש הטבות, לפעמים פיקטיביות, כמו למשל פטור ממס הכנסה במקור. כמה עיוורים נהנים מהפטור הזה? — כנראה בודדים.

לצד אנשים מסורים בלב ובנפש המטפלים בעיוורים ובענייניהם, קיים דבר טמיר ששמו השירות לעיוור. במה השירות הזה עוסק מעולם לא הצלחתי להבין. כנראה בהשגת פטור ממס הכנסה. במדינה מפותחת, עם טכנולוגיות מתקדמות, בעידן של התפרצות המדע, עיוור או ירוד ראייה הרוצה להשתכר יותר ממחצית שכר המינימום („חותם", אפרת עוז ירון אליוסף), טוב יהיה אם יהיה גם עשיר. העזרים יקרים מאוד. ואיפה השירות לעיוור? לא אוכל להישבע, אבל נדמה לי ששם יושבים אנשים שעדיין חושבים במושגים של גבאי המחלק גמילות חסדים.

סביר להניח שבתוכנית הכלכלית החדשה הבאה עלינו לרעה, מצב העיוורים יהיה אומלל. ולבסוף, באוזני „אלעיים": נדמה לי שאתם עוסקים יותר מדי ביריבות עם אגודת העיוורים (כמו מפלגות). רק אם תעשו קואליציה להשגת מטרותיהם, יש לכם סיכוי כלשהו. אחרת, ה„שירות לעיוור" והמדינה הזאת ימשיכו לזרוק לכם פירורים. מרחמנות.

מרדכי ברוך, להבות הבשן

ללמוד מרוזוולט

בעשור האחרון צמח ה„דיבוק" של קיצוצים בתקציב. בכל שנה מגבירים את הקיצוץ ועוד היד נטויה. מסורת זו פסולה מעיקרה לגבי רוב האוכלוסיה ובפרט כלפי העשירונים התחתונים המונים בין רבע לשליש מאזרחי המדינה. להלן דוגמה מובהקת — הפוכה: — מארה"ב, ארץ הקפיטליזם הקלאסי. ב־1929 פרץ שם משבר כלכלי־חברתי רציני ביותר והמדינה עמדה לפני סכנת מהפכה ושלטון הקצה הימני או השמאלי. נתמזל מזלן של ארה"ב ואירופה, שפרנקלין רוזוולט, אישיות משכמה ומעלה נבחר לנשיאות. מיד עם כניסתו לתפקידו הזרים מיליארדי דולרים לעורקי הכלכלה — תעשייה, חקלאות, שירותים, רווחה ובנייה, והעביר חוקים למניעת משבר חוזר בבנקים ובבורסה. בכך הציב את מדיניותו על בסיס איתן ואמיץ למשך 50 שנה. תחילה התייעץ עם מומחי הכלכלה אבירי ההון. הם יעצו לו להזרים 70 מיליארד דולר להבראה מהירה של הכלכלה החולה אנושות. הנשיא השתמש ב־36 מיליארד והצליח להיטיב עם כל העם. מי שהיה שם באותם ימים הרי גורל יודע וזוכר. כך עלינו לעשות אצלנו. במדינתנו עשרות אלפי משפחות עתירות־הון, וגם עשירים חדשים. הממשלה חייבת לגייס מהם סכומים רציניים, מבלי לפגוע ברמת חייהם. תוך זמן קצר יביא מבצע זה לצמיחה כלכלית בכל התחומים, תעסוקה מלאה, יציבות ורווחה לכל, ולחיסול הקיצוצים בתקציב.

שבואלי מלאכי, באר־שבע

מס על שכול ונכות

מזכירות ארגון „יד לבנים", ארגונם של המשפחות השכולות — הורים, אלמנות ויתומים, שאירי חללי מערכות ישראל, שמעה בדאגה את ההצעה להטיל מס על תגמוליהם של המשפחות השכולות ולפגוע בזכויותיהם.

לא נוכל, מטעמים עקרוניים ומוסריים, להסכים מס על שכול ונכות ואנו דורשים לבטל הצעה זו לאלתר.

משה נצר,
יו"ר ארגון „יד לבנים"

דין אברך כדין עובדת...

ב„על המשמר" מיום 18.12.86, בכתבה על בעיית המטפלות, מצויינים הקריטריונים לקבלת השתתפות משרד העבודה והרווחה בהחזקת ילדיהן של אימהות עובדות במעונות. נוסף על הקריטריונים המקובלים שצויינו חשוב לדעת כי הרב פנחס, סגן שר העבודה והרווחה הודיע שהורה כי דין אברך יהיה כדין עובדת, ולפיכך יהיה זכאי להשתתפות המשרד בהחזקת ילדיו במעונות יום.

יורשה לי לשאול את שר העבודה והרווחה, הואיל להורות כי דין זה יחול גם על תלמידי המוסדות האקדמיים, העל־תיכוניים למבוגרים ותלמידי מוסדות להכשרה מקצועית למבוגרים למיניהם?

מאחר שמדובר בילדים לאימהות שאינן עובדות (אילמלא כן היו זכאיות להשתתפות האמורה בזכות עצמן), מדוע לא תינתן זכות זו לכל הלומדות, או לנשות הלומדים בכלל מסגרות הלימוד למבוגרים?

אליעזר בוכני, גבעתיים

רשות מקומית

מאת אשר שילוני

שחיתות מטעם

במה מן הגילויים שחושף מבקר המדינה בדו״ח הביקורת על השלטון המקומי גובלים בשחיתות, שחומרתה אינה נופלת מזו של שחיתות פרטית — למרות שהמעשים נעשים, כאילו, לטובת הציבור.

אדם פרטי שיתפס במתן שוחד — דינו מאסר. מה דינו של ראש עירייה שהבטיח לקבלן, אשר ביצע ללא תשלום עבודה מסויימת עבור העירייה, לתת לו הטבות ולאפשר חריגות בבנייה. ואף פעל לשינוי תוכנית המיתאר של אותה חלקת בנייה?

הנה הסיפור המובא בדו״ח מבקר המדינה: ב־1984 פנו תושבים בבני־ברק בתלונה לנציב תלונות הציבור, על הסכנה שבמבנה מסויים המט לנפול. הנציב פנה, בעקבות זאת, לראש העירייה והעמיד אותו על הצורך להקים מייד קירות תומכים למבנה המסוכן. העירייה לא ביצעה את העבודה — בנימוק שאין לה כספים לצורך זה.

לאחר פנייה נוספת של הנציב, בחודש אוקטובר אותה שנה, מסרה העירייה את ביצוע הקמת הקירות התומכים לקבלן מסויים, מבלי לשלם לו. אבל בתמורה הבטיח לו ראש העירייה, במעמדו כיו״ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, להשיג לו הטבות בנייה. אלו ניתנו לקבלן בשני שלבים: תחילה הותרה לבנייה חלקה שמקודם נאסרה הבנייה עליה על־ידי הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה, עד שהיא תאוחד עם חלקה סמוכה. בשלב ב׳ נקטה העירייה יוזמה להגדיל את אחוזי הבנייה המותרים לפי תוכנית המיתאר על החלקה ע״י שינוי תוכנית המיתאר.

איך עושים זאת? וככן: שבקשה שהוגשה לוועדה המחוזית, ב־1983, לאיחור החלקות, נדחתה. עתה נקט ראש עיריית בני־ברק יוזמה, כדי שהוועדה המחוזית תדון פעם נוספת בבקשה, וביולי 1985 החליטה הוועדה לבטל את החלטתה הקודמת והסכימה לאחד שתי חלקות. כך הושג ראשית כל אישור לבנות בשטח.

בספטמבר 1985 נתנה הוועדה המקומית היתר לבנות בשטח בית מגורים בן שלוש קומות, בהתאם לתוכנית המיתאר.

הפיצוי הזה, בגין העבודה בחינם שביצע הקבלן, נראה בעיני ראש העיר מעט מדי והוא פעל גם לשנות את תוכנית המיתאר ולהשיג עבור הקבלן אחוזי בנייה גדולים יותר. באוגוסט 1985 המליצה הוועדה המקומית — שראש העיר הוא היו״ר שלה — להמליץ בפני הוועדה המחוזית לאשר שינוי מיתאר ולאפשר בניית קומה רביעית. בדצמבר 1985 דנה הוועדה המחוזית בבקשה, החליטה, בין היתר, להיענות לה, לפרסם הודעה על הכנת תוכנית מתוקנת, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבנייה 1965, ולהפקיד תוכנית מתוקנת. תוכנית זו, אם תאושר, תאפשר בניית קומה רביעית.

המבקר מכנה מעשים אלה של ראש העירייה והוועדה המקומית מעשים פסולים והוא מתייחס אליהם בחומרה רבה. אנו רשאים לכנות את הילד בשמו: מעשי שחיתות. טובת ההנאה שנתן ראש העירייה לקבלן הריחה בבחינת שוחד. ראש העיר גם הונה את הוועדה המחוזית, בהסתירו ממנה מה עומד מאחורי יוזמתו להשפיע על הוועדה שתשנה את החלטתה הקודמת. לא די בכך: ראש העיר ניצל את מעמדו לרעה, נתן דוגמה שלילית ביותר לאזרח, כיצד ניתן להשיג דברים בעירייה בדרכים לא כשרות, אשר ״הוכשרו״ על־ידי ראש העיר באמצעים פסולים.

פורשים יקרים

לא אתייחס לשקר המוסכם על הכל: אי־חריגה ממדיניות השכר על־ידי מתן הטבות שונות לעובדים במסווה של שמות־יתרה: תוספת מאמץ, תוספת פיצול, תוספת שעות, תוספת שהייה, גמול תפקיד, רכב וכו׳ וכו׳ וכו׳. אין מנוס מכך כאשר לא רוצים לפרוץ מסגרות שנקבעו, אבל אי־אפשר להתקיים בתוך המסגרות הללו.

לא אתייחס גם להטבות המיוחדות והמפליגות ביותר שמקבלים בכירים ברשויות מקומיות. יש הצדקה מסויימת, בטענה, שאם אתה רוצה לקבל עובד טוב, אתה חייב לשלם לו. אפשר להרהר האם באמת יש הצדקה לפערים עצומים כאלה בין עובדים באותו מקום עבודה. אבל זו כבר סוגיה אחרת.

מה שמקומם, חמור וגובל בשחיתות, זה כאשר נותנים ״תוספת פיצול״ לעובד שאינו עובד שעות מפוצלות; כאשר עירייה משלמת את מלוא תחזוקת הטלפון הפרטי בביתו של הפקיד הבכיר (ואת המימצאים פרסמנו בעיתוננו ב־4.12.86 ואין לחזור אליהם בהרחבה). חמור מאוד כאשר עירייה מממנת שכירת דירה עבור הבכיר שלה בשעה שיש לו דירה משלו; חמור שמנהל כוח־אדם בעירייה אחרת, שאין לו כל מושג בהוראה ורחוק ממנה כרחוק מזרח ממערב, מדורג בדירוג הוראה. מקבל את כל ההטבות של עובדי ההוראה פלוס תוספות ייחודיות שלה: חמור שבכיר מקבל ״קילומטרז׳״ גם כשהוא בחופש מחלה או בחופש בילויים בחו״ל.

הדעת מתקוממת כאשר פקידים צעירים, בני 40 פלוס, פורשים מעבודתם לאחר 15־20 שנות עבודה ובמקום 30־40 אחוז פנסיה מקבלים את מירב הפנסיה — 80 אחוז, מה שמקבל ״עובד רגיל״ בהגיעו לגיל 65 ולאחר 35 שנות עבודה. אם זו אינה שחיתות, איני יודע שחיתות מה היא? מקומם במיוחד לראות בכירים אלה עומדים על כל גרוש תוספת שהעובד הרגיל מבקש בעת הגיעו לגיל פרישה.

אפשר, אולי, לקבל הנימוק שהשמיע בפני סגן ראש עיר מסויים, שלפעמים, כאשר רוצים להתפטר מעובד מסויים, ״טראבל מייקר״, אין מנוס אלא להיכנע לסחיטות שלו. אבל פה לא מדובר בעובדים חריגים שרוצים להתפטר מהם, אלא בפקידות בכירה שקובעת לעצמה את שכרה, את הטבותיה המפליגות ואת תנאי הפרישה. מצויידים בכיס שמן ובגיל צעיר יחסית, הם מקבלים עוד תשלום עבור כמה חודשי הסתגלות (״תוספת הסתגלות״) — הסתגלות למהו לקאריירה החדשה שהם פותחים כעצמאים וכמנהלי עסקים או מנהלי מפעלים?

שמיר, גוף שלישי

(המשך מעמוד 6)

או אז, עט שיינמן על דברי שמיר כמוצא שלל רב, ובמידה רבה של צדק — כלומר, דובר על כך שידובר בפגישה על תרומות ואדוני אמר שהוא לא ידבר על כך...

שמיר: כן. זה מה שאמרתי. שאני לא אבקש תרומות. אין זה יאה לראש ממשלה.

— ... ומי כן?

שמיר: אינני יודע. זה לא עניין שלי.

— אבל, לו שמע אדוני שבעקבות פגישה זו העלו הנוכחים בה תרומות למפלגת הליכוד, האם היית רואה בכך פסול?

שמיר: לא ולא. איני מוצא בכך פסול.

עינב מתרווח מעט על כסאו, ופניו מתרחבים. שיינמן נראה עייף אך מרוצה. ושמיר נראה ספק כמי שלא בטוח אם התחלק לו משהו מיותר מהפה או לחלופין כמי שהחליט מראש, לשמור את הצימוק לשלב מאוחר יותר. התובעת, רחל שיברי, מסתפקת בשתי שאלות קצרות אל ראש הממשלה ובתזכורת — שהיו אנשים שמתפקידם היה לטפל בעניינים הכספיים ובהכנסות של מפלגת הליכוד.

50 דקות עמד ראש הממשלה על דוכן העדים, סירב לשלוש ההצעות ״להמשיך בישיבה״, השיב לכל שאלותיו של הסניגור וסיים את העדויות, כמו שרצה, בעמידה.

אבל הגיבור האמיתי של הדיון, לפחות מנקודת־ראותם של אנשי בית־המשפט, היה שיינמן ולא אחר. עטור ורדיפנה יצא מן האולם, ולחץ הרבה ידיים מושטות של קולגות אכולי־קנאה. מה הדבר הכי חשוב שהצלחת למצוץ משמיר? צעק עיתונאי עד־מצח לעבר הסניגור המיוזע והמאושר.

״החשוב ביותר שהוצאתי ממנו, שסוכם שהוא לא ידבר על תרומות וזה מעיד על כך שעוד איך דיברו על תרומות בפגישה ההיא. וזה כל מה שהיינו צריכים.״

חבורת הגלימות השחורות התעופפה לה. שמיר הוברח כבר מזמן מאיזה פתח קטן מסתורי, אליס ושלושת שומריה חזרו מארץ הפלאות. דוחקים באחרונים לפנות את המקום. עושים סדר בבלאגן. ״ראש ממשלה, שמוש־ממשלה״. בעוד חמש דקות צריך להתחיל פה תיק חדש. אליס נכנסת להילוך: שני. של מי התיק הזה? חיים! ותדליק ת׳אורות!! לאן הסתלק העו״ד הזה... איך קוראים לווווו...

והיא רקעה בעקבים.

השוק המשותף

אפשרות מעשית לשינוי מדיניות הסובסידיות

האפשרות כי השוק המשותף האירופי יחולל שינויים קיצוניים בשיטתו השנתית במחלוקת למתן סובסידיות לחקלאיו נראית כיום מעשית. הודות להסכם שהושג באמצע דצמבר בבריסל, בדבר אמצעים לצמצום העודפים המסובסדים של בשר בקר ותוצרת חלב.

בחודשים הקרובים, כאשר נשיאות הקהילייה האירופית תועבר מידי בריטניה לידי בלגיה, עשויה הקהילייה לנסות ולהתמודד גם עם הייצור העודף של התבואה. הבריטים עמדו בראש המאבק למען צמצום הסובסידיות לחקלאות, צעד המהווה אחד היעדים שהם חותרים זה מכבר להשיגם.

אולם המו״מ לא יתנהל על מי מנוחות. הקהילייה האירופית החלה מסבסדת את מחירי התוצרת החקלאית לפני כ־25 שנה, כאשר אירופה נמצאה עדיין בתהליך התאוששות מתוצאות מלחמת העולם השנייה. באותם הימים היתה המטרה להעניק לאיכרים רמת חיים הוגנת. אך בשנים האחרונות יצרה המדיניות החקלאית המשותפת של הקהילייה עודפים עצומים והררי בשר בקר, החמאה והחיטה של אירופה ואגמי היין שלה נהפכו לשערורייה בקנה־מידה עולמי.

הסובסידיות רוקנו את קופת הקהילייה, ועודפי התוצרת, שהציפו את שוקי העולם, הניעו את שותפי הסחר של האירופים להרים קולם במחאה על התחרות לאי־הוגנת. כאשר העניקה הקהילייה את עודפי התוצרת החקלאית שלה כסיוע למדינות מתפתחות במצוקה, טענו כלפיה כי סיוע זה מחבל למעשה בפיתוח החקלאות באותן מדינות עניות. שכן הוא הופך אותו למיותר.

במאמץ נחוש מאוד להתמודד עם הבעיה הסכימו 12 שרי החקלאות של הקהילייה ב־16 בדצמבר, לנקוט אמצעים לקיצוץ תפוקת החלב ב־9.5 אחוזים עד אפריל 1989, ולקצץ כדי מחצית בעודפי בשר הבקר, המגיעים לכ־600 אלף טונות. על־ידי צמצום הסובסידיות לבשר בקר ב־13 אחוזים בממוצע.

שר החוץ הבריטי, סר ג׳פרי האו, נשיאה הנוכחי של מועצת השרים של הקהילייה האירופית, הגדיר את ההסכם כגולת הכותרת של תקופת ששת החודשים בה שימשה בריטניה בנשיאות המועצה. כאמור, ב־1 בינואר 1987 תתפוס בלגיה את מקומה של בריטניה בתפקיד זה.

פקידים בריטיים אמרו בתום הישיבות הרצופות והמייגעות של מועצת השרים, שלא אחת נמשכו כל שעות הלילה, כי ההסכם הוא בחזקת ״הישג היסטורי,״ המהווה שינוי קיצוני במדיניות החקלאית המשותפת של הקהילייה, והקיצוני ביותר מאז הותוותה, ב־1962.

פקידי הקהילייה הביעו את תקוותם, כי ההסכם יסלול את הדרך לרפורמה במיגזרים אחרים, כגון תבואה ויינות. עם זאת אמרו, כי למתדיינים צפויים קשיים רבים ביישוב חילוקי הדעות על סדרי העדיפויות. שכן המדינות העניות יחסית מבין חברות הקהילייה חלוקות בעמדתן בשאלה זו על העשירות מן האזורים הצפוניים והמתועשים יותר.

ראש ממשלת בלגיה, וילפריד מארטנס, שוקל אפשרות לכנס פיסגה מיוחדת במארס 1987, במאמץ לפתור את הבעיות החריגות. פיסגה כזאת, אם תיערך במארס, תהיה גם בעלת אופי חגיגי מיוחד, שכן במועד זה ימלאו 30 שנה לחתימת אמנת היסוד של הקהילייה האירופית ברומא.

רפורמה בתחום המדיניות החקלאית דרושה כדי למנוע מן הקהילייה משבר מזומנים בשנה הבאה וכדי לשכנע את ארה״ב, אוסטרליה ושותפות סחר אחרות בהחלטתה הנחושה של הקהילייה לבטל את ההפרזות הקיצוניות ביותר בשיטת הסובסידיות.

הפרלמנט האירופי וכלי התקשורת של היבשת מתחו ביקורת על ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ׳ר, על שלא הקדישה תשומת־לב מספקת, בפיסגה שנערכה בדצמבר בלונדון, לבעיית עודפי התוצרת החקלאית ולמחסור במזומנים שגרמו עודפים אלה. תאצ׳ר רחתה את ההאשמות בנאומה בפרלמנט האירופי. ושר החוץ שלה האו אמר במסיבת העיתונאים האחרונה שערך בתוקף תפקידו כנשיא מועצת השרים של הקהילייה, כי מטרתה של בריטניה היתה כל העת ״לרסן דגמי הוצאות נטולי היגיון ברור.״

לפי אומדן של הקהילייה, צפוי בשנה הבאה גרעון של 4 מיליארדי ״יחידות מטבע אירופיות״ (דולר) בתקציבה, שהועמד על 36 מיליארד ״יחידות מטבע,״ בעיקר בגלל הוצאות גבוהות מן הצפוי בתחום החקלאות. מסיבה זו דחה הפרלמנט האירופי את הצעת התקציב, אך דיפלומטים אמרו באמצע החודש כי ההחלטות שנתקבלו בעניין תוצרת החלב ובשר הבקר עשויות לשכנע את הפרלמנט לאשר את התקציב.

הרפורמה עשוייה להקל על הקהילייה להדוף את ההתקפה הצפויה על מדיניותה החקלאית בסיבוב הבא של דיוני גאט״ט על הליברליזציה של הסחר העולמי, ולשפר את עמדתה של הקהילייה גם במחלוקת הנוכחית שלה עם ארה״ב בשאלת יצוא התבואה לספרד.

תשומת הלב מתמקדת כיום בעודפי התוצרת החקלאית האירופית, אך אין זו בעיה אירופית גרידא, אלא בעייה כלל־עולמית. גם מדינות אחרות מסבסדות את חקלאיהן, בעוד חומרי ההדברה, הדשנים הכימיים וזנים חדשים של זרעים מגדילים את היבולים.

מאמץ להקמת קארטל תבואה

שר החקלאות של צרפת, פראנסואה גיום, הרחיק לכת בהציעו בתחילת דצמבר שיתוף פעולה בין יצואני התבואה העיקריים — ארה״ב, קנדה, הקהילייה האירופית, אוסטרליה וארגנטינה — מטרה לייצב את שוק התבואה. כפי שעושות יצואניות הנפט הגדולות, המאוגדות באופ״ק, במאמץ לייצב את מחירי הנפט.

השנה צפוי שיא חדש ביבול התבואה, ובעקבותיו יגדלו עוד יותר עודפי המלאי, ותחריף עוד יותר ההתחרות הפרועה בין היצואנים הגדולים. במקביל נמשכים מאמציהן של המדינות המתפתחות להגיע לאספקה עצמית של צריכת הדגנים ובכך לחסוך מטבע זר. אפילו מדינות מדבריות כסעודיה מגדלות כיום תבואה, למרות שעלות הגידול העצמי באזורים אלה עולה בהרבה על מחירי הדגנים בשוק העולמי.

יוסף עזמה, רויטר

גלגלי הבורסה

המניות עלו ב־500 מיליון דולר ביום אחד

אתמול עלו כל מדדי השערים של המניות, ללא יוצא מן הכלל. מספר השערים שעלו היה פי 4.5 לעומת אלה שירדו. העלייה הגדולה ביותר — 4.20% — נרשמה במדד השערים של מניות חיפושי הנפט. ערך השוק של כל המניות עלה אתמול ב־110 מיליון דולר. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־5%. מניות ההסדר עלו ב־1.6% בממוצע. הביקושים למניות מוסברים במאמצי חברות רבות ״ליפות את מאזניהן לשנת 1986״.

בשוק איגרות החוב היו ביקושים גדולים לצמודות למדד ועודפי היצע בצמודות לדולר.

לאחר שנכשלו שתי ההנפקות של אג״ח צמודות למדד שבנק ישראל הציע לציבור בשבוע שעבר, החליט הבנק להציע היום לציבור שתי הנפקות נוספות, בתנאים טובים יותר. מהן אחת מסוג ״שגיא״ לחמש שנים (במקום שש שנים) בערך נקוב של 50 מיליון ש״ח, במחיר מינימום של 90% מע״נ, ואחת מסוג ״גליל״ בערך נקוב של 30 מיליון ש״ח לתשע שנים (במקום 10 שנים) במחיר מינימום של 84% (במקום 84.5%).

הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.50 ל־1.52 ש״ח.

בשוק המניות עלו אתמול 228 שערים, לעומת 40 שירדו, מהם עלו 27 ב־5% ויותר ו־7 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 3 ״קונים בלבד״ ו־2 ״מוכרים בלבד״. ב־35 ני״ע היתה הפסקת מסחר. המחזור הגיע ל־11.9 מיליון ש״ח, מזה 3.1 מיליון ש״ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר ירד רק שער אחד, של מימון סחר 5, ב־0.4%. לעומת זה עלו (ב־%): פועלים מב׳ — 4.9; פועלים ש׳ — 1.0; כללי — 0.6; מימון סחר 1 — 2.1; א׳ ד׳ ב׳ ר״ג — 0.8; אי.די.בי. ב׳ — 0.6; דיסקונט ב׳ — 1.0; דיסקונט א׳ — 0.3; מזרחי ש׳ — 1.4; מזרחי מ׳ — 1.0. למניות כלל היה עודף היצע, שנקלט ללא שינוי בשערן. תשואותיהן השנתיות נעו בין 14.90% (הפועלים ש׳) ל־15.41% (כלל״ל), דיסקונט א׳ — 15.34%, המזרחי ש׳ — 14.94%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים: אוה״ה — 1.3; הספנות 0.5 — 3.6; כללי מ״ר 1 — 1.8; הבינלאומי — 1.2; פי בי — 3.0.

במניות החופשיות, בלטו העליות: קרמני — 15.2; קדמני 5 — 10.2 (לאחר שהחברה פרסמה, כי עברה מהפסד לרווח).

ב־10% עלו: מ.ת.מ. ח.מ.ן. מזרחי השקע, טראוויל 1. פריון ב׳, מ.ג.ן. לעומתן לא נרשמה אף לא ירידה אחת ב־10%. עלו (+) וירדו (־) ב־%: משכן — 4.8 +. הסנה 3.6 +. כלל סחר — 8.3 +. רסקו מב׳ — 4.2 ־. דובק מ׳ — 2.9 +. שמן — 1.2 +. התכוף 1 — 9.1 ־ (בעוד שהתכוף 5 עלתה באחוז אחד). חיפה כמיקל — 4.9 +; ים המלח — 0.1 +. פרוטאום — 8.5 +. מפעלי נייר — 3.8 +. כור — 3.5 +. לאינקובה 1 היה ביקוש שסופק ללא שינוי בשערה. החברה לישראל 5 — 6.7 +.

בשוק איגרות החוב עלו שערי הצמודות למדד ב־0.03% בממוצע, בעוד שערך השוק של הצמודות לדולר ירד ב־0.13%. המחזור בשוק אג״ח הסתכם ב־11.3 מיליון ש״ח. מזה כ־2.5 מיליון ש״ח בסוג ״שגיא״, כ־2 מיליוני ש״ח ב״גליל 4.25%״, 1.6 מיליון ש״ח בצמודות ב־80% למדד בלבד, 1.6 מיליון ש״ח בצמודות לדולר מסוג ״גלבוע״.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.64% ל־1.69% והתשואות השנתיות — בין 22% ל־21.90%, תוך מחזור של 1.5 מיליון ש״ח.

״פז השקעות ופיתוח״ הודיעה, שהיה לה הפסד נקי בתקופה אפריל־ספטמבר 1986 בסך של כ־201 אלף ש״ח, לעומת 434 אלף ש״ח רווח נקי בתקופה המקבילה אשתקד.

״לבידי אשקלון״ דיווחה על הפסד מתואם של 173 אלף ש״ח בתקופה אפריל־ספטמבר 1986, לעומת רווח מתואם של כ־11 אלף ש״ח בתקופה המקבילה אשתקד.

״בריל — מימון והנפקות״ הודיעה כי תוצאות פעולותיה לחצי השנה שנסתיימה ב־30.9.86 לא היו מהותיות והסתכמו ברווח של כ־7 אלף ש״ח. עיקר פעולתה של החברה היה כבעבר תשלום ריבית לבעלי אג״ח וקבלת ריבית על הלוואות שנתנה החברה בתנאים דומים לחברות בנות של כימיקלים לישראל.

״פ.י.ט.״: הנהלת הבורסה הניחה על שלחן הדירקטוריון דין וחשבון מקיף על נושאים שנלמדו בעקבות ״פרשת פ.י.ט.״ הדו״ח מתיחס, בין היתר, לעניינים הבאים: מבנה העסקים ודרך פעילותם של חברי הבורסה שאינם בנקים; דרכי פיקוח על חברי הבורסה; כללי ניהול ספרים של חברי־הבורסה. נושאי סליקה; ביטוח חברי הבורסה ולקוחותיהם; פעילות נוסטרו של חברי הבורסה; טיפול בני״ע פגומים. הדירקטוריון ידון בדו״ח בישיבתו הקרובה.

״בנק כללי״ החליט להמיר את יתרות שטרי ההון שבמחזור. לאחר שיותר מ־75% משטרי ההון שהיו במחזור הגישו הודעות המרה.

״ניקוב מחשבים״ פרסמה תשקיף להנפקת מניות וכתבי אופציה בדרך של זכויות בכ־9.5 אלף יחידות במחיר של 160 ש״ח ליחידה, שתכלול מניה אחת בת 1 ש״ח וכתב אופציה אחד.

״אורדן תעשיות״ הודיעה כי עוזי נתנאל ואפרים ריינר נבחרו כמנהלים של החברה.

אלחנן הורוביץ

העורך הכלכלי: צבי טימור

מבזקים כלכליים

● קשה מאוד להעריך את גודל המלאי שברשות היהלומנים בארץ. מניתוח שנעשה באחרונה בתוך הענף עולה, כי עד סוף 1986 אמור להגיע שווי המלאי ל־450 מיליון דולרים — מוסר כתב העת מזל וברכה בגיליונו האחרון.

ההערכות על גובה המלאי מבוססות על נתוני היבוא של חומר גלם, ועל אחוז הניצולת של הגלם. אובדן חומר הגלם בתהליך הייצור משתנה מאבן לאבן. הניצולת בסוג הסחורה המלוטש בארץ נעה בין 43 ל־45 אחוזים. אחוז הניצולת בייצור אבנים קטנות נמוך מאשר באבנים גדולות. הניתוח מניח, כי בסוף תקופת המשבר ב־1982 כמעט שלא נותרו מלאים בארץ. שווי הגידול במלאי ב־1986 בלבד נע בין 140 ל־195 מיליון דולרים. ולפי הערכת הענף מתקרב המספר הגבוה יותר למציאות.

● חברת ״פלסטרו־גבת״ זכתה במקום הראשון בתערוכת ההשקיה הבינלאומית בסאן אנטוניו, טקסאס. הפרס הוענק על הביתן המרשים ביותר והשירות שניתן בו למקרים. בתערוכה השתתפו 12 חברות השקיה ישראליות, במסגרת המרכז לקידום והדגמה המופעל על־ידי מכון היצוא הישראלי במרונו שבקליפורניה. בסמינר שנערך במהלך התערוכה, לציון 100 שנה להולדתו של בן גוריון, ציין בוב קינג, נציב המים של טקסס, כי למדינות דרום ארה״ב יש הרבה מה ללמוד מישראל בתחומי ההשקיה, שימור מקורות מים ומיחשוב מערכות. פרופ׳ דויד זילברמן, מהמחלקה לחקלאות באוניברסיטת ברקלי בקליפורניה, גילה כי במחקרים שנעשו בארה״ב התברר, כי בשיטות טיפטוף ישראליות ניתן להגדיל את היבולים בשיעור של 25% לפחות.

בהצעת התקציב

נתונים לא מפורטים ולא אמינים

מה שמכונה ״חוק טייטלבאום״ (ע״ש כתבו הכלכלי של ״ידיעות אחרונות״) קובע כי שני נתונים המתפרסמים בעמודים שונים של מסמך ממשלתי לעולם לא יהיו זהים. הצעת התקציב הממשלתי לשנת 1987 שהוגשה לממשלה מוכיחה שוב את נכונותו של חוק זה; היא מלאה וגדושה בנתונים שונים, לעתים סותרים ולעתים לא מסתכמים. אילמלא הידיעה כי על השרים להחליט על גודל התקציב בהתבסס על נתונים אלה, הדבר לא היה חמור, אף כי ניתן להניח שהשרים ממילא לא ילמדו את נתוני התקציב ויצביעו על־פי נטיותיהם הפוליטיות.

כך, למשל, בעמוד 13 במסמך שהוגש לשרי הממשלה, נאמר כי הבסיס לתקציב 1987, במחירים קבועים, הוא 21,087,663 אלפי שקלים. היעד לתקציב לאחר הקיצוצים הוא 20,580 מיליון שקלים. כלומר, ההפרש הוא 50.7 מיליון שקל. אולם הצעת הקיצוצים בתקציב מסתכמת ב־486 מיליון שקלים בלבד. בעמוד 15 למטה, לאחר פירוט הקיצוצים, ישנה הערה תמוהה, כה נאמר: ״ביטול כפילויות בין פעילות הסוכנות למשרדי הממשלה — 30 מיליון ש״ח.״ כלומר, הקיצוצים מסתכמים ככר ב־517 מיליון ש״ח. אך בשום אופן לא מסתכמים ב־507 מיליון ש״ח. אולם אם מישהו סבור כי אין משמעות ל־10 מיליון ש״ח בתקציב של 30 מיליארד ש״ח, מן הראוי שידע כי קיצוצי התקציב בתשעה משרדי ממשלה (פנים — 0.5, קליטה — 1, חוץ — 0.5, משפטים — 0.5, מדע — 0.2, חקלאות — 1.5, תקשורת — 1.3, תחבורה — 0.5, דתות 3 מיליון ש״ח). מסתכמים בדיוק ב־10 מיליון ש״ח. לכן ניתן להמנע מקיצוצתם בתשעה משרדים תמורת תיקון טעות חשבונאית. אולי על בסיס זה יוכל שר האוצר להשיג רוב להצעתו בישיבת הממשלה.

דוגמה נוספת: בנספים נאמר, כי ״תשלומי הריבית בארץ עולים ב־65 מיליוני ש״ח. התשלומים כוללים 200 מיליון ש״ח תשלומי ריבית על המניות הבנקאיות.״

״הגבול הקריטי״ עשוי לנדוד

אולם במיון הכלכלי מופיע כי תשלומי הריבית, כולל הריבית למניות הבנקאיות בארץ, יסתכמו ב־3,304 מיליון ש״ח לעומת 3,270 מיליון ש״ח, כלומר תוספת של 133 מיליון ש״ח. עכשיו אי־אפשר לדעת מתי האוצר אמר את האמת. אם תשלומי הריבית יעלו רק ב־62 מיליון ש״ח, ולא ב־133 מיליון — יש בתקציב עודף של 68 מיליון ש״ח, שבגינם אפשר לדעת על קיצוץ תקציב החינוך ב־30 מיליון ש״ח וקיצוץ תקציב התעשייה ב־34 מיליון ש״ח. אם זה להיפך, יתכן כי יש להגדיל את הקיצוץ.

אולם סכומים אלה אינם היחידים שיוצרים אי־בהירות לגבי מקבלי ההחלטות. בנספח ב׳ נאמר למשל, כי התקציב יגדל ברוטו ב־3,808 מיליון ש״ח. בתוך זה קיים פירוט כלהלן: תוספת לביטוח לאומי להפחתת עלות העבודה — 690 מיליון ש״ח, מזה יש להפחית 146 מיליון ש״ח חיסכון בתשלומי שכר וקיצוצים של 245 מיליון ש״ח, קיצוצים בתקציב על־פי החלטות הממשלה ב־1986. על יתרת 3,508 מיליון ש״ח אין שום הסבר. המסמך מסתפק בציון העובדה שאלה הן ״תוספות במעבר מתקציב 1986 לתקציב 1987.״ מה נובע כאן משינויי מחיר ומה נובע משינויים ריאליים, כגון תוספות תוכנעות מחקיקה וכו׳ — איש אינו יודע.

״עיקר הגידול בתקציב נובע מהמשך גידול תשלומי העברה ותמיכות, גידול של 18.3% (כ־970 מיליון ש״ח). עיקר הגידול הוא בתשלומים למוסד לביטוח לאומי בגין הפחתת עלות העבודה (690 מיליון ש״ח). ״באמר בקטע אחר, כלומר, מ־970 מיליון נאות אגף התקציבים להסביר לשרים 690 מיליון ש״ח. מזה מתברר, כי ברובו אין מדובר בהגדלת תמיכות של הביטוח הלאומי. אלא בסיבסוד הסקטור העסקי. אך נוח כנראה להציג זאת כ״תמיכות״ בתשלומים לביטוח הלאומי. אחר־כך נשמע כי הוצאות הממשלה לביטוח הלאומי גדלו ב־18.3 אחוז.

שינוי נוסף בתקציב מוכנס בהערה סתמית: ״קיימת ירידה של כ־63% בהשקעות ומתן אשראי ע״י הממשלה (עיקר הירידה נובע מהמשך מתן המענקים והפסקת מתן הלוואות פיתוח ומשינוי צורת התקציב של משק המים). השרים, כפי הנראה, לא צריכים לדעת מה גודל תקציב ההשקעות ולבטח לא מעניין אותם מה עשו באגף התקציבים בקשר למשק המים. אם כי שינויים כאלה לבטח משפיעים על גודל התקציב גם בסעיפים אחרים.

יש להצביע על עוד עובדה תמוהה. בדברי ההסבר לתקציב נאמר, כי ״ההיבט הפיסקאלי לא מאפשר הורדה משמעותית של נטל המס הכולל ללא הורדה במקביל של הוצאות בתקציב. זאת, בשל היות הגרעון בתקציב על סף הרמה המסכנת את היציבות.״

אם כי אין זה נכון — התקציב אינו גרעוני. ואף סופג — אך נתעלם מזה. נבדוק מהו הגרעון הנסבל. עליפי מגישי ההצעה. דבר זה מוגדר במסמך ״הגרעון המקומי של הממשלה ללא מתן אשראי, לא יעלה על 750 מיליון ש״ח.״

הגרעון המקומי של הממשלה מוצג כ־900 מיליון ש״ח והגרעון המקומי ללא מתן אשראי כ־750 מיליון ש״ח. מכאן מתברר, כי האוצר חישב שמתן האשראי בתקציב מסתכם ב־150 מיליון ש״ח.

לא לסכן את הממשלה והציבור

כך זה בריכוז. אך כראי לחפש את הנתונים. מתן אשראי מוצג בנספח א׳, כ־952.603 מיליון ש״ח. לפיכך ניתן להגדיל את התקציב עד לסף המסוכן, כפי שנקבע לעיל בכ־800 מיליון ש״ח, מבלי שיקרה דבר. אולם אם הולכים צעד נוסף לקראת האוצר, ומניחים כי מדובר במתן אשראי נטו, כלומר פחות גביית קרן ע״ח תוכות קודמים. סכום זה מופיע באומדן ההכנסות כ־665 מיליון ש״ח. כלומר, ההפרש בין שני הסכומים, שהוא ״מתן אשראי נטו״, מסתכם ב־287.603 מיליון ש״ח. לפיכך אפשר להגדיל את התקציב עד לסכום ה״מסוכן״ ב־137.6 מיליון ש״ח בלי לסכן את היציבות.

לכן, אם ניתן לבקש משהו מהאוצר, הרי זה שיפסיקו להפחיד את הברווזים ושלפני שיוצאים לממשלה ולציבור עם מסמך שכל חריגה ממנו ״מסכנת את היציבות,״ מגיעה ״לגבול הקריטי״ וכו׳ — שיסדירו את המספרים ואת הנתונים. מותר לציבור לדרוש כי האוצר יציג נתונים אמינים ומפורטים, המציגים תמונה אמיתית על המשק ועל השינויים המתוכננים בתקציב. מותר לדרוש שלא יסכנו את הממשלה כדי להרוויח 46 מיליון ש״ח מארבלי־אלמוולינו או 28 מיליון ש״ח מדוד לוי.

צבי טימור

טור החדשות

דרושה חשיפה

משכורות־ענק גם למנהלי חברות ביטוח

הנהלת השקם פנתה בסוף השבוע למפקח על הביטוח, יהודה דרורי, בדרישה לחייב את ראשי חברות הביטוח לחשוף את משכורותיהם. דוגמת מה שנעשה לגבי מנהלי הבנקים.

לדברי משה אילת, חבר הנהלת השקם, בהנהלה טוענים שניתן היה להוזיל את פרמיות הביטוח בשיעור ניכר, אילו חברות הביטוח היו מתייעלות ומצמצמות את משכורות־הענק שמשולמות למנהלים הבכירים שלהן, אילת אמר, כי ישנם מנהלים בחברות הביטוח שמשכורתם החודשית, כולל כל ההטבות, מגיעה עד 40 אלף דולר לחודש.

עוד אמר, כי מחישובים שנעשו על־ידי הנהלת השקם עולה, שההוצאות המינהליות האמיתיות של חברות הביטוח גבוהות בהרבה ממה שהחברות מדווחות, והן מגיעות ל־23 אחוז מהמאזן של חברות הביטוח ולא ל־13 אחוזים כפי שהחברות טוענות — משום שסעיפים שונים של הוצאות מינהליות מסתתרים למעשה מאחורי סעיפים אחרים במאזן, על מנת להסוות את ההוצאות האמיתיות.

הרקע לפניית השקם למפקח על הביטוח הוא המאבק המתנהל עתה סביב ביטוח חברי ״מועדון השקם״. כזכור, מבקש השקם להעביר את הביטוחים לחברת ״רולבר״ של קבוצת ״הפניקס״, בעוד שעד כה היו הביטוחים הללו בידי חברת ״אושיות״ הנמנית כיום עם קבוצת ״הסנה״. ״רולבר״ מוכנה להציע ל״מועדון שקם״ תנאי ביטוח טובים, המהווים חריגה מהסדרי הביטוח הקיימים היום במשק, בעוד ״אושיות״ אינה מוכנה עוד לתת הנחות חריגות לחברי המועדון כפי שהיה עד כה.

חברת ״אושיות״ פנתה בסוף השבוע לבית המשפט וביקשה צו מניעה שיאסור על השקם להעביר את הביטוחים לחברה אחרת. בתגובה לכך אמר לי משה אילת, כי השקם יוכיח כי לחברת ״הסנה״ שרכשה את תיק הביטוח של ״אושיות״ באמצעות חברת־בת שלה, ״רותם״, היתה כוונה לחסל את מועדון השקם על מנת לשמור רמת תעריפים גבוהה בענף הביטוח, ובמסגרת זו לבטל גם את ההנחות וההטבות שניתנו לחברי המועדון, כולל לאנשי קבע.

אייל שגב

ראשי ענף האלקטרוניקה

דוחים האשמות על העלאות שכר חריגות

נשיאות איגוד תעשיות האלקטרוניקה דוחה מכל וכל את האשמות חברי הקבינט הכלכלי, הטוענים כי הסיבה העיקרית לקשיי תעשיית הטכנולוגיה היא העלאת שכר העובדים, בניגוד למדיניות שנקבעה ביולי 1985.

בסוף השבוע העביר האיגוד לראש הממשלה ולחברי הקבינט מכתב בו נאמר:

״אתמול התכנסה נשיאות איגוד תעשיות האלקטרוניקה לדון בנושא זה והגענו למסקנה אחידה כי לטענה זו אין כל בסיס. לא רק מפני שלא יזמנו העלאות שכר מאז יולי 1985, אלא שבשנה האחרונה הועמדנו שוב ושוב לפני תוספות שכר אשר הוסכמו בין הממשלה לבין ההסתדרות. אשר משמעותם לגבי המהנדסים, הטכנאים והפקידים הסתכמה בעליות שכר של כ־20% מעבר למוצהר בתכנית הכלכלית של יולי 1985.

״חלק גדול מהתעשיות שלנו צמוד בחוזי העבודה להסכמים הנ״ל וממילא ההעלכה לגבי כל התעשייה הטכנולוגית היא כמעט אוטומטית.

״לאור מצב הענף, מרבית החברות לא היו מסוגלות לעמוד בתוספות שכר אלה, ונקלעו לסכסוכי עבודה, שביתות ולחצים קשים של ציבור העובדים, פגיעה במוטיבציה לעבודה וכו׳. למרות כל אלה, נתחים גדולים מהתוספות הנ״ל לא בוצעו ובמספר מפעלים אף בוצעו הורדות שכר (בהסכמת העובדים).

״לסיכום, דעתנו ברורה״, כותבים ראשי ענף־האלקטרוניקה. ״לא רק שתומרנו למצב בלתי אפשרי בתחומי יחסי העבודה ועלויות השכר. אלא הואשמנו שאנו גרמנו למצבנו הקשה; אנו רואים בכך עיוות גדול, אשר מביא את קברניטי המשק למסקנות והחלטות מוטעות״.

על המכתב חתומים יגאל נאמן, מנכ״ל ״תדיראן״. נינו לוי. ״אלתא״, משה שמיר, נשיא ״רישי״, עקיבא מאיר, מנכ״ל ״כלל אלקטרוניקה״. בן־ציון נווה, מנכ״ל ״סאיטקס״. זלמן שלו, מנכ״ל ״אלישרא״. ואלישע ישחמון, נשיא ״מוטורולה״.

א.ש.

דו״ח שנקר:

נתוני בל״ל על שכר מנהלים — מעוותים

״במכתבי האחרון אליכם הצעתי כי תוותרו על דרישתכם שהנהלות הבנקים יציגו לכם נתונים על שכרם הממוצע של עשרת המנהלים הבכירים, בכל אחד מהבנקים, מתוך חשש לעוות התוצאה״ — כתב רואה החשבון צמח שנקר לחברי ועדת הכספים של הכנסת.

״מסתבר מהפרסומים בכלי התקשורת, שהנהלת בנק לאומי לא הסתפקה בעיוות שממילא היה נוצר ממיצוע השכר כאמור. בנתונים שהגישה לכם הנהלת בנק לאומי יש לא רק גניבת דעת הציבור, אלא ניסיון לבלבל ולטשטש הנתונים, כך שלמעשה לא תוכלו להגיע לכלל מסקנה כלשהי, נאמר במכתב.

שנקר מציין, כי בבנק לאומי, למשל, שכרם של חמישה מנכ״לים (כולל ארנסט יפת) השתכרו בשנת 1985 סך של 2,430,000 ש״ח שהם כ־2.2 מיליון דולר, כהתחשב בכך שהמנכ״לים מקבלים שכר של חצי שנה אולם גם אם נחשב שכר זה לפי השער של 1.5 ש״ח לדולר מתקבלת תוצאה של 1.6 מיליון דולר.

לפי הפרסומים הנוכחיים, הגישה לכם הנהלת בנק לאומי נתונים כי השכר הממוצע של עשרת המנהלים הבכירים בבנק הינו 8,400 דולר בלבד, לחודש דהיינו 1.008 מיליון דולר לשנה. כותב עוד שנקר.

לפי הנתונים הנ״ל, מסתבר שעשרת המנהלים הבכירים בבנק השתכרו פחות משכר חמשת המנהלים הבכירים.

יש, כנראה, ניסיון מצד הנהלת בל״ל לקבוע כללים חדשים בתורת המתימטיקה, או שיש כאן ניסיון ברור לחוונות ולבלבל אתכם ואת הציבור הרחב, נאמר במכתב. הסתירה בין הנתונים ניתנת לישוב, אך ורק אם נביא בחשבון כי, כנראה, מדובר בשתי אוכלוסיות שונות של מנהלים.

לעניות דעתי, הנתונים החדשים, אם בכלל ניתן לסמוך על אמינותם, משקפים את המצב שיהיה בבנק בינואר 1987. במועד זה לא יכללו במצבת העובדים 4 מתוך 5 המנהלים הכלליים שלהם שולם הסכום של 2.43 מ׳ ש״ח חרש בשנת 1985.

״אולם, למרות ניסיון התרמית הנ״ל, עדיין המשכורת הממוצעת של הבכירים בבל״ל גבוהה מזו של הבנקים האחרים. יתר על כן, גם משכורת מוקטנת בכזו זה, לא עומדת בשום פרופורציה למשכורות המשולמות לאישי ציבור שאחריותם לא נופלת מזו של המנהלים בבנקים, כגון נשיא המדינה, נשיא בית המשפט העליון, מבקר המדינה, ראש הממשלה, הרמטכ״ל וכו׳״.

״כן יש לזכור שמשכורת זו אינה כוללת מרכיבים רבים, כגון: אחזקת רכב צמוד, כרטיסי אשראי ללא הגבלה בסכום, הוצאות ריפוי בארץ ובחו״ל, חופשות בארץ ובחו״ל ועוד מרכיבים רבים שהדעת אינה סובלת אותם״.

לדעת שנקר, על הוועדה לדרוש נתוני שכר הצריכים לכלול, את אותם הנתונים שעל הבנקים לדווח לגביהם בגין בעלי העניין לרשות ניירות ערך (גם כיחס לאותם המנהלים שהוראת הדיווח לרשות אינה חלה)

דובר בל״ל אמר, כי הנתונים שפורסמו מתייחסים למשכורת ינואר, אך הבנק מסר גם את משכורות אוקטובר הגבוהים בכ־20%.

נפתח יריד התעשייה הקיבוצית

במוצאי שבת נפתח ב״לב־דיזינגוף״ בתל־אביב היריד הגדול של התעשייה הקיבוצית. ביריד הפעם משתתפים 100 מפעלי תעשייה קיבוציים, מפעלים אזוריים וענפים קיבוציים לא־חקלאיים. ביריד עובדים כ־1000 חברי קיבוצים וההכנות לאירוע נמשך כשלושה חודשים. כ־30 מפעלים קיבוציים ואזוריים מופיעים לראשונה ביריד. ביריד מציגים את מוצריהם כ־20 מפעלי מזון, 40 מפעלים המייצרים מוצרים לבית, למטבח ולגינה וכ־40 מפעלי הלבשה, הנעלה, טקסטיל, עור, פלסטיקה וקרמיקה. לקראת היריד הודיעו כל המפעלים על הורדת מחירים בשיעור שבין 25% ל־40%.

היריד משתרע הפעם על פני כל החלק המזרחי של קומת המיפלס באתר ״לב־דיזינגוף״, הן באגף הצפוני והן באגף הדרומי של האתר.

גרעונות נזילות הביאו לעליית הריבית

גרעונות הנזילות של המערכת הבנקאית גרמו בסוף השבוע שעבר עלייה נוספת בשיעורי הריבית לפקדונות ב״מכו, אשר הגיעו עד ל־21 אחוז לשנה.

גרעונות הנזילות יחריפו השבוע, בגלל חיובי הריבית הרבעונית בסכום של כ־250 מיליון ש״ח. בבנקים אומנם מצפים לכך שתוך מספר ימים ניתן יהיה לגבות חלק גדול מחיובי הריבית. אך למרות זאת מצפים לגרעונות נזילות גדולים, גם בשל סיומה הקרוב של השנה, שהוא גם סוף שנת הכספים.

נתוני בנק ישראל מגלים, כי בשבוע שהסתיים ב־17 בחודש נרשמה ירידה של קרוב ל־200 מיליון ש״ח ביתרות שהציבור מחזיק בפקדונות נזילים למיניהם. לעומת זאת גדל באותו שבוע האשראי הבנקאי שניתן לציבור ב־260 מיליון דולר.

יש לזכור, כי מדובר בשבוע שבו חל מועד התשלום למע״מ ולמקדמות מס.

להלן תמונת המצב של האשראי והפקדונות ב־10 וב־17 בדצמבר (במיליוני שקלים):

	10.12.86	17.12.86	השינוי במליוני ש״ח
תפ״ס	2.374	2.306	־68
פק״מ	2.295	2.298	+3
עו״ש	1.099	967	־131
סה״כ	5.769	5.572	־197
אשראי	5.158	5.419	+260

א.ש.

דיוני הקבינט הכלכלי גורמים עצבנות בבורסה

הפעילות בבורסה תושפע בתקופה הקרובה במידה רבה מהתבטאויותיהם של חברי הקבינט הכלכלי בדבר האפשרות להטיל מס על הפעילות בבורסה — קובעים כלכלני אחד הבנקים הגדולים בסקירה ליועצי ניירות הערך בסניפים.

הם מציינים, כי חוסר הבהירות ביחס לדרך המיסוי המוצעת והמשך הדיונים הגבירו את חוסר היציבות באפיק המניות בשבוע האחרון. ״כל עוד לא תסוכם התכנית הכלכלית, לרבות הרפורמה בתחום המיסוי ובשוק ההון, נהיה ערים להמשך אווירה של הססנות ועצבנות בשוק״ — מעריכים כלכלני הבנק בסקירתם על שוק המניות.

לגבי שוק האג״ח הם מציינים, כי הגורמים שהשפיעו בשבוע שעבר על שוק האג״ח היו: המשך אי־הוודאות לגבי התכנית הכלכלית; התגברות הפעילות מצד גופים מוסדיים לקראת סוף השנה; עליות בשיעורי הריבית על פקדונות שקליים לתקופות של מעל לחודש; התמתנות הפעילות בשוק המק״מ, שהתבטאה בירידות בהיקף המחזורים ובתשואות; והנפקות של ״אג״ח קונצרניות״ יושפע בתקופה הקרובה מההמתנה לסכום התכנית הכלכלית ומהפעילות לקראת סוף השנה, מציינים הכלכלנים.

א.ש.

מסך ראשון
קסמו המוזר של הראינוע

מאת גיורא מנור

"המצעד הגדול", מופע מאת לינדסי קמפ וקארלוס מירנדה; מוסיקה: קארלוס מירנדה; כוריאוגרפיה: זולטן איגורה; תלבושות: סאנדי פאוול; תאורה: ג'ון ספרדברי.

אחת התכונות שאפיינו את במאי הסרט האילם היתה מידת האוטוקראטיה שלהם. הם היו, רובם ככולם, דיקטאטורים שאינם מתחשבים באיש. צעקותיהם נשמעו דרך המשפך המגביר, גם תוך כדי הצילום, כי הלא איש לא הקליט אותם. אגב, אם לא שינה מנחם גולן את טעמו מאז הפך למפיק בינלאומי, עד היום הוא מביים כך את סרטיו, ורק אחר־כך, במעבדה, מוסיף להם את הפסקול הסופי, ללא הערות הבימוי שלו.

בלינדסי קמפ — שאין צורך להציג אותו לפני הקהל הישראלי או לשבח את כשרונותיו הניכרים — יש כנראה לא מעט מתכונות אלה של במאי הראינוע הכל־יכול, אותו הוא מגלם בהצגתו זו להוליווד ה"פרהיסטורית". לבוש במכנסי־רכיבה וראשו גזוז, כבן־דמותו של אריך פון שטרוהיים, הבמאי האגדי, שנראה כקצין פרוסי מבטן ולידה ולא היה אלא יהודי וינאי שהתחפש. מדוע מעלימה התוכניה של "המצעד הגדול" את שמו של אלי דור־כהן, שעבד במחיצתו של לינדסי ועיצב את התפאורה? התכונה למשוך בכל האמצעים את מלוא תשומת הלב, גם היא אופיינית ליוצרים רבים, ולדעתי עשה כאן לינדסי חטא, אולי קטן, אבל בלתי נחוץ לו, והאמרגנית הישראלית, ליליאן שולץ, היתה אמורה לעמוד על כך, שלפחות בישראל יזכה אלי ל"קרדיט" המגיע לו.

הראינוע היה בעצם מהותו צורה ראשונית, די פרמיטיבית של האמנות החדשה ביותר. מהתיאטרון הוא נטל את המשחק ההפגנתי, את המחווה הקיצונית, הפאתטית. לא בכדי היו צילומיו שחור ולבן בלבד. (והאמת ההיסטורית מחייבת לומר, שדווקא אחרי שהסרט האילם למד להתערן ולדבר, הגיע תור הצבע, והמלה "טכניקולור", הוא שם השיטה הראשונה שזכתה לתפוצה רחבה. היתה למושג של צבעוניות קיטשית דווקא.)

העלילות רבות התהפוכות ופשטות הרגש של הראינוע היו רחוקות מאוד מספרות גדולה. מדוע אם כן נמשכים אמנים כה רבים אל עידן הסרט האילם? אולי בשל הקיצוניות של שיטותיו, שחקניו, שהיו ל"מפלצות קדושות", פניהם עזי הביטוי והמיסתוריין שאפף אותם, בהעדר הקול המוקלט. ובאמת, עם המצאת ההקלטה האופטית של הקול, כאילו נמוג המסתורין, וכוכבים גדולים רבים ניצבו כביכול במערומיהם. כי קולם היה בלתי־מעניין והם לא היו מסוגלים לשחק ריאליזם, ולו קצרים ביותר. מעבר עגום זה משמש ללינדסי חומר לסיום המופע. סיום אורגאני ומתבקש. בו יש התאבדויות, ועולם שלם נמוג ומפנה את מקומו לאל ג'ולסון (בנו של החזן...). השר שירי כושים מפוברקים ב"סרט המזמר והמדבר הראשון". הלא הוא "זמר הג'אז". "המצעד הגדול" אינו חיקוי או פארסיפלאז', ובכל זאת אחד מהתענוגות של הצפייה בו הוא חיפוש הרמזים לסצינות מסרטים מוכרים. שודדים מתעופף לו בעזרת חבלים מגרם מדרגות אחד למשנהו, ומציל את הנערה התמה, ממש כדאגלס פיירבנקס; מפלצתו של פראנקנשטיין מופיעה ומאיימת על הנערה כפרית בן־כפר שנקלע לעיר הגדולה נכנע לקסמיה של כוכבת, ונערתו הנכה מגיעה לעיר. כדי להחזיר אותו לחיקה ולחיק משפחתו. ובין כל אלה מנצנצות עוד דמויות מוכרות.

כל קאריקאטורה וכל חיקוי יש בהם יותר "אמת" מאשר במקור. באוריגינאל המחוקה. דומני שהדמות שמרבים לחקות יותר מכולם היא זו של צ'ארלי צ'אפלין. ומספרים שצ'ארלי עצמו השתתף פעם בתחרות חיקוי שכזאת, אבל קיבל רק את המקום הרביעי... החקיינים היו יותר אמיתיים ממנו. פה ושם עובר איזה צ'ארלי עם הכובע השחור והמקל את הבימה במופע של קמפ, אבל דווקא זה אינו משכנע, וברוב תבונת במאי הותיר לינדסי דמות מוכרת זו בגדר רישום זעיר ושולי בלבד.

וכדרכו בקודש הבימה, משתמש קמפ גם הפעם בתערובת המינים. גברים המגלמים נשים, תחפושת בתוך תחפושת, עוטף את הכל בעשן צבעוני ומשתעשע בכותרות מוקרנות ברקע במקום דיאלוג — כיאה להצגה שעוסקת בראינוע.

המוסיקה של קארלוס מירנדה, אותה הוא גם מנגן בפסנתר ומקלדת, מצויינת ומזכירה אף היא את ליווי הכלי לסרטים האילמים. אבל אין כאן נוסטאלגיה, אין נהייה עצובה אחרי מה שהיה ואיננו עוד. ימי הסרט האילם היו, אמנם, תור הזהב (או אם תרצה, תור הכסף, ה$$$) ותאוות הבצע והמסחריות של יוצריו הבטיחו, שהזכרונות הקולקטיביים שלנו לא יהיו ורודים מדי. איש, ובוודאי לא לינדסי קמפ, אינו נוטה לעשות אידיאליזציה מעבר לא רחוק זה.

לינדסי קמפ ב"מצעד הגדול" — בועות צבעוניות של דימיון פרוע

האכזריות של במאים־מפיקים אלה באה לידי ביטוי בסצינות של מבחן־הבד. בהן מחליט הבמאי מניה־וביה מי לשבט ומי לחסד, מי החוצה, לרחוב, ומי פנימה, לחתימת החוזה; כמין דוקטור מנגלה, המפריד ללא נקיפות מצפון בין הקומיקאי הצעיר ובן זוגו הקשיש, כשזה האחרון נזרק מהאולפן ללא רחמים. תפקיד זה מגלם "אורלנדו הלא־יאומן". הלא הוא השחקן־רקדן העיוור, המוכר ממופעים קודמים של הלהקה בארץ.

בגירסתו של קמפ ל"חלום ליל קיץ" השקספירי וב"פרחים", שהיתה הבשורה על פי ז'אן ז'נה, היו מרכיבים רבים, שניכרים גם בעבודה חדשה זו. אבל דומני שהפעם יש הרבה יותר רגש אנושי ואמפאתיה לדמויות, מאשר זכור לי מהמופעים הקודמים. ואפילו רחמים והשתתפות. ריכוך זה אינו תמיד לטובת המופע. למשל, נכללת בו סצינה נהדרת של אימי־מלחמה, שעם היותה מבויימת בצורה מוהדרה, אינה שייכת, בעצם, לעניין, אלא אם כן רצה קמפ לרמוז על סרטיו של גריפית, "אי סובלנות" ו"לידתה של אומה".

היכולת להפיק יופי מסמרטוטים, הרישול המושלם, האבק הציורי, ההברקה הבימתית — כגון פתיתי השלג שעפים לבימה בכל פעם שפותחים את הדלת במלודראמה על החייל ואהובתו — הם ההופכים את ההצגה למשהו מיוחד, קמפי מובהק.

הליצן הניצחי קמפ מצא עוד תחום, המאפשר לו להפריח את הבועות הצבעוניות של דימיונו הפרוע. אין זה תיאטרון־המחול חמור הסבר של פינה באוש או ריינהילד הופמן. גם לא פאנטומימה עדינה "צרפתית" דרכו היצירתית של קמפ קרובה אולי יותר מכל לזו של ג'רום סאבארי, שגם הוא ליצן שהיה לבמאי ומחזאי.

קונצרט ראשון
הכל בגדול

מאת אביבה שלח

התזמורת הפילהרמונית הישראלית בקונצרט מס' 2 של סידרת אירועי יובל חגיגיים. בניצוחו של זובין מהטה, עם ברברה הנדריקס (סופרן), כריס מריט (טנור), חוזה ואן דאם (באס־בריטון) ומקהלת התזמורת של פאריס. התוכנית: היידן — "בריאת העולם". אורטוריה. היכל התרבות 25.12.86.

בראשית ברא אלוהים את השמיים ואת הארץ. כך בספר בראשית. אצל היידן קדם לכך תוהו ובוהו המסתיים בדו מז'ור נירשים. מכאן ואילך, שישה ימי עשייה מבורכים, המסתכמים ב"והנה טוב מאוד" והדברים ידועים. הכל מלא תהילה ושירה. החטא הקדמון טרם נולד ודבר לא מעיב על היופי והשלמות. כך גם המוסיקה של היידן, ברה ותמימה.

אצל מהטה הפכו כל אלה להתמכרות אדירה לסיפור הבריאה. הכל בגדול, הכל נירשים. הכל כרגיל — נוצץ, ועם הסולנים, אחד יותר טוב מן השני. בשבחי המקהלה סיפרנו כבר בעבר וכאשר לפילהרמונית יש השראה. גם היא מנצנצת.

מבט ראשון
צלילי הצבעים

דוד בן מלכה קנדלקר — הרעיון כקבוצת זינוק

מאת דורית קדר

בגאלריה דנון הציג לאחרונה דוד מלכה קנדלקר ציורי אקווארל על ניירות תווים. הנייר עצמו שחוק. בלה במקצת. הציור משתלב עם התווים. אפשר להתרשם בתחילה שיש איזו חד־גוניות המשתלטת על כתלי הגאלריה ושעבודה אחת דומה יתר על המידה לשכנותיה.

התרשמויות כאלה הן גם תוצר של עשייה דומה: צורניות וצבעים כמכנה משותף. אלה מלווים רעיון שאף הוא מהווה נקודת זינוק משותפת לכל. אבל קנדלקר לא פונה אל הצופה הלא סובלן, אל הצופה הממהר והרוצה לקלוט פעילות כלשהי (ראה מאמר מיום שישי שעבר הדן בבעיה זו). קהל היעד שלו רוגע יותר. ניחן באורך־רוח ואם קהל זה יודע דרכו ברזי המוסיקה — כל הסיכויים שיצליח לשמוע את צלילי הצבעים הניבטים מעל לתווים.

לפני שבועות מספר סקרתי במדור יום שישי את תערוכתו של יהושע גולומב במוזיאון פתח־תקווה. האמן במקרה רצה לערוך השוואה של אחד לאחר בין שתי הדיציפלינות ונתן לתו צבע. התוצאה בשעתה היתה כפייתית, כי לא הובנה רוח השפות.

קנדלקר, ללא עריכת השוואה קודמת, פועל בתחום החזותי כבתוך מוסיקה. מוטיבים דומים וצבעים דומים הם כאן כאילו שווי־ערך לדמיון החיצוני שיש לתווים. אבל כמו שאין תו זהה למשנהו — כן גם כאן תקף אותו עקרון והחזות משתנה — בניואנסים דקים אמנם — אבל ללא הרף.

תליית העבודות נעשתה על־פי רצונו והדרכתו של האמן, ולא בכדי. ישנן סדרות של תמונות המשוייכות לאותה מנגינה. כאן ה"חומרים" דומים, אבל הרכבם משתנה. צבעי המים מצטיינים ביד רגישה, כמו גם הפרטים ופרטי הפרטים המתלווים. כלי תנגינה השונים, סולם צבעים בהירים ונקיים, הדיוק, ההסתלסלות מאזכרים אמנות המעלה ריחות ניחוח נינוחים של המזרח הרחוק. ריחות של חיי רגע ארוכים, תרבות האוזן ותרבות העין.

הערה אחת: העבודות הקדומות יותר, שנעשו מקולאז', אינן תואמות למסגרת הכוללת הזורמת. הקומפוזיציות הלא סדירות כתוצאה מהדבקה מאולצת אינן מבוססות על אותו דיאלוג מעניין בין אחידות של מוטיבים מצד אחד לבין גוון מדומה של תחביר מצד שני.

תערוכה הדורשת מאמץ חזותי ופתיחות. אבל כל המצליח להסתגל לשפה יוצא נשכר. עם זאת, על האמן להיזהר שלא להיסחף הלאה ולהמשיך ברעיון כסגנון. הספר המוצג בגאלריה — עודף. האמן מיצה את מה שיש לו לאמר בכיוון זה של עשייה.

מחול
בכורה ב"בת דור"

בימים אלה מעלה להקת "בת דור" יצירה חדשה של הכוריאוגרף הישראלי יגאל פרי, "על חומות־עיר", המתייחסת לנושא ירושלים. כעיר שהיתה מאז ומתמיד מוקד למריבות. מלחמות ותהפוכות. הריקוד אינו נוגע בצד הדתי או הפוליטי של הבעיה אלא דווקא בצד האנושי. היצירה מתבססת על המוסיקה "רקוויאם לחיילים שנפלו" של המלחין האסטוני ארוואד טובין. את התלבושות תיכנן מאוקה קראם, שתכנן כבר בבת־דור את התלבושות ליצירתו של פרי "הרהורים" וכן עבד עם הכוריאוגרף בניו יורק.

בין יצירותיו של יגאל פרי ניתן להזכיר את "המסך האחרון", ו"בולרו" ללהקת בת־שבע ואת "סימפוניית תהילים". "אשלייה" ו"הרהורים" ללהקת המחול בת־דור.

הצגות ילדים
איש ששווה מיליון
"המיליון של בונבנטורה" — הצגת ילדים מאת סרג'יו טופאנו בתיאטרון חיפה

מאת חנה רוזנטל

בסלון האופנה של מדם גברת (נויה לנצט) מתרוצצת חבורה מאוד נסערת. שכולה להכין מייד לתפארת — עוד מעט קט תגיע הרוזנת (מאלווה נקארה). עכולות בלהט פועלות שתיים (דינה בליי, תמי אלון) והזמן אין בורח בינתיים. מנסה לעזור פצפונת נחמדת (עפרה ויינגרטן). להוסיף פרח, נוצה נהדרת...

ובתוך המהומה ישן, דבר לו לא איכפת — בונבנטורה (מאכרם כוריי). סועל לא יוצלח. וכשהוא מתעורר. שומו שמיים, הבילבול משתולל לו כמל כסליים. מצנפת הפרחים של המארקיזה ולה פיצה מתחלפת בצילינדר של מר מגניני (רפי אדיר). מקופסת הכובעים נשלף כלב תחש (מיקי בן הרוש) ואימום השמלה מרקד — איזה פחד.

בסלון האופנה של מדם גברת סוערות הרוחות, אין רגע נחת, מי שם תוכה בשמלה המובטחת? האם הרוזנת וידידה צ'צ'ה היפהפה ודרור קרן). ואולי הברונית דה־קנלוני (ויקי מורן) ובעלה של הברונית דה קנלוני (עמי טראובה) — איזה מתח...

במחזה "המיליון של בונבנטורה", קומדיה לגדולים ולקטנים מאת סרג'יו טופאנו, בימוי, תפאורה, ותלבושות ג'ילברטו טופאנו ב"תיאטרון העירוני חיפה".

חפץ של ליצן

מספר ג'ילברטו טופאנו על בונבנטורה ועל ג'ילברטו טופאנו, אביהם המשותף.

הדמות נולדה בעיתון הילדים "קורירה די פיקולי". המוסף לילדים המצורף לעיתון "קורירה דה סירה". בתחילת המאה כבר היו בעיתון דמויות שנלקחו מן הקומיקס האמריקני — אליהם צירפו טקסטים קלאסיים באיטלקית. במלחמת העולם הראשונה נוצר קושי בהעברת חומר מארצות הברית וסרג'יו טופאנו, שהיה עיתונאי בעיתון, נתבקש להמציא דמות חדשה - מקומית. כך נולד בונבנטורה. כל עולמו התרבותי של היוצר - שהיה גם מחואי, סופר, שחקן, צייר ומאייר, צייר עיתוני אופנה ופרסומת — עולם תרבותי שתפיסתו היא ההומניזם הקלאסי. הרציונליסטי, הוא שמפעיל את בונבנטורה: בחירת התבונה ודחיית האינסטינקט.

"המיליון של בונבנטורה" — מיליון מצוייר בעיפרון

צריך לזכור שבונבנטורה, אם כי נולד לפני הפאשיזם, התחנך בתקופתו והוא משמש את סרג'יו טופאנו למתן תשובה לכל שהיה שלילי בעיניו. כך יש בבונבנטורה ערכיות, כבוד תבונה וטעם טוב.

העימות עם בונבנטורה, שלעולם אינו נוקט עמדה, אינו מעלה טיעונים, אינו מצהיר הצהרות, בונבנטורה שהכל קורה לו במקרה, גורם להתכווצותם של מיתוסים מסויימים לממדים ביתיים: "פיוט", "פאתוס", "לירריות", ו"גבורה" מאבדים את גדולתם. זה גם מה שקורה למיתוסים מודרנים כ"טכנולוגיה", "הצלחה" ו"כסף".

כל ההרפתקות של בונבנטורה מתחילות באירוע ביש־מזל ונגמרות בכך שהוא מנצח ומרוויח מיליון: "אבל לא מיליון אמיתי/ פרי של רשע רשעותי / לא! מיליון מן הדימיון / "מיליון מצוייר בעיפרון" / — כמו חלום, כמו חפץ של ליצן שלעולם אינו נכנס לפעולה, לעולם אינו הופך לשונה מעצמו (ההיפך מכסף) ולעולם אינו כלה. הפי־אנד נצחי — אירוניה על "ההצלחה" ועל "הכסף".

על המיליון הזה אמר פעם כלכלן ידוע בפירנצה: "עם כל היותו פנטאסטי, לא ממשי, הרי הוא שווה ל—40 שנה של משכורת ממוצעת. חיים שלמים של עבודה. מעין פרס וכבוד לעבודה, עם הרבה אירוניה על הפרס."

תלאות האח הגדול
"אני ואחי הקטן" מאת גורן אגמון בתיאטרון לילדים ולנוער

מאת דוד אור

החיים משתנים כשנולד לך אח קטן. עד אז היית הכי חשוב והכי מפונק, והנה אתה מספר שתיים. מי יכול לעמוד בתסביכים האלה. אבל לא נורא. ייוולד לך אח נוסף ואז הקטן יהיה האמצעי. ובתור "ילד סנדוויץ'", ספרי הפסיכולוגיה מבשרים לקטן, המפונק כרגע, תסביכי נצח.

אבל נעזוב את פרויד ונעבור לתיאטרון לילדים ולנוער, שמטפל בתסמונת "האח הגדול" ותלאותיו עם הולדת הילד הקטן. קוראים לו שי (יעל בכור). הוא בן שש וחצי וכאשר חוגגים את יום ההולדת של אחיו הקטן מיכאל (נוגה פז) הוא מפוצץ את הבלונים של אחיו הקטן ויוצא בעזרת סבא של החלומות (ויקטור עטר) לחלום ביער קסום (תפאורה אריה ברקוביץ) לצלילי מוסיקה חלומית (שוש רייזמן) ותנועה מסוגננת (קלוד שגראן). בחלום הוא נעשה האח הקטן ופוגש מכשפה שדומה לגננת רבקה (מיקי מרמור), עם אצבעות מפחידות ארוכות ואדומות.

את המחזה כתבה וביימה גורן אגמון והוא מתאר בעיה פסיכולוגית שמלווה ילדים רבים (ובעצם כל מי שהוא לא בן יחיד...)

מאת יוסף שמי

לא רוצים לתרום

עד היום בוצעו בבית־החולים בילינסון 400 השתלות כיליה — אמר ד"ר זכי שפירא במפגש עם כתבים בשבוע שעבר. היחידה להשתלות בבילינסון מבצעת 80% אחוז מכלל ההשתלות בארץ. ממתינים להשתלה עוד 300־400 חולים. רק כדי לשמור על היחס הקיים בין מספר המועמדים לבין ההשתלות יש צורך בכ־130 ניתוחים בשנה. שתילת כיליה עולה 20 אלף דולר. טיפול דיאליזה לחולה הממתין להשתלה עולה סכום דומה. אך ההשתלה משחררת את החולה מהצורך בדיאליזה וגם חוסכת כסף רב הדרוש לטיפול במושתל כיליה. אלפיים דולר בשנה. לזה יש להוסיף נתוני הישרדות בחיים. חלה הטבה ניכרת בנתוני ההצלחה. 50% אחוז שורדים בחיים יותר מעשר שנים. כשהתורם הוא קרוב משפחה ההישרדות גבוהה עוד יותר 80% אחוז. יש גם 20% השתלות חוזרות.

מה שמגביל את המנתחים הוא כמובן המחסור באברים להשתלה, ומידת נכונותו של הציבור לתרום אברים של קורבנות לתאונות, שמהם אפשר ליטול כדי להציל אחרים.

העמותה לקידום פיתוח ומחקר שתילת אברים בישראל ארגנה את הפגישה בין כתבים לענייני בריאות לבין צוות המנתחים בבילינסון. בהזדמנות זו נמסרו נתונים על סקר שנערך בציבור על נושא תרומת האברים. ליתר דיוק, הנכונות לתרום במקרה אסון. מסתבר שרק 30% אחוז מהישראלים מוכנים לתרום. בארצות אירופה השיעור הוא 80% אחוז. מתנגדים נחרצות לתרומה 30% אחוז מהנשאלים ועוד 40% מוכנים לשמוע דברי הסבר ולהשתכנע.

מלבד הצורך בהסברה ושיכנוע יש גם בעיה טכנית, כיצד לרשום ולשמור את הסכמתו של האיש לתרום במקרה של אסון. הדרך הפשוטה ביותר היא לרשום את נתוניו ואת הסכמתו על גבי סרט של מחשב, לרכז את הנתונים כך שניתן יהיה בכל רגע לשלוף מהמאגר. כרגע דווקא עומדים לפעול בכיוון זה, אומר ד"ר שפירא. הרעיון הוא לרשום את הנתונים ואת ההסכמה בצמוד למספר תעודת הזהות, שכן שמות המשפחה לא פעם משובשים וקשה לקבוע בוודאות מי המונח על ערש דווי.

מחשב הוא אביזר אחד מני רבים הנחוץ למחלקת ההשתלות. העמותה "מתן", הפועלת מזה כשנה, עוסקת גם באיסוף תרומות כדי לרכוש ציוד נחוץ. אף פעם, אומר ד"ר שפירא, לא יהיה בידי קופת חולים די כסף כדי לספק את הצרכים בציוד ואביזרים לטיפול, לניתוח, לאיבחון. ההתפתחות הטכנולוגית היא כזו, שתמיד יחסרו כספים כדי לרכוש את הטוב והחדיש.

כדי לזכות בתרומות אברים של אנשים שנפגעו באסון, לזכות בתמיכה כספית ולשיתוף פעולה ציבורי, אין מנוס משיתוף פעולה של אמצעי תקשורת. אך התמיכה הזו היא לפעמים בעוכרי הרפואה. צוות המנתחים מבילינסון טען בפגישה כי חלה נסיגה משמעותית אחרי הסיפורים סביב השתלת הכבד וחשיפת שמותיהם של התורמים להשתלה. אם הדבר נכון, כי אז יש לשוב ולחשוב על דרכי הטיפול התקשורתי בצדדים מסויימים של הנושא, ולא ייפגע כבודו של שום איש אם יגיד, אמת נכון, צריך לעשות את זה אחרת, או אולי טעינו.

בהשתלת כיליה, תרומת האיבר הוא דבר פשוט יחסית לעומת אברים אחרים. כגון לב או כבד. כתב עתי"ם שהשתתף ביום עיון בהשתתפות רבנים ורופאים בכירים מסר, כי בסימפוזיון דווח שארבעה אנשים נפטרו ב"הדסה" ירושלים מאז שהרבנות הראשית אישרה השתלות לב. החולים הלכו לעולמם בשל היעדר תורמים.

ביום העיון השתתפו כמאתיים רבנים מכל הארץ. אך לא הרבנים הראשיים. רבה של חיפה, שאר ישוב כהן, הציע הצעה מקורית ליישוב המחלוקת בעניין קביעת רגע המוות של התורם. לפי הצעתו יש לחבר גם את התורם למכונת החייאה בזמן שלוקחים ממנו את האיבר להשתלה, וכך לא תגרום פעולת ההחרמה למותו. פרופ' דן מיכאלי, לעומת זאת, חזר על עמדת משרד הבריאות אשר, בעצה אחת עם הרבנים הראשיים, קבע כי יש לחשוב למת אדם שאת עוברות מותו קבעו שלושה רופאים בחוות דעת נפרדת. מנהל בית החולים מוסמך על סמך חוות דעת זו לאשר השתלה.

ד"ר שטיינברגר סבור שיש לקבל את הקביעה, שמות גזע המוח הוא שמעיד על פטירתו של התורם. פרופ' יוסף בורמן טוען כי בישראל יש כמאה מועמדים להשתלת כבד מדי שנה. אך כידוע, אין כרגע השתלות לב.

בהמשך יום העיון שלחו הרבנים הראשיים מכתב לפרופ' שמואל פנחס, מנכ"ל הדסה, ובו איום בביטול ההיתר לניתוחי השתלות לב בשל סירובו של משרד הבריאות לקבל דרישה, שאחד מהשלושה הקובעים את מותו של התורם יהיה איש מטעם הרבנות הראשית. מסתבר שהרבנים רוצים משגיח מטעמם, שאף כי אינו רופא יהיה "הקומיסר" על מחלקת ההשתלות.

וזו רק התחלה. דרישות נוספות מן הסתם יבואו. למשל, למה שלא יתפללו בטרם הניתוח. זה לא יזיק, וייתכן שיעזור. תתעורר כמובן בעיה אם יהיה צוות שאינו יהודי. המוצא הוא מן הסתם, שרק יהודים יוכלו להיות בצוות. או שיתגיירו כהלכה.

גברת שריר

נשים רבות מוצאות לאחרונה תחום חדש להתחרות בגברים — הצגת גוף שרירי, "בנוי לתלפיות". הדבר מושג על־ידי התעמלות המכונה "בניית גוף" (BODY BUILDING TRAINING). כדי להופיע בתחרות צריך לעמול קשה חודשים רבים, להתעמל במשקולות, במתקני ספורט שונים, לעסוק בריצה ועוד. המטרה היא להיפטר מכל גרם שומן ולפתח שרירים.

קבוצה אחרת של נשים, הסובלת מהפרעות בחילוף חומרים ומעודף משקל, מגיעה לאותה תוצאה — גוף שרירי — תוך כדי שמירה קפדנית על הדיאטה והתעמלות קשה. נשים אלה צורכות מעט מאוד קאלוריות כהשוואה לאחרות בנות גילן. השיבוש בחילוף החומרים דורש טיפול באמבטיות חמות־קרות לחילופין, במסז'ים, בהברשות וכו'. את התוצאות אפשר לראות, כפי שפורסמו בשבועון הגרמני "פראו אקטואל".

גלולה לאחר מעשה

זה זמן רב מחפשים החוקרים גלולה למניעת הריון לשימושה של האשה שתפעל "אחרי" ותבוא במקום הגלולה הקיימת, שיש לבלוע יום יום. הפמיניסטיות אולי יגידו ששוב מטילים את כל הנטל על האשה. אך הגלולה־שלאחרי דווקא תביא הקלה.

ההמצאה היא צרפתית. הכינוי הוא 486 —RU. התכשיר גורם להופעת ווסת אם נוטלים אותו כשיש איחור בווסת. בצרפת נעשה ניסוי על מאה נשים מתנדבות, ואצל 85 מהן הופיע המחזור במשך ארבעה ימים. לא היו שום תופעות־לוואי האופייניות להפסקת הריון. עכשיו ממתינים היצרנים לאישור השימוש בגלולה כבר בזמן הקרוב בצרפת ובשוודיה.

האישור בארה"ב כרוך בוויכוח אידיאולוגי. אם מותר למנוע מהעובר בן עשרה, עשרים או שלושים יום לצאת לאויר העולם. זו שאלה נכבדה, והיא תעכב כנראה את אישור התרופה. 486 — RU נצמדת לרצפטורים של הורמונים הפועלים לקליטת פרוגסטרון, הורמון המגיע לרחם כדי שהביצית תיקלט אחרי ההפריה. ניטרול הפרוגסטרון גורם לכך שהביצית מופרשת החוצה כאילו לא עברה תהליך של הפריה. הדימום קצת חזק יותר. אך לא עד כדי כך שניתן לייחס את זה להפסקת הריון.

בניגוד להפסקת הריון בדרך של התערבות כירורגית, אין שום תופעות נפשיות לאי־קליטת הביצית אחרי הפריה. אצל הנשים שעברו את הניסוי היתה הרגשה כאילו הן ויסתו לעצמן את המחזור בעזרת הגלולה. הצוות סבורים כי התרופה החדשה תועיל מאוד במקרי אונס, וכן אצל נשים שנאסר עליהן שימוש בגלולה או הפסקת הריון בדרך התערבות כירורגית. הגלולה החדשה תועיל לנערות טיפש־עשרה ששכחו ליטול גלולה ונכנסו להריון עקב יחסי מין מזדמנים "לא מתוכננים".

נקבע כי התרופה 486—RU מופרשת מהגוף תוך 48 שעות, ואינה פוגעת בפוריות האשה. אחת המשתתפות בניסוי הפילה את הביצית המופרית ונכנסה להריון בשנית, קיבלה שוב גלולה ושוב קיבלה מחזור. עד כה לא ידוע האם או איזה סוג של השפעה יש על העובר שלא הגיב לגלולה, שכן אצל 15 נשים לא נפסק ההריון בהשפעת הגלולה.

ד"ר קווינט, מהצוות הרפואי שעשה ניסיון בגלולה, סבור שהתרופה תהיה יותר יעילה אם יוסיפו להרכבה פרוסטאגלנדין, מרכיב המביא להתכווצות הרחם. אז התוצאה תהיה "מאה אחוז". פירושו, של דבר אפשרות של תכנון המשפחה ללא צורך בנטילת גלולה מדי יום ביומו, כפי שזה קורה עכשיו. כן ניתן יהיה לצמצם את מספר הגרידות המבוצעות בעולם מדי שנה. מעריכים שמדובר ב— 40־50 מיליון הפסקות הריון בשנה.

קטלנות דו־מינית

כותבת למדור אסתר ציפר מקיבוץ מסילות: "קראתי את מאמרך — המעשנת "אשה קטלנית" — ונעלבתי עמוקות. נוכח על הכותרת בעלת הגוון הגברי — שוביניסטי. אתה גם מדבר על תיזוג מעשנת, שפוגעת על־ידי כך בבעלה, הלא — מעשן, היית יכול בהחלט לכתוב את המאמר ללא כוונה כלפי מין מסויים (ובמקרה זה המין הנשי). גם גברים מעשנים פוגעים בנשים הלא־מעשנות".

נכון, כאשר שני בני זוג מעשנים, הם פוגעים זה בזה נוסף לפגיעה בעצמם. כשאחד מבני הזוג מעשן, אוי "החצי השני" הוא הנפגע על לא עוול בכפו. הדגש על האשה הפוגעת בבעל היה במקור הידיעה, שבא מארצות־הברית, שם רושמים תופעה הידועה גם אצלנו. של עלייה מדהימה בשיעור הנשים המעשנות. זו תופעה המקבילה לאמנציפציה של האשה, אם כי אין יסוד לטענה שזה חלק מהתהליך.

התוכית חוזרת, בשינוי אדרת

חוקרים מאוניברסיטת וושינגטון בארה"ב עקבו במשך שנתיים־וחצי אחרי קבוצה של 386 סטודנטים, שלקו בדלקת אקוטית של דרכי הנשימה ומצאו כי אצל חלק מהם הגורם למחלה הוא לא אחר אלא החיידק המכונה כלאמידיה טראכומאטיס, שהיה בשעתו מחולל מחלת התוכית. שמה (PARROT FEVER) בא לה משום שתוכים היו נושאי החיידק, אשר אצל בני־אדם גרם למחלה הקטלנית. 20 אחוז מהחולים מצאו בה את מותם. את החיידק הפיצו גם עופות בית. לכן גם חקלאים ומגדלי עופות לקו בפסיטאקוזיס (שם המחלה בלועזית).

עם הופעת האנטיביוטיקה, במיוחד הטטרציקלין, ירדה התמותה עד כדי אחוז אחד ואף היתה לנדירה ביותר. אך כאמור, הבדיקות שעשו החוקרים בקרב סטודנטים בארה"ב הוכיחו כי החיידק שינה את צורתו והוא גורם עכשיו לדלקת גרון, סימפונות וריאות. אצל חלק מהחולים נמצאו נוגדני החיידק. האבחנה אינה פשוטה, שכן החיידק מסתתר בתוך התא ורק בדיקות מעבדה מסובכות יכולות לגלות קיומו. בדיקות כאלה אפשר לבצע רק בבתי־חולים. כעת מקובל על הרופאים, כאשר יש חשד למחלה זו, הם שולחים את הדם לבדיקה ומייד מתחילים בטיפול, כי התשובה עלולה לבוא קצת במאוחר.

מוח של יונה

שלושה ימים שטה סירת־הצלה של אוניית משא טבועה על־פני האוקיינוס השקט. סוף סוף נשמע מרחוק טרטור מנועו של מסוק־הצלה. אך שני המשקיפים בו לא ראו אלא קצף גלים. לו היה הדבר תלוי בהם, היו ניצולי האוניה אובדים. אך הנה היונה שהיתה בכלוב ליד הטייס לחצה במקורה לפתע על כפתור. פעמון האזעקה צילצל, הטייס טס בכיוון שהראו עיני היונה, ודקות ספורות אחר־כך הוא הגיע אל סירת־ההצלה.

מאז סתיו 1982 מאמן משמר־החופים האמריקני בהוואי יונים להודיע על־ידי לחיצה על כפתור על נקודות אדומות, צהובות וכתומות זעירות (גלגלי הצלה וסירות־הצלה) בים. שעין אדם אינה מסוגלת להבחין בהן. הצלחות היונים הללו מדהימות: בעוד שמשקיף אנושי מסוגל להבחין מגובה של 600 מ' ובקוטר של 500 מ' רק בארבעה מתוך עשרה זקוקים לעזרה, היונה מגלה תשעה!

לעין הציפור יתרון רב על־פני עינו של האדם. ראשית, ראייתה כה חדה עד שהיתה מסוגלת (לו היתה אדם) לקרוא עיתון ממרחק של 30 מ'! שנית, היא מסוגלת הרבה יותר להבחין בצבעים ובגווני־גוניהם, מכיוון שברשתית שלה ארבעה מיני תאי צבעים שונים ולא שלושה, כמו אצל האדם. שלישית, היא מסוגלת להבחין באור אולטרא־סגול, דבר שנבצר מן העין שלנו. ואפילו בכיוון התנודות של אור מקוטב. רביעית, עיני היונה מצויות בצידי ראשה, וכך היא מסוגלת לתפוס בעת ובעונה אחת שדה ראיה של 160 מעלות. חמישית, עיני היונה פחות מתעייפות וראייתן עדיין מדוייקת, כאשר אנו כבר רואים רק בצורה מטושטשת.

חוץ מזה עובד מוחה של יונת־הצלה בצורה אחרת לגמרי ממוח האדם. כאשר היא מאומנת על דוגמה מסויימת (למשל, אדם הצף בגלים) היא מסוגלת להבחין בקלות יתירה בין דבר זה (ניצולי ממשי מאוניה טובעת) ובלתי־זהה (גלים, קצף, רפלקסים של אור). בעיבוד נתונים קוראים לכך "עקרון הזהות".

את זאת היא עושה בצורה שונה לחלוטין מן האדם. המסתכל בשני הדברים חליפות כמה פעמים ואחר־כך שוקל אם המדובר במשהו זהה או לאו. זה נקרא עיבוד מידע עוקב כתהליך קוגניטיבי. בעוד שאצל האדם תמונות מהמחצית השמאלית של שדה הראייה שלו מעובדות בקליפת הראייה של המחצית הימנית של מוחו, ולהיפך, הרי אצל עופות זה פועל כך: שדה־הראייה כולו מעובד בבת־אחת פעמיים (עיבוד מידע מקביל), במחצית השמאלית והימנית של המוח התיכון ולא של המוח הגדול, במה שנקרא "טקטום" או גג־ראייה. ואולם שני החצאים קשורים בגשר־עצבים (קומיסורה). הציפור מסוגלת להשוות את הדגם שהיא רואה בתמונה עם העצם הנצפה בצד ימין, וזאת בכל הנקודות, בלא שתצטרך לחשוב הרבה.

את ה"מחשב" הזה ניצלה תעשיית המכאניקה העדינה בארה"ב כבר לפני 15 שנים. היא השתמשה ביונים כבודקות־מוצר בייצור בסרט הנע. בצד ימין, בתוך קופסה, ראתה היונה דגם מושלם של המוצר. מצד שמאל עברו לידה המוצרים שנעשו זה־עתה. אם אחד מהם סטה מן התקן ולו במאית מילימטר, היא הבחינה בליקוי ועל־ידי לחיצה על כפתור השליכתו אל ארגז הפסולת. וזאת לא בורג של מיקרומטרים אלא בטביעת עין בלבד!

אך האיגודים המקצועיים וכן איגודי צער בעלי־חיים מחו נגד שימוש זה בציפורים, והן הוחלפו במכשירים אלקטרוניים.

הגם ששירות־פיקוח זה נראה בעינינו בלתי־טבעי, הרי מונח ביסודו תהליך טבעי לחלוטין: החיפוש אחר גרעינים בשדה. אנו, בני־אדם, יכולים לזחול על בטננו על־פני השדה, ולא נמצא אף גרעין אחד בין רגבי האדמה. אך לרשות הציפור עומד דגם־חיפוש, והיא מבחינה במזונה לפי סימנים מזעריים.

אף להתנהגותה החברתית של היונה אחראית עין על־אנושית. בעוד שבעינינו נראית יונה אחת כמו כל אחרת, הרי היונה עצמה מכירה את בן־זוגה, שעימו היא קשורה כל חייה, בין אלפי יונים אחרות בבטחון מלא, לפי פרטים זעירים ביותר, אפילו הוא רטוב כולו, מכוסה בוץ ואיבד נוצות רבות.

כאן דבר אחד אינו נראה לנו הגיוני: אם יונה, באחת הדוגמות שהבאנו, משווה את הדגם עם "הדבר עצמו". היא רואה אותו בצורה אחרת לגמרי. כלב נראה שונה מאחורנית, מן הצד או מלפנים או בשעה שהוא ישן, נובח, רץ או שוחה. ואולם היונה מכירה אותו בכל מקרה. אנו מכנים זאת אי־שינוי התפיסה בהכרת־מושא.

ראשית, הציפור מבחינה בהבדלים של מאית המ"מ, ונוסף על־כך היא מכלילה את התופעה "כלב". זה נשמע טריוויאלי, אך לפי מחקריו של פרופ' חואן דליוס באוניברסיטת בוכום, דרושה לשם כושר זה מידה עצומה של "שירות הבחנה" במערכת העצבים: תחילה יש להעמיד את הרמות הנתפסת על "נורמה" ואחר־כך להשוותה עם דגם.

הנה, למשל, משמשת כדגם אשה על מכונית מסוג מסויים, שמוצגת ליונה. אחר־כך מראים ליונה צילומים נוספים, שעליהם נראים עוד שבעה בני־אדם שונים, ועתה על היונה "לומר", על־ידי לחיצה על כפתור, אם האשה הנ"ל נמצאת באחד הצילומים בכל תמונה ותמונה היא לובשת בגדים אחרים, תסרוקתה שונה ואף איפורה וכד'. פעם היא ניצבת בחזית התמונה ופעם ברקע, כאשר נשים דומות לה מצויות בחזית. על בני־אדם לחשוב כאן הרבה, וגם אז הם טועים תכופות, ואולם היונה מוצאת מייד את האשה הנכונה. ואחרי כל אלה, אנחנו עוד מדברים על "מוח של ציפור"...

ויטוס ב. דרשר, "ולטווכה"

לצפרדעים אין הפרעות ראיה

מאחר שתפיסת חושים מתמדת מותנית בגרימה מתמדת של אותות עצבים וגירויים מן החוץ, והמוח תופס את סביבתו ברוח פעיל, כדומה למיתקן מכ"ם, הרי לגבי צפרדעים ודו־חיים אחרים יש בעיה מעניינת. שכן הללו נשארים תכופות במקום אחד כשמבטם קפוא לגמרי. ונשאלת השאלה אם במצב הזה, ובפרט עם רדת החשיכה, אין הם פחות או יותר עיוורים, משום שיש להניח כי אז אין מגיעים אליהם גירויי עצבים לשם תפיסה. והנה עקבו לא־מכבר חוקרי המוח נ. דירינגר מאוניברסיטת ציריך וו. י. דאוניכט מאוניברסיטת דיסלדורף אחרי "אובדן ראייה" משוער זה, בשורה של ניסויים מתוחכמים בצפרדעים ממין "ראנה טמפוראריה". ודיווחו על הניסויים הללו בכתב־העת "מדעי הטבע".

הם ביקשו בראש ובראשונה לגלות את ההתהוות של גירויי עצבים, העשויים לקיים את כושר התפיסה של הצפרדעים הללו בפעילות מלאה, אף ללא תנועות של עיניהן. ואכן, הם הגיעו לממצאים: כפי שהתברר, מסוגלות עיני הצפרדעים לקלוט גירויים של תנועות האיטיות פי עשרה מתנועתם של השמש והירח על־פני השמיים. אם־כן, הרי בסביבתן קיימים לגביהן, אפילו אין הן ועיניהן נעות כלל, "שינויים" די הצורך כדי לעורר את תפיסתן. עננים נודדים או צללים הנעים באיטיות רבה, הם לגביהן גירויים, שהן מסוגלות לקולטם אף במבט קפוא. בהתאם לכך יש להניח, שאף בשעת דימדומים הן תופסות משהו. כל עוד קיים דבר לתפיסה. ואם כך הדבר, הרי אי־אפשר לדבר עוד על "הפרעות ראייה", כביכול...

לווייתנים ידידותיים

בעבר ניצודו הלווייתנים האפורים, יונקי ים שאורכם מגיע עד ל־15 מ' ומשקלם — עד ל־35 טונות, על־ידי ציידי לווייתנים וכמעט הוכחדו. אך מאז 1974, כאשר הוכרזו הלווייתנים האפורים כחיות מוגנות, הם מתיידדים מדי שנה בשנה יותר ויותר עם בני־האדם. מלאי אמון הם מתקרבים לסירות־מנוע קטנות ומניחים לאנשים ללטפם ומראים להם, כיצד הם משחקים עם גוריהם ומיניקים אותם. כדי להראות לתיירים את חזיון־הטבע היחיד־במינו הזה, מארגנים הדייגים של סאן אגנאסיו, בחוף קאליפורניה התחתית המקסיקנית, "תצפית לווייתנים" מסחרית. חששות פן יופרעו ענקיים אלה על־ידי כך בטיפול בגוריהם, לא התאמתו. אדרבא, מספרם הולך וגדל מעל למצופה. ואף מספר הלווייתנים שמתקרבים אל בני־האדם מיוזמתם הולך ורב. אולם יש להדגיש שהדייגים מקיימים את הוראות ההגנה בקפדנות: חלקה הגדול של הלאגונה שלהם, לאגונת־סקאמון, נשאר אסור לגישה. הסירות חייבות להמתין עד שהלווייתנים מתקרבים אליהן. הפלגות רדיפה עם רעש של המנוע אסורות בהחלט. רק תוך התחשבות מרובה ביותר ניתן לקשור קשרי ידידות בין אדם וחיה.

ויטוס דרשר, "ולטווכה"

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 256-258 מגרש 3 רח' רובוצקי פינת כנטוב מבוקשת הקלה 5.06% משטח המגרש דהיינו 55.06% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/1/171.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולמוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחורי בניה ברחוב עקיבא אריה מס' 21 גוש 6213 חלקה 1082. תיק בניין 021-569/1.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תת־קבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי אבנר שלם רחוב דוממה 14 תל־אביב בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: הרצליה גוש 6521 חלקה 15. ומהותה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, ודהיינו בקשה להקלה 6% באחוזי בניה בנין מעלית.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית ואמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד עו"ד בקומה א' לתקופה של 5 שנים ברחוב המגיד מס' 4 גוש 6936 חלקה 146 תיק בנין 004-0073/3.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לבנין ותכנון

עיר בני ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

החברה שיכון השקעות בניה בע"מ הגישו בקשה לועדה הזאת בתוכנית מס' 19746 לבנות בנין 4 קומות מעל קומה מפולשת ברח' עמי פינת הרב קוק גוש 6123 חלקה 637 באיזור מגורים ג' בהקלות הבאות:

1. קומה (1) נוספת מעל (3) קומות מותרות.
2. 13½ אחוזים בנין בנית מעלית/שיפור תנאי דיור/קומה נוספת מעל 138 אחוזים המותרים וזה שלא בהתאם לתוכנית בנין ערים ב/105 החלה במקום.

כל המעונין לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פירסום זה.

מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7655 חלקה 54 רח' העצמאות. מבוקשת הקלה בקו בנין צדדי 10% דהיינו 2.70 מ' במקום 3.00 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/א.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולמוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

עיריית אשדוד

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום / שמוש חורג
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה 1965

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, נתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה להתרת שמוש חורג מתכנית מפורטת מס' 105/03/3 (תיק בניה שח"26). שם המבקש עו"ד רפאל ישעיהו מעונו רח' שבי ציון 37/2 אשדוד. מהות הבקשה: התרת שמוש חורג ממגורים למשרד עו"ד בחלקה 1 בגוש 2065 ברחוב שבי ציון 37/2 אשדוד.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שמוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

א. אזולאי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד ייעוץ בקומת קרקע לתקופה של 5 שנים, ברחוב זמנהוף מס' 16 גוש 7092 חלקה 26. תיק בנין 016-189/4.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה "טובים" הוגשה ע"י אלישיב רפי בבנין חנויות בשכ' חב"ד, רח' ירושלים, בקרית מלאכי בקשה למתן היתר לשימוש חורג בחריגה מתוכנית 20/102/08/8.

מהות הבקשה: הפיכת קומה א' של חנות אחת למפעל לליטוש יהלומים במקום חנות המותרת לפי החוק.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה, ללא תשלום, במשרד המועצה המקומית קרית מלאכי.

כל הרואה עצמו נפגע ממתן היתר לשימוש חורג, רשאי להגיש לועדה הנ"ל התנגדות לבקשה האמורה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו בעיתון.

י. כהן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "טובים"

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 09.03 שעת כושר. 09.15 רחוב סומסום — ברחוב סומסום מכינים את חג החנוכה. 09.45 תיאטרון אגדות עם — כנף הנץ — אגדת־עם אינדיאנית המספרת על כנף הנץ, לוחם צעיר ובלתי מנוסה האוהב את בתו של ראש השבט, אך ביום בו הוא מבקש את ידה, קם נגדו לוחם עז עין צלקת, שמנסה גם הוא להינשא לה. 10.10 ילדי צ'וקי — פרק ב'. 10.35 על חבל דק — פרק ב' — הכנופיה והמשטרה כאחד מחפשות את פיט. טרי מסתבך בשקרים עם המשטרה, בניסיון להגן על אחיו. 11.00 ג'אז בקצב — הופעה סומבית של נגני ג'אז מפורסמים, המנגנים בהרכב: סמנתר, ויברפון, סקסופון ועוד. בין המשתתפים: מל טורמה, טדי וילסון, סיטר אפליארד, הרב הרמן ועוד. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 מאת ציורים מפורסמים — ציד סטאבס. 14.25 קסים קסם — הסכים. 14.50 רכבת התעתות — סרט אנימציה. 15.15 קשר משפחתי — אחי יותם משוחח עם משפחות אשר על בעיות סדר וניקיון. 16.00 הפונדק בעירון חמשת המייל — פרק 7: קרחות הזה — המרכבה של קון מתוקסת וקון נמצע. ארם סקוט, בעלה של מגי, מגיע לפונדק. הוא פצוע ומבוקש ע"י השוטרים. מתברר שאחדים סקוט הוא שודד דרכים והוא מעורב בתקיפת המרכבה. למרות זאת, כמחווה למגי, מחליטים אנשי הפונדק לעזור לו להימלט. 17.00 ערב חדש. 17.30 עליה בארץ הפלאות — שם הפרק: עליה והתאומים. רוני ורובי, התאומים השובבים מן הבניה השכן, מתגנבים בעקבות עליזה וגבי ארגבי לארץ הפלאות וגורמים בתעלוליהם אי נעימות. 17.55 הופה היי — סדרת תכניות בידור לילדים. עקב מחלתו ואשפוזו של יגאל בשן בבית החולים שערי צדק שבירושלים הוא מארגן מופע לחנוכה לפני ילדי המחלקה וארוחה. חבריו עוזי חיטמן, ציפי שביט ויונתן מילר מכינים לו הפתעה. שחקנים אורחים: ספי ריבלין, בני תמיר ואוקטס יפתח. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 סטודו (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 הדלקת נר רביעי של חנוכה — ביחידת שריון, בהשתתפות חיילי היחידה. הערב נבקר באתר ההנצחה של חיל השריון במשטרת לטרון. שם היו קרבות מרים במלחמת תש"ח בין צה"ל לבין הצבא הירדני. במטווחי קשת משם נצפה אל שדה הקרב אמאוס. שם התחולל אחד הקרבות העקובים מדם בימי החשמונאים, קרב שהסתיים בניצחונם של המכבים. 20.09 המרוץ אחר הגלימה — הפרק השישי: המאבק של לורה. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אל תהיה לי — סדרה אנגלית משעשעת. הפרק האחרון: פגישה עם חבר ותיק מניעה את טובי להוור אל אשתו אנג'לה. טום מגוצה לאור מן הפיום של הזדיי. השאלה היא אם שיקוליו של טובי בהחלטתו היו כולם טהורים. 22.00 זה הזמן — תכנית אירוח שבועית. מנחה: רם עברון. 22.50 ספנסר: בלש להשכיר — הפרק השלישי: ההכחדה. ספנסר יוצא ללכוד זוג סטודנטים, אשר הסבר רצה לתחקירם האישי. אחד מטועמיהם. הוא ספנסר עצמו. השניים מתקנאים בהצלחותיו המקצועיות. 23.35 פסוקו של יום וחדשות.

אהוד מנור. 13.00 בחצי היום. 14.08 בת צחוק — הווי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים. 18.08 הדלקת נר רביעי של חנוכה. 18.11 למתנדבים בעם. 18.16 מי ימלל — שירים ומקראות להם. 18.45 היום בספורט — היום הזה. 19.35 דין ודברים. 20.05 משפחנוכה — מסיבת חנוכה — שידור חי מבית משפחת מיוחס בירושלים. 21.05 סולם הזמירות — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 פינת הג'אז. 23.05 משחקי לילה. בעריכת זאב ענר.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת על תפיסת הנס במקרא — נס וניסיון. מרצה: דר' יאיר זקוביץ. 06.30 פותחים עין — החדשות הראשונות של היום. עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחר אחר — פזמונים ישראליים. 14.05 דו רה יומי — עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 הדלקת נר רביעי של חנוכה. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 ראיון מיוחד עם מספר חיל הים אברהם בן שושן. 18.45 משולש — עיטות יומי בענייני השעה. 19.05 פזמונים לטולכם. 20.05 "בראש גדול" — צבי שפירא משוחח עם יוסי רימר, מנכ"ל חברת "שמך" שנפצע בששת הימים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — על תפיסת הנס במקרא — נס וניסיון. מרצה: דר' יאיר זקוביץ. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים. 23.55 שיחת חצות — עם הסופר דן שביט. 00.05 ציפורי לילה — עם גילת מואב.

רשת ג'

07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה כבר תשעו — עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע. 11.05 שעה תמימה — עם מלאכי חוקית. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חרש, חריש ומחודש — עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית. 18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה. 18.11 היה היו... — מצעד פזמוני העבר. 20.05 לי ולך — שיר וכרכה. 21.05 קצת אחרת — פופ מתקדם. 23.05 הלילה הוא שירים.

רדיו

קול המוסיקה

07.00 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 מגישים שיר. 12.00 מן הסרטיה. 13.05 בהאזנה נינוחה. 15.00 הסברה מוסיקלית — הרביעיות הראשונות של ברטוק. תכנית ששית. 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו. 18.00 רגש על הביצוע — על אחת כמה וכמה. 19.00 תזמורות כלי נשיפה — תו. מנצ'סטר/א. מורטימר: מיצירות: וולטון, אנקלביץ' מוס תז. דספורד קולירי/א. צ'פל מיצירות: גוד, וינטר כול. 20.05 הדלקת נר רביעי של חנוכה. 20.10 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 התזמורת הפילהרמונית — קונצרטי היובל שידורי חי מהיכל התרבות מנצח: זובין מהטה סולנים: ע. אקס — פסנתר; פ. צוקרמן — כנור; ל. הארל — צ'לו; באך: קונצ'רטו לכנור בלה מינור. בלוך: שלמה, רפסודיה לצ'לו ותזמורת; בטהובן: קונצ'רטו משולש לכנור צ'לו ופסנתר, בדו מג'ור. 23.00 מחוררי יצירות — באך: הקונצ'רטו לצ'מבלו עפ"י ויואלדי. קונצ'רטו בסול מג'ור (ב.ו.ו. 973). היידן: מבחר מן הדיברטימנטי לבריטון. וילה לובוש: בכינות ברזילאיות — התחמישיות לכלי־קשת: חמישייה מס' 2, בסול מג'ור.

רשת א'

07.30 הין שירים — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 חוגה — עם בני הנדל. 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים. 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה. 11.05 רגע של עברית. 11.10 שירים עבריים. 11.20 הקבלה ודעת לכל. — בעיות בריאות ברפואה — פרופ' משה אהרונסון, דמים ב"אנטי־רפואה". 14.05 לבת ולבן ולכל המעוניין — תכניות לילדים: א) קוקי תבקוקי — מאת טובה הרשקוביץ; ב) הרפתקה של חנוכה — מאת דויד גרוסמן ורעיה ארמוני; ג) ספר השבוע — נרות חנוכה בעברית. 14.45 לילדים הגדולים — בארץ והמה — חידונו של שמואל רוזן. 16.25 הכדור עגול — ספורט לנוער. 16.55 מאוצר הספרים. 16.05 מקום באמצע. 17.10 רגע של עברית. 17.12 קריאה ממסר המקובלים. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — אמוטנות משטרים ומוקרטיים, האם מובטחת יציבות הדמוקרטיה בישראל? — פרופ' משה ליסק. 18.05 הדלקת נר רביעי של חנוכה. 18.11 למתנדבים בעם. 18.16 מנחת ערב. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן פקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 חוק בסנריים — תכנית לילדים בחופשה. 10.05 כל צבעי הרשת. 11.30 סוף לשלום — עם גדעון וזוה. 12.10 אלף־אלף ב'־בית — עם

קולנוע

תל־אביב

9.10 .7.15 .4.30

אסתר: עיסקה ללא רחמים 9.40 .7.15 .5
אורלי: חורה לנעורים 9.30 .7.15 .5
בית לסין: מלחמה ואהבה 23.15
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30 .7.15 .5
בית ציוני אמריקה: בלבול 9.30 .7.15 .4.30
גת: קטיפה כחולה 9.15 .6.15 .3.15
גורדון: אוונטי פופולו 9.30 .7.00
דקל: פרנקנשטיין הצעיר 9.30 .7.15 .5
דרייב אין:
ניבור מגוע אחר 9.45 .7.45 .5.45
הוד: ניבור מגוע אחר 9.30 .7.15 .5
לימור חרש: בלבן מאורגן
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
סינמה 1: בחור הסקופ 9.30 .7.15 .5
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 .7.15 .5
סאר: ג'נג'ר פרד 9.30 .7.30 .5
פאריס: את מכוכב אחר 9.30 .7.15 .2 .12
מציצים 23.30
רב־חן:
חן 1: חטיפה נעימה 9.50 .7.30 .5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 .7.25 .5
חן 3: בשירות האל 9.45 .7.40 .5
חן 4: רונה פלור 9.45 .7.40 .5 .2 .11
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45 .7.40 .5 .2 .11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 .7.00 .4.30
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.30 .7.15 .5
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30 .7.15 .4.30

רמת־גן

אואזיס: המשימה 9.30 .6.40 .4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 .7.15
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.45 .7.30 .5
רב־גן:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 .7.20 .5
גן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.40 .7.20 .5
גן 3: קטיפה כחולה 9.40 .7.30 .5
גן 4: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.15 .6.15

ירושלים

אוריון: המשימה 9.30 .7.15 .4.30
אורנע: עיסקה ללא רחמים 9.15 .7 .4.30
בית אגרון:
אלדין ומנורת הקסמים 10.00
ציטי צ'יטי בנג בנג 11.30
סיפורו של אלוף 13.30
צלילי המוסיקה 15.30
מועדון ארוחת הבוקר 18.30
סורי ביותר 20.15
בירדי 22.00
מועדון ארוחת בוקר 24.00
בסיר: חנה ואחיותיה 9.30 .7.00 .4.30
אוריגיל: חטיפה נעימה 9.15 .7 .4.30
מיטשל: משפט הנשרים 9.00 .7.00
סמדר: תעלול קטלני 9.30 .7.00
הבירה: אוונטי פופולו 9.15 .7.15 .4.30
אוריון
אור 1: כל אהבותי 9 .6.30 .4
אור 3: שתי אצבעות מצידון 9.00 .7.00 .4.30
עדן: שוטר ללא חוק 9.00 .7.00 .4.30

חיפה

ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.00 .6.30 .4
אורה: המשימה 9.15 .7.00 .4.30
חן: כולם נפלו על הראש 9.15 .7 .4.30
עצמון 1: ניבור מגוע אחר 9.15 .7
עצמון 2: אוונטי פופולו 9.30 .7.15 .4.45
פאר: חטיפה נעימה 9.15 .7.00 .4.30
קרן אור המחודש: ג'נג'ר ופרד 9.15 .7.00 .4.30
רון: משפט הנשרים 9.00 .6.30 .4
אמפי: שוטר ללא חוק 9.15 .7.00 .4.30

אורלי: הנבל הבורמזי 9.15 .6.45

נתניה

שרון: עיסקה ללא רחמים 9.15 .7 .5
סטודיו: שבט רב המערות 9.15 .7 .5

חולון

סבוי: המשימה 9.30 .7.15 .5
מגדל: חטיפה נעימה 9.00 .6.00
ארמון: צרות גדולות בצ'ינה טאון 9.30 .7.30 .5

בת־ים

עצמאות: שוטר ללא חוק 9.30 .7.15 .5.00

הרצליה

היכלו: משפט הנשרים 9.30 .7.15 .5.00
מלון דניאל דאורויטורים:
שלום לך אהובתי 21.30 .19.15

באר־שבע

חן: משפט הנשרים 9.30 .7.30 .4.30

פתח־תקוה

היכל 1: משפט הנשרים 9.30 .7.15 .5
היכל 2: אוונטי פופולו 9.30 .7.15 .5
היכל 3: אחורה לנעורים 9.30 .7.15 .5

עפולה

מופתרון: צרות גדולות בצ'ינה טאון 8.30

רעננה

אורות: קרטה קיד II 9.00 .7 .4.30

גבעתיים

הדר: משפט הנשרים 9.30 .7.15 .5.00

תיאטרון

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ב' 29.12
הצגות חנוכה לילדים
בשעה 10.00
חמכה
בשעה 11.30
הזקן שהפריח דובדבנים
בשעה 16.00
מצחוק לצחוק
בשעה 20.30
מיטה־מטבח, מיטה־מטבח

הבימה
התיאטרון הלאומי

הערב יום ב', 29.12
סינדרלה: 16.00, 20.00
הדוד וניה: 20.30

שירותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור — חביבה רייק 20.
חולון
אחרון — הופיין 52
ירושלים
קופ"ח מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר.
רמת־גן
אסותא — ז'בוטינסקי 65.
תל־אביב
בס — פרישמן 66.
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רחובות
קופ"ח כללית — בני משה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
הרכבת תופעל בימי א' בשבוע רק אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
ביקור חולים - ילדים; הדסה ע"כ - פנימית, כירורגית, אורטופדית, א.א.ג.; משגב לדך - נשים; שערי צדק - עיניים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד מוסר מידע טלפוני בימים א'-ה' 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-13.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד - ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229468 (11.00-20.00)
נהריה - 04-920014 (11.00-20.00)
קו פתוח לדורים במצוקה בימי ב' ד' ה' - טל. 222732.
"קו פתוח" - ארון קשבת לילדים ובני־נוער 03-221880 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—24.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49. טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל' 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-761113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מיטרים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 101, רמלה — 101, טל' 08-221022, טלמון 065-93334, טבריה — 101, טלמון 04-931401, נהריה — טל' 04-823333, באר־שבע — טל' 5511111, 057-74767.

בטורניר חג־המולד בהארלם, הולנד

הגליל־העליון — אקסברגן 70:81

● כדורסל

קבוצת הכדורסל של הפועל הגליל־העליון, אלופת טורניר־לייזן בסוף השבוע, פתחה אמש בנצחון גם בטורניר חג־המולד בהארלם, הולנד, כשניצחה את הקבוצה ההולנדית אקסברגן — 70:81, לאחר 38:48 במחצית.

שחקני הגליל, ללא קרטיס ברי, שנאלץ לצאת לארה"ב ליומיים בגלל סיבות אישיות, גילתה עדיפות והוליכה בכל זמן המשחק. שמואל זיסמן היה השחקן הטוב במגרש.

להגליל קלעו: ליף 27; זיסמן 16; הנפלד 13; חזן 10; וייט 6; סמית 6 וונדל 3.

דן־בוס — הפועל חולון 91:98

כדורסלני הפועל חולון נוצחו אמש במשחקם השני בטורניר הארלם, הולנד, ע"י אלופת הולנד, נשואה דן־בוס — 98:91, לאחר שהישראלים סיגרו במחצית — 44:43.

החולונים היוו יריב שקול במשך 36 דקות הודות ליכולתו המצויינת של דייוי בורמור, שקלע 34 נקודות. בדקה ה־27 הוליכו החולונים — 56:61, אולם בדקות הסיום המכריעות היטו השופטים ההולנדים ואן־פיסהוק ואנינק את הכף לזכות דן־בוס.

להפועל חולון קלעו: בורמור 34; בניסטר 16; אלימלך 15; טרי 12; מאור 9 ובוגין 5.

לדן־בוס הירבו לקלוע: קודטראוס 24 וקיפרס 22.

הפועל חולון תשחק הערב עם הקבוצה האמריקנית, פורד הייס סטייט יוניברסיטי, בעוד שהגליל תהיה חופשית.

[illegible]

מכבי ת"א — הערב נגד מאס־פילס הבלגית בירושלים

קבוצת מכבי ת"א, שחזרה כבר בהכנות לקראת משחקה בשבוע הבא באורתז, צרפת, במחזור השלישי בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל, תבחן הערב ב־8.30 בירושלים את כוחה מול הקבוצה הבלגית, מאס־פילס.

הבלגים שהתמודדו כבר בעבר עם מכבי ת"א בגביע־אירופה ינסו להוות יריב שקול לאלופת ישראל במשחק־הידידות הערב.

שתי הקבוצות יתמודדו מחר בגומלין בראשון־לציון.

הנבחרת — הערב בבאר־שבע

נבחרת ישראל בכדורסל, בהרכב חסר, שתצא ביום חמישי לטורניר בין־ארצי בשבדיה, תופיע הערב ב־7 בגמר גביע על־שם משה ארושם ז"ל בבאר־שבע.

יריבתה של נבחרת ישראל תקבע במשחק־מוקדם בין קבוצות הפועל רמת־גן ואליצור נוה־דוד רמלה.

● האתלטית הייקה דרשלר ממזרח־גרמניה, אלופת אירופה השנה ושיאנית העולם בקפיצה לרוחק (7.45 מטר), נבחרה כספורטאי־השנה, הן בין הגברים והן בין הנשים, במשאל שערכה סוכנות הידיעות הפולנית בין 22 סוכנויות באירופה. דרשלר הקדימה את שיאן העולם בקפיצה במוט, סרגיי בובקה מברית־המועצות.

הערב — שמינית־גמר בגביע־המדינה לנשים

משחקי שמינית־הגמר בגביע־המדינה לנשים בכדורסל ייערכו הערב. מחזיקת הגביע, אליצור ת"א, תשחק ב־8 בשפיים נגד הפועל המקומי.

שאר המשחקים: הפועל שדות־ים — אליצור ראשל"צ (7); הפועל ת"א — מכבי רמת־גן (8); הפועל גלבוע — הפועל ירושלים (8); לב תל־אביב — מכבי דרום/רמת־חן (8.30), תל־כביר: אורתודוכסים נצרת — אס"א ירושלים (8); הפועל גבעת־חיים — הפועל חיפה (8); הפועל גדרות — מכבי ת"א (8).

44 של ג'ורדן העניקו נצחון לשיקאגו 93:105

44 נקודות של מייקל ג'ורדן, העניקו נצחון לשיקאגו־בולס על אינדיאנה־פייסרס — 93:105 בליגת הכדורסל המקצוענית של ארה"ב.

תוצאות נוספות: פילדלפיה — סאקרמנטו 95:99; בוסטון — לוס־אנג'לס קליפרס 101:114; דטרויט — ואשינגטון 105:107; ניו־יורק ניקס — מילווקי 100:114; ניו־ג'רסי נטס — קליבלנד 111:120; דאלאס — פניקס 97:123.

צרפת — יוגוסלביה 105:111

נבחרת הכדורסל של צרפת חוללה הפתעה, כשניצחה את יוגוסלביה — 105:111, וזכתה בטורניר חג־המולד שנערך בפאריס, לעיני 4500 צופים באולם פייר־דה־קוברטן.

הטובים בשורות הנבחרת הצרפתית היו ריצ'אר דאקורי והרב דביסון, שהוליכו לנצחון לאחר שקבוצתם הובילה — 52:56 במחצית. דראזן פטרוביץ' קלע 38 נקודות ליוגוסלביה.

אליפות קליעה ע"ש כ"ג יורדי הסירה

מאות גדנ"עים ישתתפו בשבוע חנוכה באליפות המסורתית של הגדנ"ע בירי ספורטיבי, ע"ש כ"ג יורדי הסירה, שתפתח מחר ותימשך שלושה ימים.

האליפות, שתוצאותיה יחשבו גם כאליפות ישראל בקליעה לנוער־גדנ"ע, תיערך בשלושה מטווחים בצפון ובמרכז הארץ.

● ליגות באירופה

אברטון צימצמה את הפער באנגליה

קבוצת אברטון צימצמה את הפער בינה לבין ארסנל ל־4 נקודות בליגה האנגלית, כשהביסה אתמול במשחק־השלמה במחזור ה־22, את לסטר — 1:5.

לארסנל 45 נקודות, לפני אברטון — 41 וליברפול — 38.

נוטינגהאם עלתה למקום הרביעי, כשסיימה בתיקו 2:2 עם לוטון, ולה 37 נקודות, כמו לנוריץ'.

נצחון גבוה השיגה גם צ'רלטון הלונדונית על מנצ'סטר־סיטי — 0:5. צ'רלטון זינקה מהמקום האחרון (22) למקום ה־17.

נצחון לברצלונה ותיקו לריאל

המוליכה בליגה הספרדית בכדורגל, ברצלונה, השיגה נצחון חוץ 0:1 על קאדיז במחזור ה־20, בעוד שהאלופה, ריאל מאדריד, סיימה במגרשה בתיקו 2:2 עם ספורטינג גיחון.

לברצלונה, בראש הטבלה, 30 נקודות, והיא מקדימה בשתי נקודות את ריאל וב־4 נקודות את אספניול, שניצחה את לאס־פאלמאס 1:3.

בילבאו, במקום הרביעי (24), סיימה במגרשה בתיקו אפס עם בטיס סביליה.

השקיע 1.75 ש"ח; זכה ב־450 אלף

תושב אחד מפרברי נתניה, שהשקיע 1.75 ש"ח בטופס טוטו רגיל, זכה יחידי בפרס הגדול — 450 אלף ש"ח — כשניחש את כל תוצאות 14 המשחקים בגביע־הטוטו בשבת.

הזוכה, המתגורר בשכונת מצוקה, שלח 5 טורים בלבד, לא התקשר עד אמש למשרדי הטוטו.

38 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 3980 ש"ח; 414 מנחשי 12 תוצאות נכונות יזכו ב־365 ש"ח; 3522 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 42 ש"ח ו־21,334 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 6.80 ש"ח.

[illegible]

קאש — גיבור נצחון אוסטרליה על שבדיה

● טניס

הטניסאי פאט קאש, בן ה־21, הפך לגיבור הלאומי של אוסטרליה,

פט קאש, כוכב נבחרת אוסטרליה, מניף את גביע־דייוויס (תצלום: אי.פי.)

כשבמו־ידיו העניק את גביע־דייוויס ה־26 למולדתו, כשניצח בכל שלושת משחקיו את השבדים במלבורן. התוצאה הסופית — 2:3 לאוסטרליה.

קאש, שניצח ביום שישי את ארברג ובשבת השתתף במשחק הזוגות, המשיך במלאכתו, כשהפך פיגור במשחק נגד מיכאל פרנפורש — 6:2, 6:4, וניצח בשלוש המערכות הנוספות — 3:6, 4:6, 3:6, וזכה לתשואות סוערות של 11 אלף הצופים באיצטדיון "קויונג" שבמלבורן.

הנצחון העניק את גביע־דייוויס בפעם ה־26 לאוסטרליה, שצימצמה את הפער בינה לארה"ב, שזכתה עד כה 28 פעם.

במשחק האחרון, שהיה פורמלי, ניצח השבדי סטפן ארברג את האוסטרלי פול מקנאמי — 8:10, 4:6.

קאש שיחזר את נצחונו ב־1983 על השבדי יואקים נייסטרום, כשהיקנה את הגביע לאוסטרליה.

"עבורי נצחון זה היה יותר מאשר הצלחתי ב־1983, מאחר שהפעם לא הייתי מורגל למאבקים הקשים שציפו לי" — אמר קאש, והוסיף: "זה יקח לי שבועיים כדי להינפש ממשחקי גביע־דייוויס. זה לחץ אדיר הפוקד אותך כל הזמן".

הופעה ישראלית מאופקת בפתיחת טורניר הנוער

חזן כבש ועורר תקוות — השוייצים השוו בסיום 1:1

● כדורגל

מאת אלכס קליין

תקוות רבות תלו בנבחרת הנוער של ישראל בכדורגל לקראת הטורניר הבין־לאומי. אבל אתמול לא התעלתה הנבחרת הישראלית כשסיימה בתיקו 1:1 את משחק־הבכורה שלה נגד נבחרת שוייץ.

השוייצים פתחו היטב, ניצלו עד תום התרגשות של מרבית שחקני נבחרת ישראל, הכתיבו את הקצב ושלטו במחצית הראשונה.

חניכיו של המאמן גדעון כהן לא שיכנעו את 2500 הצופים באיצטדיון רמת־גן. שחקני ההגנה התקשו לתפקד. שני המגינים, בני קוזושוילי וגיא שרעבי, כמעט שלא עברו את מחצית המגרש ולא סייעו להתקפה, ואילו הבלמים, יצחק לוי ואלעד קורן, חסרו תיאום.

בקישור צד את העין דורון ביטון, שניסה לנווט את מהלכי ההתקפה. לצידו בלטו, במהלך המחצית השנייה, אליאור ברנס ואלון חזן.

בחוד איכזב יאיר סנדורי אך הוחלף רק בדקה ה־75 בטל בראל. משה איזנברג, התקוה הגדולה, נותר בודד במערכה ומול הגנה שוייצית חסונה התקשה לפעול.

השוייצים המהירים, שגילו עדיפות במחצית הראשונה, כמעט שלא סיכנו את שערו של לביא קוניצקי, לבד מכדורו של פטריק בדקה ה־17, שחלף על פני השוער אולם שרעבי הרחיק מהקו.

במחצית זו התבססו שחקני נבחרת ישראל על התקפות מתפרצות בודדות ובשתיים מהן (5, 34) ניתנו לאיזנברג הזדמנויות טובות אך בשני המקרים בעט לחוץ.

לאחר ההפסקה היתה התמונה שונה. שחקני העורף הישראלים התייצבו. שלושיית הקישור השתלטה על מרכז המגרש, ולאחר החטאה של איזנברג (52) הובקע השער הראשון בדקה ה־60: בתום התקפה מתוכננת חדרה הגנת שוייץ כדור לעברו של חזן, וזה בבעיטת־יעף מ־16 מטר לפינה הימנית קבע — 0:1 לישראל.

לאחר השער המשיכו שחקני ישראל לתקוף אולם כעבור חמש דקות נחלשו והשוייצים, בניצוחו של חלוצם המצויין שטורר, גילו עדיפות, תקפו את שערו של קוניצקי ובדקה ה־73 זכו בשוויון: המגן קורן, שעלה להתקפה באחת הפעמים הבודדות, איבד כדור לשטורר: זה המשיכו לבירנצי, שהגביה לתיבת ה־5 ורודה רולי, שנכנס לשחק רק חמש דקות קודם־לכן, ניצל את הססנותו של קוניצקי ודחק מחמישה מטר את הכדור לרשת — 1:1.

שפט דמיטרו נאום מיוון.

לפני המשחק נערך טקס פתיחת הטורניר, בו צעדו שחקני כל המשלחות. ברכות השמיעו: יצחק נבון, סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות ואורי עמית, ראש עיריית רמת־גן.

הרכב נבחרת ישראל: קוניצקי (מכבי יפו), גיא שרעבי (בני־יהודה), יצחק לוי (מכבי יפו), אלעד קורן (מכבי נתניה), בני קוזושווילי (הפועל פ"ת), רונן לוזון (מכבי נתניה), דורון ביטון (הפועל רמת־גן), אלון חזן (הפועל פ"ת), אליאור ברנס (הפועל ת"א), יאיר סנדורי (מכבי ת"א), שהוחלף ע"י טל בראל (מכבי נתניה), משה איזנברג (בני־יהודה).

בלגיה — מלטה 1:5

נערי בלגיה הוכיחו אתמול ברמת־גן יכולת הבקעה כשהכניעו את יריביהם החלשים ממלטה — 1:5, לאחר 0:3 במחצית.

גיבור־הנצחון היה וורסבל, שהבקיע שלושער במבצעים אישיים בדקות 7, 40 ו־71. חבריו, סקנסנס בנגיחה ה־31, ומליס בדקה ה־77, השלימו את שערי בלגיה. שער־הכבוד למלטה: ברינקט בדקה ה־61.

שפט עובדיה בן־יצחק.

נבחרת ישראל לא תשחק היום. מחר תתמודד עם קפריסין.

היום ייערכו המשחקים: בית א': קפריסין — דנמרק (שערים, 2.30); בית ב': בלגיה — רומניה (פ"ת, 2.30); יוון — מלטה (חולון, 2.30).

הטבלות

בית 1

1.	ישראל	1	1:1	1
-.	שוייץ	1	1:1	1
3.	דנמרק	0	0:0	0
-.	קפריסין	0	0:0	0

בית 2

1.	בלגיה	1	1:5	2
2.	יוון	1	0:0	1
-.	רומניה	1	0:0	1
4.	מלטה	1	5:1	0

אלון חזן, מבקיע השער לנבחרת הנוער, נגד שוייץ, אתמול ברמת־גן (1:1) (תצלום: אריה קנפר)

פתיחה ישראלית מוצלחת בטורניר הנערים

מוחרר הכניע בצמד את הונגריה — 0:2

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל פתחה ברגל־ימין את הטורניר הבין־לאומי בהרצליה כשניצחה תוך תצוגה משכנעת, בעיקר במחצית הראשונה, כשגברה 0:2 על נבחרת הונגריה.

הנערים הישראלים הפתיעו את ההונגרים במשחק לחימה, היו ראשונים למרבית הכדורים, כבשו שני שערים, ועם קצת מזל יכלו להגדיל את פער נצחונם.

שלושה מחניכיו של המאמן אמנון רז צדו את העין: הקפטן רן בן־שמעון ממכבי פ"ת, שפתח כבלם ובהמשך שיחק כקשר תוקף; הקשר טל בנין מהפועל חיפה ואורן מוחרר מהפועל כפר־סבא, כובש צמד השערים.

ההונגרים, לעומתם, פתחו חלש והתעוררו רק לקראת הסיום. אז גם החטיאו כדור־11 בדקה ה־78 כשהבלם אושו בעט לחוץ.

פתיחה מהירה של הנערים הישראלים ושתי החטאות של יצחק זוהר ובן־עזרא. כל זאת עד לדקה ה־37, בה ניצל אורן מוחרר עירבוביה לאחר כדור־קרן ומקרוב הכניע את השוער ההונגרי — 0:1.

במחצית השנייה חלה נסיגה בשורות הישראלים. הקצב הואט, אם־כי עדיין ניכר יתרון לנערי ישראל.

אלון יצחקי החטיא מול שער הונגריה בדקה ה־52, אבל שמונה דקות לאחר־מכן תיקן יצחקי את עצמו ב"בישול" השער השני, אותו הבקיע מוחרר כשבעט משבעה מטר לרשת — 0:2.

שפט פיטר ניקולסון מדנמרק, לעיני 300 צופים, בהרצליה.

הרכב ישראל: טלבי (הפועל חדרה), פוטשניק (מכבי חיפה), בן־שמעון (מכבי פ"ת), הדר (הפועל יהוד), אהרונוב (הפועל חולון), אלטיט (חפ. באר־שבע), בנין (הפועל חיפה), יצחקי (הפועל פ"ת), בן־עזרא (הפועל קרית־אונו), מוחרר (הפועל כפר־סבא), יצחק זוהר (מכבי יפו). פמיליה (הפועל ת"א) החליף את אהרונוב ויואב שלום (הפועל פ"ת) את מוחרר וסטורטה (הפועל באר־שבע) את זוהר.

במשחק נוסף בהרצליה הביסה רומניה את מלטה — 0:7 (0:4). שערים: אוריאן טימה (32, 47, 76); סורין (21, 38) בבעיטות־11; פלורין (36) ומאריו (63 בבעיטת־11). שפט יצחק רוזנברג.

ישראל נגד דנמרק היום

נבחרת הנערים של ישראל תקיים היום ב־12.30 את משחקה השני בהרצליה כשתיפגש עם דנמרק, שגם היא ניצחה בשלושם את הונגריה 0:2.

ב־2.30 ישחקו יוון ומלטה.

בית 1

1.	דנמרק	1	0:2	2
-.	ישראל	1	0:2	2
3.	הונגריה	1	4:0	0

בית 2

1.	רומניה	2	1:8	3
2.	יוון	1	1:1	1
3.	מלטה	1	7:0	0

● ליגה אזורית

רמות־מנשה — תענכים 5:5, בליגת העמקים

מו־קרב צמרת מסקרן במחזור ה־8 בליגת העמקים בכדורגל סיימו קבוצות רמות־מנשה והתענכים בתיקו 5:5.

נתן יעקב (2), דרור שינה, משה משה ויואב קברה הבקיעו לתענכים. לרמות־מנשה: מוטי עיני (3) ורנדי ורנר (2). ורנר ממשיך להוליך בטבלת מלך־השערים עם 16 שערים.

בית־יוסף/ירדנה הכניעה את גבעת־עוז 0:5, משעריהם של יעקב עופר (2), יהודה יעקב (2) ודניאל זאב. בית־יוסף/ירדנה זכתה ביום שישי בנצחון נוסף, במשחק דחוי, על גבע — 0:1.

גם אלונים זכתה בסוף השבוע בשני נצחונות: ביום שישי, במשחק דחוי, על יזרעאל — 1:4, ובשבת על תל־יוסף — 3:5.

שאר המשחקים: גזית — בני נעורה 3:5, גבע — כפר־יחזקאל/חפצי־בה 2:3; הזורע — יזרעאל (לא גולן) — 5 שערים.

הצמרת: 1. בית־יוסף/ירדנה — 15 נקודות; 2. אלונים — 14; 3. רמות־מנשה — 14; 4. תענכים — 13.

● כדורעף

נצחון לעמק־יזרעאל

במשחק דחוי בליגה הלאומית לנשים בכדורעף, ניצחה קבוצת הפועל עמק־יזרעאל, מאולמה, את הפועל כפר־סבא — 2:3 (10:15, 15:8, 15:4, 14:16, 15:8).

טל לביא ועירית ואנדרהורסט, על־אף פציעתה, הצטיינו בעמק־יזרעאל. דהל חמו בלטה בכפר־סבא.

שפט יותם פינשטיין.

גל הגירה גדול ביותר של יהודים מאיראן

וינה. — הגל הגדול ביותר של הגירת יהודי איראן מאז מהפכת חומייני בפברואר 1979, מתנהל זה שבועות מספר — מוסר כתב העת האוסטרי "פרופיל."

הוא מציין, כי כמה מאות יהודים מאיראן נמצאים עתה באיסטנבול, אתונה, רומא ופרנקפורט, במחנות פליטים, שבהם חיים כ-2,000 פליטים איראנים.

הרוב מבין עשרות היהודים האיראנים שהגיעו לוינה, ממתינים לאשרת כניסה לארה"ב. מיעוטם מתכוונים לעלות לישראל.

הגירתם של היהודים מאיראן היא לרוב בלתי-ליגאלית ומסוכנת מאוד, מוסר "פרופיל." בדרך כלל, האפשרות היחידה היא לעבור דרך כורדיסטאן ותורכיה, שם ממתינים למהגרים מבריחים מקצועיים הדורשים 3000 דולר כדי להעבירם את הגבול. (ע"צ)

סחרוב: חל שינוי גדול לטובה בתחום הפתיחות

מוסקבה. — אנדריי סחרוב הבהיר, כי ימשיך לפעול למען שחרורם של אסירים פוליטיים, אך לא יהיה מנהיג התנועה הסובייטית לזכויות האדם.

בראיון שהעניק לארבעה עיתונים אמריקניים, כולל ה"ניו יורק טיימס", אמר חתן פרס נובל לשלום, כי מצב בריאותו הרופף ורצונו לחדש את מחקריו, יגבילו את פעילותו בתחום זכויות האדם.

הוא גם ניצל את הראיון כדי לתת פרסום לסבלם של תשעה מתנגדי משטר כלואים וקרא לשחרורם.

הוא העיר: "סבורני כי שינוי גדול לטובה מתרחש עתה בתחום הפתיחות." סחרוב הצביע על כתבה שפורסמה לא מכבר בעיתון סובייטי, על חריגים במערכת המשפט הפלילי, כתבה שבה תוארו הרשעות של נאשמים חפים-מפשע. אך הוא דרש רפורמות נוספות. (ע"ר)

תומכי מארקוס שרפו ערימות "טיים" במאנילה

תומך הנשיא המודח מרקוס, שורף עותקים של טיים-מגזין עם קוראזון אקינו כאשת השנה בתצלום השער (צילום: אי.פי.)

מאנילה. — מאות מפגינים תומכי הנשיא המודח מארקוס, שהשמיעו סיסמאות אנטי-ממשלתיות, העלו אתמול באש ערימות של השבועון האמריקני "טיימס" ברחובות מאנילה, משום שבחר בנשיאת הפיליפינים קוראזון אקינו כ"אשת השנה."

המפגינים, שהחזיקו כרזות ועליהן נאמר "השבועון טיים הוצא להורג," הציתו את הביטאון האמריקני הנפוץ, שבחר באקינו בשל עוז רוחה והחלטתה הנחושה להוביל את ארצה בחזרה למשטר דמוקרטי.

הכנסיה הקאתולית במאנילה בחרה אתמול במשפחתה של הנשיאה אקינו כ"משפחת השנה." (ע"ר, ע"צ)

לי אייאקוקה לא יציג את מועמדותו לנשיאות ארה"ב

דטרויט. — יו"ר "קרייזלר" לי אייאקוקה, הודיע כי אין הוא רוצה להיות נשיא ארה"ב, משום שתוך שנים ספורות תהיה הכלכלה האמריקנית שרויה במשבר כה חמור, שלא יידע מה לעשות כדי להחלץ ממנו.

איש העסקים המצליח אמר בראיון עם סוכנויות הידיעות הגדולות, כי הוא מתכוון להמשיך ולכהן כראש "קרייזלר" — חברת המכוניות השלישית בגודלה בארה"ב — לפחות עד גיל 65, באוקטובר 1989.

"אם יהיה לנו מיתון כלכלי חמור, מה הן האופציות?" שאל. "אין לי כל מושג, ולכן אינני רוצה להיות נשיא."

אייאקוקה הוזכר תקופות כמועמד אפשרי לנשיאות, מאז הציל את חברת "קרייזלר" שהיתה על סף פשיטת רגל, והוביל אותה לרווחיות הודות להלוואה ממשלתית לפני שנים ספורות.

אייאקוקה אמר, כי יפאן היא כיום המרכז הפיננסי של העולם, הודות לעבודה קשה, מנטליות של חסכון ומטבע שהוחזק זמן רב מתחת לערכו האמיתי בשוקי המטבע העולמיים.

הוא אמר, כי "לו היה לנשיא רייגן צוות — ניהול כמו שיש לי, לא היו לו בעיות כאלה." (ע"ר)

לרגל ספירת המלאי
יהיו המחסנים בכל סניפי
מוצרי תכן
סגורים
ביום שלישי ורביעי 30-31/12/86
המשרדים יהיו פתוחים כרגיל
הנהלת
מוצרי תכן בע"מ

דטה מיכון בע"מ
הודעה על כינוס אסיפה כללית
ניתנת בזה הודעה על כינוס אסיפה רגילה
על סדר-היום:
א. דיון בדוח הדירקטוריון ואישורו.
ב. דיון בדוחות הכספיים ליום 31.3.86 ואישורם.
ג. מינוי רואי חשבון לחברה, קביעת שכרם או הסמכת הדירקטוריון לעשות כן.
ד. בחירת חברי הדירקטוריון, קביעת שכרם או הסמכת הדירקטוריון לעשות כן.
כתב מנוי של שליח ויפוי כוח — או תעודה אחרת או העתק מאושר ע"י נוטריון — יופקדו במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לאסיפה.
בפקודת הדירקטוריון

טלקס

● הצלב האדום פרש חסותו על הנייה

ז'נבה. — פרנסואז דרון, האחראית על דסק "המזרח התיכון" במרכז הצלב האדום בז'נבה, אומרת, שהארגון מתיחס בחומרה לגרוש העתונאי אקרם הנייה, המנוגד לאמנת ז'נבה.

נציגי הארגון ליוו אתמול את הנייה ללוד, עד שעלה למטוס "סוויסאייר" לציריך. הנייה ביקש לטוס משם לאלג'יריה והצלב האדום דאג להעברתו.

יוסף אלמרן

● נשקלות ריפורמות פוליטיות בעקבות הפגנות הסטודנטים

פקינג. — הפוליטביורו של המפלגה הקומוניסטית הסינית, יתכנס כנראה בקרוב למושב מיוחד כדי לדון בתוכניות ל-1987, שיכללו רפורמה פוליטית, בעקבות הפגנות ההמונים שקיימו הסטודנטים החודש.

מושב זה, שיתכנס כנראה בסוף ינואר בעיר קאנטון שבדרום, יאפשר להם להפיק לקחים מתנועת מחאה כמעט חסרת תקדים בסין.

רעיון של רפורמה פוליטית אינו חדש בסין, משום שמנהיגים שונים וביניהם דנג סיאופינג מאמינים, כי סין לא תוכל להתקדם ולשגשג, אלא אם אנשי המפלגה יתנו יד חופשית למנהלי מפעלים, כדי שינסו לנהל את מפעליהם בצורה יעילה. (ע"ר)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה — הגלבוע מרחב תכנון מקומי הגלבוע
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע הוגשה ע"י המועצה האזורית הגלבוע בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום — גוש 23190 בחלק מחלקה 3 ומהווה אתר לסילוק אשפה, בשטח ואדי בלתי מנוצל, הנחשב כקרקע חקלאית והבקשה היא לשימוש חורג לתקופה של 5 שנים. כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית שבבית המועצה האזורית ליד תל-יוסף ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל וכל הרואה עצמו נפגע על ידי אשור הבקשה הנ"ל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
אברהם יריב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי
ראשון-לציון
הודעה לפי סעיף 149 (ג) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 248,736, ארעית בגוש 3926, רחוב ויניק 29, לפי תכנית מתאר תכנית נמורשת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה: בית מגורים, 5 קומות, 5 דירות. בקשת בעלי החלקה הקלה 10% בקו בנין צדדי.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה, תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.
מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

מרחב תכנון מקומי
כפר-סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 106 בגוש 6426 רחוב ביאליק מס' 26 הקלה/הקלות כלהלן: סטייה בתשריט חלוקה לצרכי רישום מתוכנית כס/3/8 ר: בפרטים הבאים: שטח מגרש למגורים 606 מ"ר במקום 600 מ"ר.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר-סבא, רחוב ויצמן 132, בשעות קבלת-קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר-סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא

מכוניות גדולות יוזלו

(סוף מעמוד ראשון)

שינויים במבנה מערכת מסי הקניה — הודיעו אתמול הממונה על הכנסות המדינה ישראל בראון ומנהל המכס מרדכי ברקת.

הורדת המכסים באה בעקבות ביצוע הסכמים בינלאומיים עליהם חתומה ישראל ואילו הרפורמה במסי-קניה באה כדי לפשט את המערכת וליצור 5 קבוצות של מוצרים במקום שיעורים רבים שהיו נהוגים עד כה. יצויין, שההפחתות על מכסים ועל מסי קניה יביאו לירידות מחירן של מכוניות יקרות יחסית, בעוד שההפחתות במחירי מכוניות עממיות וזולות יחסית, תהיינה מצומצמות.

מיד לאחר הודעת משרד האוצר, החלו פוליטיקאים מתוך הממשלה ומחוצה לה להשמיע הודעות גינוי והביעו זעזוע מהעובדה, שהאוצר לא דאג לכך שהפחתות המכסים לא יקוזזו על ידי העלאות במיסי קניה.

השוואת מיסי קנייה

עליפי השינויים עליהם הודיע האוצר, הירידה במחירי מכוניות עם נפח מנוע בין 1300 ל-1600 סמ"ק המיובאות מארצות אתן יש לישראל הסכם סחר חופשי חתום, יגיעו לכ-20 אחוז. המחיר לצרכן על מכוניות "רנו", "אופל" "הפיאט" עם נפח מנוע בין 1300 ל-1600 סמ"ק, ירד בכ-20 אחוז וינוע בין 30 אלף ו-40 אלף שקל, במקום 35-50 אלף שקלים כיום.

הירידות במחיר מכוניות עם נפח מנוע קטן יותר, עד 1300 סמ"ק, תהיינה מצומצמות הרבה יותר, שכן האוצר מתכוון להעלות את מסי הקניה על קבוצה זו של מכוניות מ-80 ל-100 אחוזים, ולהשוות אותם למסי הקניה על מכוניות עם נפח מנוע של 1600 סמ"ק. בגלל עובדה זו, ההפחתות על מכוניות "פיאט", "אופל", "מטרו", "רנו" "הפז'ו" בקטגוריה זו, ירדו רק בכ-4 אחוזים, ומחיריהן ינועו בין 18 ל-35 אלף שקל, במקום 19 עד 37 אף שקלים.

מכוניות המיובאות משבדיה, יפן וספרד, לא יהנו מהפחתות במכסים. במקרה של מכוניות עם נפח מנוע קטן מ-1300 סמ"ק, כמו הסובארו 1300, המחיר יעלה למעשה בכ-9 אחוזים. מכוניות המיובאות מארצות אלה עם נפח מנוע של 1300-1600 סמ"ק, מחיריהן יופחתו רק בשעור של 9 אחוזים, לעומת 20 אחוז הפחתה במחירי מכוניות אירופאיות. מכוניות גדולות לא יהיו כפופות לפיקוח על המחירים.

תוספת התסקירה

כתבנו נוסר, כי מחירן של מכוניות מתוצרת גרמניה, שנפח מנועיהן בין 1300 עד 1600 סמ"ק, יוזלו בכ-15 עד 18 אחוז (מ-600 עד 7000 ש"ח) מכוניות איטלקיות בנפח מנוע זה, יוזלו בין חמישה וחצי עד שבעה עשר וחצי אחוז; מכוניות ספרדיות — 13 עד 14 אחוז; מכוניות צרפתיות — 11 עד 21 אחוז. "סובארו" — 6 אחוזים; "דייהטסו" ב-14 אחוז, מכוניות "אוסטין" הבריטית תוזל ב-19 אחוז.

מכוניות שנפח מנועיהן עד 1300 סמ"ק דינו שונה לחלוטין. כך, למשל יתייקרו מכוניות "אופל" גרמניות ב-3 אחוז, פולקסווגן ב-9 אחוז סובארו בכ-14.5 אחוז. פייאסטות המיובאות מספרד יתייקרו ב-14 אחוז, רנו ב-10 אחוז ופיאט ב-11 אחוז. לעומתן, יוזלו מכוניות כמו פורד אסקורט ב-9 אחוז מכוניות "פיאט" ב-2 אחוז אלפא-רומאו — 8 אחוז "אוטוביאנקי" — 11 אחוז ופז'ו פחות מאחוז אחד.

ככל הנראה יופחת בימים הקרובים גם היטל ההפקדה ב-5 אחוזים, דבר שיביא להוזלה נוספת במחירי המכוניות.

הפחתת המכסים תחול גם על מוצרים מיובאים אחרים, כך למשל, ירדו מחירי הטלוויזיות ב-5 אחוזים, מחירי הוידיו ב-9 אחוזים, מחירי מיכשי-כביסה בין 24 ל-30 אחוזים. מחירי מדיחי-כלים ירדו ב-5 אחוזים, ומחירי שואבי אבק ב-12 עד 30 אחוזים. המחירים של כלי בית מחרסינה וזכוכית יוזלו בין 11-14 אחוזים. מוצרי קוסמטיקה מאירופה ירדו ב-27 אחוזים ומשאר העולם ב-14 אחוזים.

חמרי גלם

מנהל המכס הודיע, שההפחתה במכסים תחול גם על יבוא של חמרי גלם. במקרה זה הפחתה לא תהיה מוגבלת לארצות הקהילה האירופית ולארצות הברית, אלא תחול גם על היבוא של מדינות אחרות — וזאת כדי להקל על התעשיה המקומית לעמוד בפני החשיפה המוגברת של מוצריה.

לדברי ראשי המשק, בעקבות הורדת המכסים והשינויים שיכנסו לתוקף ב-1 בינואר, ירד סל המחירים לצרכן באחוז אחד, וזאת בתנאי שההפחתות יגיעו לכיסו של הצרכן.

מיד לאחר הודעת משרד האוצר החלו שרים לגנות אותה. בין אלה שאינם שלמים עם צעדו של האוצר — שר הכלכלה גד יעקבי, שר התעשיה אריאל שרון, שר העבודה משה קצב, ושר בלי תיק יגאל הורביץ. שרים אלה אמרו, שהיה על שר האוצר משה ניסים להביא לידיעת הממשלה את השינויים שהוא הולך לבצע במערכת מסי הקניה. הם ציינו, כי למעשה זה שר האוצר צריך להעלות מסי קניה ודרשו שהממשלה תדון בצעדו של האוצר.

התעשיינים מתפלאים

התאחדות התעשיינים הביעה פליאה על כך, שהממשלה נקטה כצעד לא שקול והחליטה להוריד מיסי קנייה על מוצרי צריכה מיובאים, המתחרים במוצרי התעשיה המקומית, בנוסף להורדת המכסים שהתבקשה במסגרת ההסכמים הבינלאומיים עם השוק המשותף.

התאחדות התעשיינים פעלה במהלך החודשים האחרונים למנוע נקיטת צעד זה, אך עמדתה לא התקבלה, כשם שלא התקבלה עמדת משרד התעשיה והמסחר שהתנגדה לצעד.

גם ההסתדרות הביעה תדהמה ומורת-רוח מהחלטת האוצר להוריד בצורה משמעותית את המכסים על מוצרי יבוא ובעיקר על מוצרי מותרות.

"איננו מבינים את הפילוסופיה הפיסקלית של האוצר, שמצד אחד הוא מתכוון לבטל פטורים ונקודות מס לנכים, לקשישים, לעדי פיתוח ולמעוטי יכולת — ובאותו העת מוזיל את המכסים על מוצרי היבוא וביחוד על מוצרי ראוה ומותרות, שעשויים להגביר את הצריכה ולבזבז סכומי עתק במטבע זר" — נאמר מפי חוגים בכירים בהסתדרות.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הגיב בחומרה על הורדת המכסים ואמר: "האוצר הוריד את המכסים על היבוא מעל ומעבר למתחייב על פי הסכמי הסחר עם מדינות חוץ, וזאת בעוד היצור בארץ נאבק בצפורניים כדי לשמור על קיומו."

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 26.12.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שער יציג
סל מטבעות	1	—	—	1.4895	1.5081	1.4995
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4713	1.4897	1.4825
מרק גרמני	1	0.74	0.77	0.7526	0.7620	0.7566
לירה סטרלינג	1	2.11	2.21	2.1511	2.1779	2.1630
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2281	0.2310	0.2297
ין יפאני	100	0.90	0.95	0.9196	0.9310	0.9248
גילדן הולנדי	1	0.65	0.68	0.6647	0.6730	0.6698
פרנק שוויצרי	1	0.88	0.92	0.8955	0.9067	0.9040
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2140	0.2166	—
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1966	0.1990	—
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1980	0.2005	—
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3030	0.3068	—
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0683	1.0816	—
דולר אוסטרלי	1	0.94	1.01	0.9722	0.9844	—
ראנד דר' אפריקני	1	0.45	0.67	0.6617	0.6700	0.6672
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3505	0.3549	0.3642
שילינג אוסטרי	10	1.04	1.09	1.0623	1.0756	—
לירה איטלקית	1,000	1.06	1.12	1.0795	1.0929	—

קיסר: לא נקריב העובדים למען סיוע ל"סולל בונה"

מאת אבשלום קוות, כתבנו לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, דחה אתמול בתוקף את האשמות כי ההסתדרות מתכוונת להתעשר בעניין הרפורמה במיסים והתכנית הכלכלית תמורת עזרה ממשלתית מאסיבית לקונצרן "סולל בונה."

קיסר הטעים, כי עד כה לא העבירה הממשלה אגורה אחת לקונצרן הנתון בקשיים וכי תביעתה העיקרית של ההסתדרות מהממשלה הינה מתן אפשרות לגיוס הלוואות לטווח ארוך.

ההסתדרות, לדברי קיסר, זקוקה לעזר 20 מיליון ש"ח עבור פיצויי פיטורין ל-700 עובדים נוספים וכן עזרה במכירת נכסים שלא במחירי הפסד.

עוד אמר קיסר, כי "סולל בונה" איננה הפקר וכי הממשלה המתכוונת לעזור לחיים שיף, יכולה לעזור גם ל"סולל בונה." קיסר הוסיף, כי אם קיימת כוונה לערוך רפורמה בשוק ההון שמטרתה לאפשר גיוס כספים על-ידי יזמים וחברות, אין כל סיבה לקפח את "סולל בונה" בעניין זה.

סיוע זהה לווי"ש

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת וח"כ ועדת הכספים, חיים קופמן, אמר אתמול, כי כנגד כל שקל שיינתן למוסדות ולמפעלים הכלכלים הקשורים למפלגת העבודה ידרוש הליכוד סכום זהה לעיירות הפיתוח, יהודה ושומרון, רמת-הגולן וחבל עזה.

קופמן הזכיר, כי לליכוד רוב בוועדת הכספים של הכנסת ובלי הסדר עימו לא יוכלו המערך וההסתדרות לקבל סיוע למוסדות המקורבים אליהם.

הרבנות תשלול את ההכשר ממלונות שיחגגו הסילבסטר

קש"ת מאיימת לפוצץ המסיבות בבתי-המלון

מאת כתבנו לענייני פלילים וכתבנו בכנסת

חברי הקבוצה הקיצונית קש"ת (קבוצה שומרי תורה) איימו ביומיים האחרונים על בעלי בתי-מלון ובתי-שעשועים בירושלים, כי אם יקיימו מסיבות סילבסטר מחרותיים "נפוצץ את המסיבות האלה".

חברי קש"ת טענו, כי מסיבות אלה הופכים את העיר היהודית לעיר של גויים והם לא יוכלו להשלים עם כך.

גם הרבנות בירושלים הגיבה בחומרה על הידיעה כי 7 בתי-מלון בעיר עומדים לקיים מסיבות סילבסטר במסווה של מסיבות חנוכה והודיעה, כי מלון שיקיים מסיבה כזאת תישלל ממנו תעודת הכשרות.

ביקורת על שריר

בהצעה דחופה לסדר היום מבקרת ח"כ שולמית אלוני (ר"ץ) את שר-המשפטים-והתיירות, אברהם שריר, על התנהגותו בפרשת הלחצים הרבניים על בתי-המלון שרוצים לחוג את השנה האזרחית החדשה.

אלוני סבורה, כי שריר היה צריך לדעת, בתוקף תפקידו כשר-המשפטים, כי החוק למניעת הונאה בכשרות נותן לרבנות סמכויות להתערב בתחום המזון בלבד, ולחצי הרבנות נגד חגיגות הסילבסטר הם בניגוד לחוק.

אלוני מתפלאה על כי שריר, כשר-תיירות, לא נותן גיבוי לבתי המלון בירושלים בפרט ובארץ בכלל, ומאפשר לרבנות לעשות ככל העולה על רוחה, כולל הרס ענף התיירות. לדעתה, על שריר להעמיד את הרבנים במקומם ועל התאחדות בתי-המלון להעמיד את שריר במקומו כדי שלא יכנע ללחצי הדתיים.

החקלאים: התעלמו מאיתנו בהכנת התוכנית הכלכלית

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

בדיונים על התוכנית הכלכלית החדשה התעלם האוצר מן האירגון היציג של החקלאים המאגד במסגרתו 80 אחוז מחקלאי ישראל — קבל שמחה אסף, מזכ"ל המרכז החקלאי, במסיבת עיתונאים אתמול בת"א.

ביולי 1985 היה המרכז החקלאי שותף בפועל בהכנת התוכנית הכלכלית, ואילו כיום לא טרחו קברניטי המשק להגיש אפילו נייר עבודה לחקלאים המספקים מזון לאוכלוסיה. יתרה מזו, כאשר המשק הישראלי לא צמח זה 10 שנים, צמחה החקלאות ב-5-6 אחוזים בממוצע שנתי.

היצוא החקלאי הטרי מסתכם בכ-500 מיליון דולר ויחד עם היצוא של מוצרי חקלאות מעובדים ותשומות חקלאיות מסתכם היצוא בכ-2 מיליארד דולר. לפי הביקוש באירופה ובארצות-הברית ניתן להגדיל את היצוא החקלאי הטרי בכ-80 מיליון דולר בשנה.

אסף התריע על חשיפת מוצרי מזון ליבוא מתחרה. כל מדינות כלכלית, אמר, חייבת לסייע ליצוא החקלאי על-ידי התאמת ביטוח השער.

הוא ציין, כי בעוד חלקה של הממשלה בתקציבי המחקר וההדרכה החקלאית יורד בהתמדה, גדל חלקם של החקלאים במימון המחקר המגיע לכ-9 מיליון דולר בשנה. משקים חזקים שוכרים להם הדרכה פרטית, ואילו משקים חדשים ולשים באזורים חיוניים נשארים ללא הדרכה מתאימה.

המרכז החקלאי, אמר אסף, תומך בעמדתו של שר-החקלאות נגד העלאת מחיר המים לחקלאות ומתנגד לקיצוץ נוסף במיכסות המים לחקלאות בשנה הבאה.

בהתייחסו לוועדה הממשלתית לפתרון בעיות המשק המשפחתי בראשותו של שמעון רביד אמר אסף, כי הוועדה צריכה היתה לסיים עבודתה בימים אלה למשק המשפחתי ופריסת חובותיו מסכנים את קיומם של המשקים הללו.

במסיבה השתתף גם חיים פלד מן המחלקה הכלכלית של המרכז החקלאי.

צווים נגד מכירתם והשכרתם של סרטי וידיאו מועתקים

צווי מניעה זמניים, האוסרים על שורה של בתי-עסק להפיץ, להשכיר או למכור קסטות וידיאו שעליהן הועתקו סרטי קולנוע שונים — הוצאו בסוף השבוע שעבר במעמד צד אחד ע"י השופט אליהו וינוגרד בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב.

הצווים הוצאו לבקשת חברות סרטים וסוכנויות של חברות סרטים בינלאומיות. הם גם אוסרים על אותם עסקים "להעתיק, לשכפל או להשתמש באופן אחר" בקסטות וידיאו שעליהן מוקלטים סרטים אשר זכויות היוצרים עליהם והזכות להפצתם שייכות למבקשים.

צווי המניעה מתייחסים לסרטים "קוברה" ו"מחנה שבויים" שהופקו ע"י חברת "קנון" ונמצאו בבתי-עסק בתל-אביב וירושלים, הסרטים "מחוץ הדלתא" בהפקת "קנון", "קיטה קייר" ו"מכסחי השדים" בהפקת "קולומביה", שנמצאו בבית עסק בראשון-לציון, הסרט "סוניה הארומה" בהפקת חברת אי.מ.אי., שנתגלה בעסק ברמלה, והסרטים "קוד השתיקה" ו"אווי מרא" בהפקת "מטרו גולדווין מאייר" שנמצאו בבתי-עסקים בתל-אביב ובבית-חנינא.

בבקשות למתן צווי המניעה טענו 7 החברות המפיצות, כי הפעולות של העסקים האלה גרמו להן נזק עצום, הן ע"י עשיית עושר ולא במשפט על חשבון התובעות ומניעת רווח מהן, והן ע"י תחרות בלתי הוגנת להפצת סרטי וידיאו חוקיים.

"מכירת סרטי הוידיאו או השכרתם מהווים גזלה בפרהסיה של רכוש התובעות אשר נקנה בכסף רב", נאמר בבקשה.

7 החברות: "קנון גרופ", "תורן סקרינ'ן", "גולן גלובוס קנון ישראל", ג.ג. אולפני ירושלים, סרטי נוח, "יונייטד קינג פילם" ו"א.ד. מטלון", גם הגישו באמצעות עורכי-הדין דב וראם כהן תביעות פיצויים נגד אותם בתי עסק. כל אחד מן הנתבעים נדרש לשלם פיצויים בסך 5,500 ש"ח על הנזק שנגרם לעותרות כתוצאה מהכפלת קסטות וידיאו, מכירתן והשכרתן. (עתי"ם)

טלקס

● 80 אחוז מיהודי ארה"ב טרם ביקרו בישראל

מעל ל-80 אחוז מיהודי ארה"ב טרם ביקרו בישראל — זאת גילה אתמול שר-התיירות, אברהם שריר, במהלך סקירה על פעולות משרדו שנשא בישיבת הממשלה.

שריר אמר, כי ישראל צריכה לפעול להגדלת הנתח שלה בתיירות הבינלאומית על-ידי הבלטת יהודה כארץ הקודש לבני שלוש הדתות.

שר-הכלכלה-והתכנון, גד יעקבי, הציע לקבוע את סל המטבעות כבסיס לתמורה בשקלים לתיירים, במקום הדולר. זאת מאחר ששער הדולר לא משתנה אך ההוצאות במלונאות עלו באורח ניכר.

השתתפו בדיון גם שר-החינוך-והתרבות יצחק נבון, שר המשטרה חיים בר-לב, השר יגאל הורביץ, שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו ושר-התחבורה חיים קורפו.

ראש הממשלה החליט להעביר את החלק האופרטיבי שבדברי שריר לבדיקה בוועדת השרים לענייני כלכלה.

דליה שחורי

● כנס על הציונות ומתנגדיה באוניברסיטה העברית

התנועה הציונית ויתרה על יחודה בקהילות שונות בגולה וניסתה להיראות כאחת התנועות של העם היהודי. בדרך זאת הלך ונחלש העימות בינה לבין מתנגדיה והיא הפכה להיות תנועה אחת מני רבות — אמר פרופ' דן ויטל מאוניברסיטת תל-אביב בכנס שנערך אתמול באוניברסיטה העברית בירושלים על הציונות ומתנגדיה.

פרופ' מנחם פרידמן מאוניברסיטת בר-אילן אמר, שמאז הקמת המדינה התרחב וגדל שיתוף הפעולה בין המחנה הציוני והמחנה האורתודוקסי האנטי-ציוני. אבל במקביל הלכה וגברה בקרב חוגים מסויימים במחנה האורתודוקסי החרדה, כי הציונות הינה תופעה שלילית שיש לפסלה מכל וכל.

יצחק שור

● מלונים ליצוא בעזרת מים גיאותרמיים

גידול מלונים ליצוא בעונת החורף, בחממות על פני שטח של 50 דונם, תוך ניצול מים גיאותרמיים – הביא הכנסה נאותה למושב פארן בערבה.

מים אלה, הנובעים מקידוח שנעשה במקום לצרכי השקייה, מוזרמים בצינורות לבתי הצמיחה. הצינורות מונחים על-פני הקרקע ומחממים את מצע הגידול וכן את האטמוספירה. עלותו של מקור אנרגיה זה נמוכה כדי 50 אחוז מזו של אנרגיה המופקת מדלק. לפי הערכת מומחים ניתן לפתח בקנה מידה נרחב את ענף הירקות ליצוא בחורף.

נוכח הצלחת העבודה בפארן צפויה תנופת פיתוח לניצול מים גיאותרמיים בשנים הקרובות.

יוסף גלילי

● אתר החרמון ייפתח היום למבקרים

אתר החרמון ייפתח היום למבקרים. אנשי האתר עמלו אתמול בפינוי ערמות השלג לאורך הכבישים המוליכים לאתר ופתחו אותם לתנועה.

ברכבל התחתון מגיע גובה השלג ל-60 ס"מ ובעליון ליותר ממטר.

באתר הוחל בהכשרת מסלולי הגלישה ומקווים שכבר ביום רביעי אפשר יהיה לעסוק בגלישה באתר החרמון.

פתיחת האתר למבקרים בחג החנוכה מהווה תקדים. מנהלי האתר אינם זוכרים כמויות כה גדולות של שלג בחג החנוכה ומקווים כי עובדה זו תביא לאתר אלפי מבקרים שיבלו את החופשה בשוויץ של ישראל. (עתי"ם)

בפלילים

מאסר על תנאי לרס"ר שפצע חייל בנגיחת ראש

רס"ר שפצע בנגיחת ראש חייל שכינה אותו "מניאק", נידון אתמול בבית-הדין הצבאי במחוז הצפון למאסר חודש על תנאי למשך שנתיים, לאחר שהורשע בהתעללות.

הרס"ר, בן 33 המשרת מזה 14 שנים בצה"ל, הובא למשפט בפני בית-הדין הצבאי בראשותה של אלוף-מישנה נילי פלד. התביעה טענה שבמחצית נובמבר השנה, באחד מבסיסי החינוך וההשכלה של צה"ל, התפתח דין ודברים בין הנאשם לבין רב-טוראי, שלא ציית למרותו לעשות "עבודות רס"ר". בעקבות זאת נגח הנאשם במצחו של הרב-טוראי וגרם לו חתך ליד הגבה הימנית, דבר שהצריך שבע תפרים כירורגיים.

הרס"ר טען, כי נגח אינסטינקטיבית במצחו של הרב"ט בתגובה לכינוי הגנאי "מניאק" שהטיח בפניו ובאגרוף שהניף לעברו. (עתי"ם)

10 מנות הרואין נפלו מכיסו של פצוע בתאונה

מאת כתבת "על המשמר"

הצוות הרפואי של אמבולנס מד"א הופתע לגלות 10 מנות הרואין שנפלו מכיסו של פצוע תאונת דרכים.

בליל שבת אירעה תאונת דרכים משולשת ברחוב דוד המלך בלוד. בתאונה זו נפצע שלמה חולי בן 25 מראשון-לציון ולמקום הוזעק אמבולנס. כאשר הונח הפצוע על אלונקה נפלו מכיסו 10 מנות הרואין.

הוא אושפז בבית-החולים "אסף הרופא" תחת שמירה משטרתית ואתמול הוא שוחרר מבית-החולים והובא לבית-משפט השלום ברמלה, שם הוארך מעצרו ב-15 יום.

פרצו לביתו של שופט עליון ולא גנבו דבר

אלמונים פרצו אתמול לפנות בוקר לביתו של שופט בית-המשפט העליון, מנחם אלון, ברחוב אבן שפרוט בשכונת רחביה, אך ככל הנראה לא גנבו דבר.

הפריצה אירעה לפנות בוקר והפורצים שברו את מנעול דלת הכניסה, בשעה שהשופט ובני ביתו ישנו. בבוקר גילה השופט את הפריצה והזעיק את המשטרה. למקום הגיעו חוקר וטכנאי זיהוי פלילי שאספו מימצאים. החקירה נמשכת. (עתי"ם)

תחנת אוטובוס נוספת הוצתה בירושלים

תחנת אוטובוסים נוספת הוצתה אתמול לפנות בוקר וניזוקה קשות בשכונת רמות בירושלים.

כתב עתי"ם מציין, כי משטרת ירושלים משקיעה בעת האחרונה מאמצים ניכרים בנסיון ללכוד את מצית התחנות, אך לשווא. (עתי"ם)

למשפחת דורי ולקיבוץ רמת-השופט
אתכם באבל על מותו של
יעקב דורי ז"ל
קיבוץ דליה

לשלהבת דורי, ורד ואלון מרגלית וקיבוץ רמת-השופט
אתכם בצער במות
יעקב
קיבוץ רמות-מנשה

לחברתנו פרידה דורי ובני ביתה לשלהבת דורי ומשפחתה, לקיבוץ רמת-השופט
אתכם באבל הכבד במות
יעקב דורי
קיבוץ עין-החורש

לרותי דיכל
משתתפים באבלך הכבד
במות
האם ז"ל
מדרשת רופין
ההנהלה והעובדים

לחברינו משה טלמון והמשפחה
משתתפים באבלכם הכבד במות האח
דב טלמון
קיבוץ עברון